

คัมภีร์นักวินัยมืออาชีพ

๑. วินัยและการรักษาวินัย

หัวข้อ/ประเด็น	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ/อธิบาย	กฎหมาย/มาตรฐานและหนังสือสั่งการฯที่เกี่ยวข้อง
๑. คำว่า “วินัย”	๑.๑ ความหมาย	มี ๒ ความหมาย คือ ๑.๑.๑ ระเบียบ กฎเกณฑ์ แบบแผนความประพฤติที่กำหนดให้ข้าราชการต้องยึดถือปฏิบัติ ๑.๑.๒ ลักษณะเชิงพฤติกรรมที่แสดงออกมาว่าสามารถควบคุมตนเองให้อยู่ในกรอบของวินัยได้	๑.๑ คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ หน้า ๒
	๑.๒ ประเภท	มี ๒ ประเภท คือ ๑.๒.๑ วินัยอย่างไม่ร้ายแรง ๑.๒.๒ วินัยอย่างร้ายแรง	๑.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๒ วรรค ๓
	๑.๓ ฐานความผิด	มี ๑๘ ฐาน (ดูข้อ ๒ ประกอบ)	๑.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒-๑๙
	๑.๔ สถานโทษ	มี ๕ สถาน ได้แก่ ๑.๔.๑ วินัยอย่างไม่ร้ายแรง (๑) ภาคทัณฑ์ (๒) ตัดเงินเดือน (๓) ลดขั้นเงินเดือน ๑.๔.๒ วินัยอย่างร้ายแรง (๔) ปลดออก (๕) ไล่ออก	๑.๔ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๑ วรรค ๒
	ข้อสังเกต สถานโทษใน (๓) ข้าราชการพลเรือนเป็น“ลดเงินเดือน”		
๒. ฐานความผิดทางวินัย	มีทั้งสิ้น ๑๘ ฐาน หรือ ๑๘ ข้อ ข้อสังเกต ๑. ฐานล่วงละเมิด หรือคุกคามทางเพศ และฐานผิดจริยธรรม ยังมิได้ประกาศใช้ หากมีการกระทำผิดเกิดขึ้นสามารถลงโทษ “ฐานประพฤติชั่ว” ได้	ได้แก่ ๒.๑ ฐานไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขด้วยความบริสุทธิ์ใจ ๒.๒ ฐานไม่ซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม ฐานอาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตนหาประโยชน์ - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. อาศัยหรือยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่ราชการของตน	๒.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย ข้อ ๒ ๒.๒ ข้อ ๓ วรรค ๑ ข้อ ๓ วรรค ๒

	๒. ยกองค์ประกอบความผิดในฐานที่สำคัญ ๆ พอสังเขป ๓. “องค์ประกอบความผิด” มีทั้งองค์ประกอบภายนอก ได้แก่ พฤติกรรมหรือการกระทำได้แสดงออกในการกระทำ และองค์ประกอบภายใน คือ จิตใจ ความรู้สำนึกในการกระทำ	๓. หาประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือผู้อื่นฐานปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ “ฐานทุจริต” เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยมิชอบ ๓. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ ๔. มีเจตนาทุจริต ๒.๓ ฐานไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการให้เกิดผลดี หรือความก้าวหน้าแก่ราชการ ๒.๔ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความอุตสาหะ/ไม่เอาใจใส่/ไม่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของราชการ/ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่มี ความอุตสาหะ/ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่เอาใจใส่/ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ระมัดระวังรักษาประโยชน์ของราชการ/ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความประมาทเลินเล่อ ฐานประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการ ๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ๒.๕ ฐานไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติ ค.ร.ม. และนโยบายของรัฐบาล - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายระเบียบของทางราชการ มติ ค.ร.ม. หรือนโยบายของรัฐบาล และเกิด	ข้อ ๓ วรรค ๓ ๒.๓ ข้อ ๔ ๒.๔ ข้อ ๕ วรรค ๑ ข้อ ๕ วรรค ๒ ๒.๕ ข้อ ๖ วรรค ๑
--	--	--	--

		ความเสียหายแก่ราชการ ฐานจงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติ ค.ร.ม. หรือนโยบายของรัฐบาล เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. จงใจไม่ปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมาย ระเบียบของทางราชการ มติ ค.ร.ม. หรือนโยบายของรัฐบาล ๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ๒.๖ ฐานไม่สนใจและรับทราบเหตุการณ์ เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายต่อประเทศชาติ และไม่ป้องกันภัยอันตรายนั้นจนเต็มความสามารถ - องค์ประกอบความผิด ๑. ไม่สนใจและรับทราบเหตุการณ์ เคลื่อนไหวอันอาจเป็นภัยอันตรายและ ๒. ไม่ป้องกันภัยอันตรายซึ่งจะบังเกิดแก่ประเทศชาติจนเต็มความสามารถ ๒.๗ ฐานไม่รักษาความลับของทางราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. มีความลับของทางราชการ ๒. นำความลับของทางราชการไปเปิดเผย ฐานเปิดเผยความลับของทางราชการ เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. มีความลับของทางราชการ ๒. นำความลับของทางราชการไปเปิดเผย ๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ๒.๘ ฐานขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา - องค์ประกอบความผิด ๑. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ๒. เป็นการสั่งในหน้าที่ราชการ ๓. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายหรือระเบียบของทางราชการ ๔. มีเจตนาขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว - แต่หากเห็นว่าการปฏิบัติจะทำให้เสีย	ข้อ ๖ วรรค ๒ ๒.๖ ข้อ ๗ ๒.๗ ข้อ ๘ วรรค ๑ ข้อ ๘ วรรค ๒ ๒.๘ ข้อ ๙ วรรค ๑
--	--	---	--

		หาย หรือไม่รักษาประโยชน์ของทางราชการ จะเสนอความเห็นเป็นหนังสือทันทีให้ทบทวนก็ได้ ถ้าผู้บังคับบัญชายืนยันตามคำสั่งเดิมต้องปฏิบัติตาม (ไม่ผิดวินัยฐานนี้/เป็นเหตุลดหย่อนโทษได้) ฐานขัดคำสั่งของผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. มีคำสั่งของผู้บังคับบัญชา ๒. เป็นการสั่งในหน้าที่ราชการ ๓. เป็นคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมาย หรือระเบียบของทางราชการ ๔. มีเจตนาขัดขึ้นหรือหลีกเลี่ยงที่จะไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ๕. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ๒.๙ ฐานกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน - องค์ประกอบความผิด ๑. มีการปฏิบัติราชการ ๒. การปฏิบัติราชการนั้นเป็นการกระทำการข้ามผู้บังคับบัญชาเหนือตน -เว้นแต่ ๑. ผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือ ๒. ได้รับอนุญาตเป็นพิเศษชั่วคราว ๒.๑๐ ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา - องค์ประกอบความผิด ๑. ต้องมีการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา ๒. การรายงานนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จ หรือมีลักษณะปกปิดข้อความจริงซึ่งควรต้องแจ้งด้วย ฐานรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชา เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. ต้องมีการรายงานต่อผู้บังคับบัญชา ๒. การรายงานนั้นมีข้อความอันเป็นเท็จ หรือมีลักษณะปกปิดข้อความจริงซึ่งควรต้องแจ้งด้วย ๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ๒.๑๑ ฐานไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ - องค์ประกอบความผิด	ข้อ ๙ วรรค ๒ ๒.๙ ข้อ ๑๐ ๒.๑๐ ข้อ ๑๑ วรรค ๑ ข้อ ๑๑ วรรค ๒ ๒.๑๑ ข้อ ๑๒
--	--	--	---

		๑. มีระเบียบและแบบธรรมเนียมของราชการ ๒. ไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการนั้น ๒.๑๒ ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. มีการละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้น ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (ตั้งแต่ครั้งแรกขึ้นไป) - องค์ประกอบความผิด ๑. มีหน้าที่ราชการ ๒. ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการนั้น โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ๓. เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันคราวเดียวกันเป็นเวลายาวเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือโดยมีพฤติการณ์อื่นแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. ละทิ้งหน้าที่ราชการ ๒. ติดต่อกันในคราวเดียวกันเป็นเวลายาวเกินกว่า ๑๕ วัน ๓. โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือโดยมีพฤติการณ์อื่นแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ ๒.๑๓ ฐานไม่สุภาพเรียบร้อย/ ฐานไม่รักษาความสามัคคี/ ฐานไม่ช่วยเหลือกันในการปฏิบัติราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. ไม่สุภาพเรียบร้อยระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ๒. ไม่รักษาความสามัคคีระหว่างข้าราชการและผู้ร่วมปฏิบัติราชการ ๓. กลั่นแกล้งกัน ๔. ไม่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการปฏิบัติราชการ ๒.๑๔ ฐานไม่ต้อนรับ/ ฐานไม่ให้ความสะดวก/	๒.๑๒ ข้อ ๑๓ วรรค ๑ ข้อ ๑๓ วรรค ๒ (ลักษณะที่ ๑) ข้อ ๑๓ วรรค ๒ (ลักษณะที่ ๒) ๒.๑๓ ข้อ ๑๔ ๒.๑๔ ข้อ ๑๕ วรรค ๑
--	--	--	--

		ฐานไม่ให้เป็นธรรม/ ฐานไม่ให้การสงเคราะห์/ ฐานดูหมิ่น/เหยียดหยาม/กดขี่/ข่มเหง... ประชาชนผู้มาติดต่อราชการ - องค์ประกอบความผิด ๑. ไม่ต้อนรับ ไม่ให้ความสะดวกให้แก่ ความเป็นธรรม ไม่ให้การสงเคราะห์ ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่หรือข่มเหง ๒. กระทำต่อประชาชนผู้มาติดต่อ ราชการเกี่ยวกับหน้าที่ของตน ฐานดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือ ข่มเหงอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัย อย่างร้ายแรง - องค์ประกอบความผิด ๑. ดูหมิ่น เหยียดหยาม กดขี่ หรือข่ม เหงอย่างร้ายแรง ๒. เป็นการกระทำต่อประชาชนผู้มา มาติดต่อราชการ ๓. กระทำโดยมีเจตนา (กระทำโดยรู้ สำนึกในการกระทำ) ๒.๑๕ ฐานกระทำการหรือยอมให้ผู้อื่นกระทำ การหาผลประโยชน์อันอาจทำให้เสีย ความเที่ยงธรรมหรือเสื่อมเสียเกียรติ ศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ๒.๑๖ ฐานเป็นกรรมการผู้จัดการหรือผู้จัดการ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะ คล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนหรือบริษัท ๒.๑๗ ฐานวางตนไม่เป็นกลางทางการเมืองใน การปฏิบัติหน้าที่ราชการ และในการ ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน กับจะต้องปฏิบัติตามระเบียบของทาง ราชการว่าด้วยมารยาททางการเมือง ของข้าราชการด้วย ๒.๑๘ ฐานไม่รักษาชื่อเสียงของตนและรักษา เกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ของตนมิให้เสื่อมเสีย โดยกระทำการอัน ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว (ประพฤติชั่ว ไม่ร้ายแรง ประพฤติตนไม่สมควร) - แนวทางพิจารณาความผิดฐาน ประพฤติชั่วทั้งอย่างร้ายแรง และ อย่างไม่ร้ายแรง ดังนี้ ๑. เกียรติของข้าราชการ ๒. ความรู้สึกของสังคม ๓. เจตนาในการกระทำ (มีจิตสำนึกใน การกระทำ)	ข้อ ๑๕ วรรค ๒ ๒.๑๕ ข้อ ๑๖ ๒.๑๖ ข้อ ๑๗ ๒.๑๗ ข้อ ๑๘ ๒.๑๘ ข้อ ๑๙ วรรค ๑
--	--	--	---

		ฐานกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก (เว้นประมาท/ลหุโทษ) หรือกระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤดิชั่วอย่างร้ายแรง เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง - เรียงฐานความผิด เป็นดังนี้ ๑. ฐานกระทำผิดอาญาจนได้รับโทษจำคุก หรือโทษที่หนักกว่าจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก หรือให้รับโทษที่หนักกว่าจำคุก ๒. กระทำการอื่นใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤดิชั่วอย่างร้ายแรง	ข้อ ๑๙ วรรค ๒ หมายเหตุ ๑. ยกมาเพียงสังเขป หากสนใจให้ศึกษารายละเอียดในแต่ละข้อเพิ่มเติมดูอ้างอิง ๒. องค์ประกอบความผิดสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ในหนังสือแนวทางการลงโทษตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ กรกฎาคม ๒๕๕๐
๓. จะถือว่าเป็นความผิดทางวินัยฐานใดได้ พฤติการณ์ที่กระทำหรือละเว้นการกระทำต้องครบองค์ประกอบความผิดในฐานนั้นด้วย	หากไม่ครบองค์ประกอบความผิด จะถือว่าเป็นความผิดทางวินัยฐานนั้นไม่ได้	๓.๑ ตัวอย่าง เช่น “ความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ” ตามวินัยข้อ ๓ วรรค ๓ มีองค์ประกอบความผิด ๔ ประการ คือ (๑) มีหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ (๒) ปฏิบัติหรือละเว้นการหน้าที่นั้นโดยมิชอบ (๓) เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ (๔) เจตนาทุจริต ๓.๒ หากไม่ครบองค์ประกอบความผิดฐานทุจริต อาจผิดวินัยฐานอื่น เช่น ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือประพฤดิชั่วอย่างร้ายแรง ซึ่งต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป	๓. คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ หน้า ๖ หมายเหตุ สำหรับความผิดทางวินัยฐานอื่นก็เช่นกัน ให้ตรวจสอบจากคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๕ หน้า ๕-๒๒ หรือหนังสือแนวทางการลงโทษตาม พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ กรกฎาคม ๒๕๕๐ หน้า ๑-๙๕ (ดูข้อ ๔ ประกอบ)
๔. หลักในการพิจารณาความผิดทางวินัย “ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ”	ต้องมีพยานหลักฐานชัดเจนพอสมควร ดังนี้ ก. มีหน้าที่ราชการ ข. ปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติ	โดย ๔.๑ ผู้นั้นมีเจตนาทุจริตต่อหน้าที่ราชการ ๔.๒ โทษที่จะลงควรลงโทษเป็นไล่ออกจากราชการ ๔.๓ การนำเงินที่ทุจริตไปแล้วมาคืน หรือมีเหตุ	๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๖๘๖ ลง ๑๓ ก.ค.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๐๒

	หน้าที่นั้นมิชอบ ค. เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มิควรได้ ง. มีเจตนาทุจริต	ควรลดหย่อนอื่นใด ก็ไม่อาจลดโทษเหลือเป็นปลดออกจากราชการได้ ๔.๔ ความหมาย คือ “ไล่ออกจากราชการ” สถานเดียว กล่าวคือ (๑) ลงโทษน้อยกว่าไล่ออกไม่ได้ (๒) อ้างเหตุผลลดหย่อนโทษไม่ได้ (๓) ไม่ระบุจำนวนเงินว่า “มากหรือน้อยเพียงใด” (๔) ให้ดูที่เจตนา (พฤติกรรมสื่อเจตนา)	(ดูข้อ ๓ ประกอบ) ๔.๔ หนังสือสำนักงานเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๒๐๕/ว ๒๓๔ ลง ๒๔ ธ.ค.๓๖ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๑๘๘
๕. การลงโทษกรณีปลอมลายมือชื่อเพื่อนข้าราชการหาประโยชน์	ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง	ให้ลงสถานโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ	๕. หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๒๒ ลง ๒๒ ก.พ. ๓๒ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๑๙๐
๖. การลงโทษกรณีข้าราชการทุจริตในการสอบ	กระทำผิดในขณะที่เป็นข้าราชการ	๖.๑ ต้องกำชับผู้บังคับบัญชา ๖.๒ ให้ลงโทษทางวินัยสถานหนัก	๖. หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ สร ๐๔๐๑/ว.๕๐ ลง ๑๒ เม.ย.๑๑ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๐๗
๗. การเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยงค่าพาหนะเดินทางและเงินอื่นในทำนองเดียวกันเป็นเท็จ	เป็นความผิดทางวินัย	๗.๑ ให้พิจารณารายละเอียดพฤติการณ์เป็นราย ๆ ไป ๗.๒ ถ้าเจตนาทุจริตฉ้อโกงแน่ชัด ผิดฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ๗.๓ ต้องลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง(ปลด/ไล่อ) ข้อสังเกต เป็นกรณีไม่มีหน้าที่ในการเบิกจ่าย หากมีหน้าที่จะเป็นความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการ	๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ว ๘ ลง ๒๖ ก.ค. ๓๖ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๓๐
๘. การปฏิบัติงานล่าช้า	เป็นความผิดทางวินัย	๘.๑ งานค้างคั่ง หรือล่าช้า ๘.๒ เพราะไม่ปฏิบัติตามระเบียบ ๘.๓ และไม่มีเหตุผลอันสมควร ๘.๔ ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษตามควรแก่กรณี	๘. หนังสือกรมเลขาธิการ ครม.ที่ นว ๒๙๓/๒๔๙๕ ลง ๒๗ พ.ย.๙๕ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๑๔
๙. การลงโทษกรณีข้าราชการใช้เวลาราชการไปหาความสำคัญส่วนตัว	เป็นเหตุให้งานในหน้าที่ค้างคั่ง	๙.๑ นับเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ๙.๒ ควรให้พิจารณาลงโทษสถานหนัก คือปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ เพื่อมิให้เป็นเยี่ยงอย่าง	๙. หนังสือกรมสารบัญชี ครม.ที่ นว.๒๖๔/๒๔๙๘ ลง ๑๕ ธ.ค.๙๘ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๑๐
๑๐. เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้เวลาราชการไปประกอบอาชีพส่วนตัว	เป็นความผิดทางวินัย	ให้ผู้บังคับบัญชาทบทวนมิให้มีการใช้เวลาราชการไปประกอบอาชีพส่วนตัว	๑๐. หนังสือสำนักเลขาธิการ ครม.ที่ สร ๐๒๐๓/ว.๓๗ ลง ๑ มี.ค.๒๑ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๐๒
๑๑. การจัดเวรรักษาอาคาร	๑๑.๑ ให้ผู้บังคับ	(๑) ถ้าปรากฏว่า เวนะทั้งหน้าที่ให้ถือเป็น	๑๑.๑ หนังสือกรมเลขาธิการ

ประจำสถานที่ราชการ	บัญชีคอย สอดส่อง ตรวจตรา	ความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (๒) หากเกิดอัครภัยเป็นทั้งวินัยและอาญา	กรม.ด่วนมาก ที่ น.ว. ๑๐๑/ว๒๔๔๕ ลง ๑๘ เม.ย.๔๕ ในคู่มือการดำ เนินการทางวินัยพนักงาน ส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๓๒๓ ๑๑.๒ หนังสือสำนักเลขาธิการ กรม. ที่ นร ๐๒๐๑/ว ๑๐๓ ลง ๔ มิ.ย.๒๘ ใน คู่มือการดำเนินการทาง วินัยฯ หน้า ๑๙๗ หมายเหตุ หนังสือข้อ ๑๑.๒ เป็น หลัก และข้อ ๑๑.๑ เป็นส่วนประกอบโดย ต้องพิจารณาข้อเท็จ จริงเป็นเรื่อง ๆ ไป
๑๒. ไม่มาปฏิบัติหน้าที่เว รรักษาการณ์ในวันหยุด ราชการ	ซึ่งเป็นหน้าที่ที่ผู้บ้ งคับบัญชามอบหมาย	๑๒.๑ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ๑๒.๒ ถือว่าผิดวินัย ฐาน (๑) ขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชา และ (๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการ	๑๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๓๗๐ ลง ๒๑ มิ.ย.๓๘ ในหนังสือ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัย ข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๔๒
๑๓. การอยู่เวรรักษาสถาน ที่ราชการของสตรี	ให้จัดสตรีปฏิบัติ หน้าที่เฉพาะในเวลา กลางวัน	๑๓.๑ เป็นไปตามหนังสือสำนักเลขาธิการกรม. ที่ สร ๐๒๐๕/๐๕๘ ลง ๑๙ เม.ย.๓๖ ๑๓.๒ เว้นแต่ผู้มีหน้าที่โดยเฉพาะที่จะต้องปฏิบัติ ในเวลากลางวันเท่านั้น เช่น แพทย์ พยาบาล เป็นต้น	๑๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๕๘๐ ลง ๔ ก.ค.๔๐ ในหนังสือตอบข้อ หารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๘๗
๑๔. การอุทิสเวลาของตน ให้แก่ราชการ	ตามข้อ ๑๓ ของ มาตรฐานทั่วไป เกี่ยวกับวินัยฯ	ได้แก่ ๑๔.๑ การอุทิสหรือสละเวลาทั้งหมดปฏิบัติ ราชการ ๑๔.๒ ตามที่ทางราชการต้องการ ๑๔.๓ รวมถึงเวลานอกเหนือจากเวลาปฏิบัติ ราชการตามปกติในกรณีราชการมีงาน เร่งด่วนจำเป็นด้วย	๑๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๕๘๐ ลง ๔ ก.ค.๔๐ ในหนังสือตอบข้อ หารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๘๗
๑๕. การวินิจฉัยคำว่า “ละทิ้ง” กับคำว่า “ทอดทิ้ง” หน้าที่ ราชการ	มีลักษณะต่างกัน	๑๕.๑ ละทิ้ง หมายถึง ตัวไม่อยู่ปฏิบัติงานตาม หน้าที่ จะลงชื่อหรือไม่ก็ตาม(การลงชื่อ เป็นเพียงระเบียบและแบบธรรมเนียมของ ทางราชการตามข้อ ๑๒ ของมาตรฐานทั่ว ไปเกี่ยวกับวินัยฯ) ๑๕.๒ ทอดทิ้ง หมายถึง ไม่เอาเป็นธุระ ไม่เอา ใจใส่ ตัวอยู่แต่ไม่ทำงาน	๑๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๒๒๙ ลง ๑๐ พ.ค.๓๗ ในคู่มือการดำเนิน การทางวินัยพนักงานส่วน ท้องถิ่นฯ หน้า ๒๑๗
๑๖. จะถือว่าขาดราชการ ต้องเป็นกรณีไม่มา ทำงาน ตั้งแต่ครั้งวัน	ไม่ถึงครั้งวันยังไม่ ถือว่าเป็นการขาด ราชการ	แต่เป็นการกระทำผิดวินัยฐานไม่ปฏิบัติตาม ระเบียบและแบบธรรมเนียมของทางราชการ (มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ ข้อ ๑๒)	๑๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๗๓๗ ลง ๑๙ ต.ค.๓๘ ในหนังสือ

ขึ้นไป			ตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๕๙
๑๗. การลงโทษผู้กระทำผิดวินัยฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร (ลูกจ้าง/พนักงานจ้างเพียง ๗ วัน)	๑๗.๑ กรณีไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีกเลย ๑๗.๒ กรณีกลับมาปฏิบัติราชการอีก ๑๗.๓ ทั้งสองกรณีให้นับวันหยุดราชการรวมด้วย	(๑) มีโทษสถานเดียวคือ “ไล่ออกจากราชการ” (๒) ลงโทษน้อยกว่าไล่ออกไม่ได้ (๓) อ้างเหตุผลหย่อนโทษไม่ได้ (๔) ให้ลงโทษย้อนหลังไปถึงวันเริ่มขาดราชการ (๑) สถานโทษเป็นไปตามข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางสอบสวน (๒) จะลงโทษย้อนหลังไม่ได้ (เว้นแต่ถูกสั่งพัก/สั่งให้ออกไว้ก่อน/ถูกจับกุม/คุมขัง ฯลฯ ให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปถึงวันถูกสั่งพัก/สั่งให้ออกไว้ก่อน ฯลฯ นั้น)	๑๗.๑ หนังสือสำนักงานเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๒๐๕ /ว ๒๓๔ ลง ๒๔ ธ.ค.๓๖ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยฯ หน้า ๑๘๘ ๑๗.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๙ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๓๐ ๑๗.๓ หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๐๐๐ ลง ๒๙ พ.ย.๓๗ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๑๘
๑๘. ลาศึกษาแล้วไม่เดินทางกลับมารับราชการตามกำหนดที่ได้รับอนุมัติ	เมื่อครบกำหนดต้องกลับมารับราชการ	หากหลีกเลี่ยงหรือไม่มา ถือว่าละทิ้งหน้าที่ราชการ (อาจเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ถ้าเกินกว่า ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร)	๑๘. หนังสือสำนักงานเลขาธิการ ครม.ที่ สร ๐๔๐๑/ว ๔๐ ลง ๒๒ พ.ค.๑๐ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๐๕
๑๙. ข้าราชการเล่นการพนันสลาकिनรวบ (ห่วย)	ทั้งในฐานะเป็นเจ้าของ, ผู้เดินขาย หรือผู้เล่น	๑๙.๑ ให้มีการดำเนินคดีอาญาอย่างจริงจัง มิให้เห็นแก่หน้าผู้ใด ๑๙.๒ ให้พิจารณาโทษทางปกครองอย่างน้อยให้ออกจากราชการ (โทษทางปกครองกรณีนี้คือโทษทางวินัย ตาม พ.ร.บ. พลเรือนฯ ปี ๙๗)	๑๙. หนังสือกรมสารบัญญัติ น.ว. ๒๘๐/๒๔๙๘ ลง ๒๙ ธ.ค.๘๘ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๑๑
๒๐. ข้าราชการเล่นการพนันและเสพสุรา	๒๐.๑ เล่นการพนัน	แยกเป็น ๒ ประเภท คือ (๑) การพนันประเภทที่กฎหมายห้ามขาด ควรวางโทษปลดถึงไล่ออกจากราชการ (๒) การพนันประเภทที่กฎหมายให้เล่นได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากทางการ (ก) เล่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ถ้าผู้เล่นมีหน้าที่ปราบปรามโดยตรง ครู เจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการวัฒนธรรม หรือที่มีข้อห้ามวางไว้เป็นพิเศษ ให้พิจารณาโทษทางวินัยอย่างร้ายแรงตามข้อ (๑) ถ้าเป็นข้าราชการอื่น ให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี	๒๐. หนังสือกรมเลขาธิการ ครม.ที่ น.ว. ๒๐๘/๒๔๙๖ ลง ๓ ก.ย.๙๖ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยฯ หน้า ๒๑๓ หมายเหตุ ๑. ประเภทที่กฎหมายห้ามขาด (บัญชี ก.) เช่น ห่วย ก.ข., ถั่ว, แปดเก้า, จับยี่กี, ต่อแต้ม, ไพ่สามใบ, การเล่นซึ่งมีการพนันสัตว์, ป็อก, บิลเลียด, น้ำเต้า, ไฮโลว์, อีโก้, ปั่นแปะ, บาคารา และสล็อต

		(ข) เล่นโดยได้รับอนุญาต ถ้าเป็นบุคคลตาม (ก) อาจพิจารณาโทษตามข้อ (๑) ได้ ถ้าเป็นข้าราชการอื่นจะเป็นความผิดต่อเมื่อปรากฏว่าผู้นั้นหมกมุ่นต่อการพนันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียแก่ราชการ และให้พิจารณาลงโทษตามควรแก่กรณี	แมชชีน เป็นต้น ๒. ประเภทที่กฎหมายให้เล่นได้ เมื่อได้รับอนุญาต (บัญชี ข.) เช่น การเล่นเกมที่มีสัตว์ต่อสู้ (ชนโค, ชนไก่, กัดปลา, แข่งม้า) วิงวู้ดคน, ชกมวย, มวยปล้ำ, แข่งเรือ, โยนสตางค์หรือวัตถุลงในภาชนะ, ตกเบ็ด, จับสลาก เป็นต้น ที่มา พ.ร.บ.การพนัน พ.ศ. ๒๔๗๘
	๒๐.๒ เสพสุรา	(๑) เสพสุรามึนเมาจนไม่สามารถรืองสติได้ ซึ่งอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ ให้ลงโทษตามควรแก่กรณี (๒) เสพสุราหรือเมาสุราในกรณีต่อไปนี้ อาจถูกลงโทษสถานหนักถึงปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ เช่น ๑. เสพสุราในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ ๒. เมาสุราเสียราชการ ๓. เมาสุราในที่ชุมนุมชนจนเกิดเรื่องเสียหายหรือเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการ	
๒๑. หน้าที่ของผู้บังคับบัญชาด้านวินัย	๒๑.๑ ผู้บังคับบัญชาทุกระดับ	มีหน้าที่ (๑) เสริมสร้างและพัฒนาให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชามีวินัย โดยปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้การฝึกอบรม จูงใจ สร้างขวัญและกำลังใจ หรือการอื่นใดในการเสริมสร้างพัฒนาทัศนคติและจิตสำนึกให้มีวินัย (๒) ป้องกันมิให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย โดยเอาใจใส่ สังเกตการณ์และขจัดเหตุที่อาจก่อให้เกิดการทำความผิดวินัย (๓) ดำเนินการทางวินัยทันทีเมื่อมีมูลที่ควรกล่าวหาว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดวินัย (กรณีเป็นผู้บังคับบัญชาอื่นที่มีใช้นายก อบท.จะต้องได้รับมอบอำนาจจากนายก อบท.ก่อน)	๒๑.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๐ (๓) พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๕ วรรค ๒
๒๒. มีการร้องเรียนกล่าวหาว่าพนักงานส่วนท้องถิ่นผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยมีพยานหลักฐานในเบื้องต้นอยู่แล้ว	ให้ดำเนินการทางวินัยทันที (คำว่า “ทันที” คือในขณะนั้นเอง)	๒๒.๑ กล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงให้สอบสวนตามที่นายก อบท.เห็นสมควร ๒๒.๒ กล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้นายก อบท.แต่งตั้งกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (ดูข้อ ๔๗.๒ ประกอบ)	๒๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๐ วรรค ๔, ข้อ ๒๒ วรรค ๓ และหนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ กจ.ที่ มท ๐๘๐๙๒/ว ๑๔๕๕ ลง ๘ ก.ย.

			๔๘ และหนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๑๔๓ ลง ๖ ก.พ.๕๖
๒๓. (๑) เมื่อมีการกล่าวหา โดยปรากฏตัวผู้กล่าวหา หรือ (๒) มีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย โดยยังไม่มีพยานหลักฐานเบื้องต้น (๓) เมื่อข้าราชการถูกร้องเรียนกล่าวโทษว่ากระทำผิดวินัย	ให้นายก อบท.รับสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นว่า “มีมูล” หรือไม่ ก. ขั้นตอนในการดำเนินการ ข. การร้องเรียนที่มีลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์	๒๓.๑ การสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้นอาจกระทำได้ โดย (๑) มอบหมายให้ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาสืบสวนแทนแล้วเสนอความเห็น (๒) แต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริง ๒๓.๒ ถ้าเห็นว่าไม่มีมูล ให้ยุติเรื่อง ๒๓.๓ ถ้าเห็นว่ามีมูล ให้ดำเนินการทางวินัยทันที ๒๓.๔ กรณีผู้บังคับบัญชาอื่นที่มีใช้นายก อบท. ได้รับเรื่องกล่าวหาหรือสงสัยว่าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชากระทำผิดวินัย ต้องรายงานนายก อบท.เพื่อสืบสวนหรือพิจารณาในเบื้องต้น (๑) เมื่อได้รับเรื่องราวกล่าวโทษ ให้ผู้บังคับบัญชาถือเป็นความลับของทางราชการ (๒) ให้ผู้บังคับบัญชาสืบสวนทางลับว่ามีมูลหรือไม่ ถ้าไม่มีมูลให้สั่งยุติเรื่อง และให้ดำเนินการโดยเร็ว (๓) ถ้ามีมูล ให้ดำเนินการทางอาญา และวินัย (๔) ให้คุ้มครองพยาน อย่าให้ต้องรับภัย (๕) กรณีมีเหตุละเมิด ก็ให้ดำเนินการทางละเมิดไปพร้อมกันด้วย ให้พิจารณาเฉพาะรายที่ (๑) ระบุหลักฐาน (๒) มีกรณีแวดล้อมที่ปรากฏชัดแจ้ง (๓) หรือที่มีการชี้พยานบุคคลที่แน่นอนเท่านั้น	๒๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัย และการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๐ วรรค ๕ ก. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๘.๓/ว ๒๐๗ ลง ๒๕ ม.ค. ๕๒ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยฯ หน้า ๒๕๐ ข. หนังสือสำนักเลขาธิการ กรมที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘ ลง ๒๕ ธ.ค.๕๑ ในหนังสือรวมมติ กรม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยฯ กรกฎาคม๒๕๕๒ หน้า ๒๑๕
๒๔. ผู้บังคับบัญชาผู้ใดละเลยไม่ปฏิบัติหรือปฏิบัติไม่สุจริต ในข้อ ๒๑-๒๓ (๑-๒)	ให้ถือว่าผู้นั้นกระทำผิดวินัยเสียเอง	๒๔.๑ กรณีเป็นข้าราชการ ให้นายก อบท.ดำเนินการทางวินัยอีกส่วนหนึ่งต่างหาก ๒๔.๒ กรณีเป็นผู้บริหารท้องถิ่น ให้ผู้กำกับดูแลดำเนินการตาม พ.ร.บ.จัดตั้ง อบท.แต่ละฉบับว่าด้วยการกำกับ ควบคุม ดูแล	๒๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๐ วรรค ๗
๒๕. การสอบข้อเท็จจริงเมื่อ อบต.,เทศบาล, อบจ. หรือเมืองพัทยาถูกร้องเรียน	ให้จังหวัดเป็นผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง	โดยตั้งกรรมการตรวจสอบจากข้าราชการส่วนอื่นที่มีใช้พนักงานส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องนั้น ๒๕.๑ กรณี อบต.หรือเทศบาลตำบล จังหวัดอาจมอบให้อำเภอดำเนินการ ๒๕.๒ กรณีที่เป็นเทศบาลเมือง, เทศบาลนคร, อบจ. หรือเมืองพัทยา จังหวัดต้อง	๒๕.๑ หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๑๕๔๘ ลง ๙ ส.ค.๕๘ ๒๕.๒ พ.ร.บ.จัดตั้ง เช่น อบจ.

[illegible]

			/ว ๑๙๕ ลง ๘ ก.ย.๔๘ และหนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท.และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๑๔๓ ลง ๖ ก.พ.๔๖
๒๘. ลักษณะการส่งเรื่อง	๒๘.๑ ส่งเรื่องโดย หน่วยงาน ของรัฐ ๒๘.๒ ส่งเรื่องโดย เอกชน	๒๘.๑.๑ ป.ป.ช.ส่งเรื่อง ให้ดำเนินการตามข้อ ๒๓. ๒๘.๑.๒ สตง.,กระทรวง กรม จังหวัด อำเภอ ส่งเรื่องให้ดำเนินการตามข้อ๒๓. ๒๘.๒.๑ ให้ดำเนินการ ตามข้อ ๒๓.	๒๘.๑.๑ ประกาศ คปค.ฉบับที่ ๓๑ ข้อ ๖ ๒๘.๑.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๒๐ วรรค ๕

๒. การดำเนินการทางวินัย

หัวข้อ/ประเด็น	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ/อธิบาย	กฎหมาย/มาตรฐาน และ หนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๒๙. คำว่า “การดำเนินทางวินัย”	๒๙.๑ ปรัชญาของ การดำเนินการ ทางวินัย มี ๓ ประการ ๒๙.๒ คุณสมบัติของ ผู้ดำเนินการ ทางวินัย มี ๓ ประการ ๒๙.๓ สิทธิของ ผู้ดำเนินการ ทางวินัย มี ๓ ประการ ๒๙.๔ บทบาทของ ผู้ดำเนินการ ทางวินัย มี ๓ ประการ	ได้แก่ (๑) หลักความยุติธรรม (Justice) (๒) หลักความเป็นธรรม (Fairness) (๓) หลักความรวดเร็ว (Promtness) หมายเหตุ Justice delayed is justice denied = ความยุติธรรมที่ล่าช้า คือความอยุติธรรม ได้แก่ (๑) มีความรอบรู้ (knowledge) (๒) มีคุณธรรม (Morality) (๓) มีความกล้าหาญ (Fearlessly) ได้แก่ (๑) สิทธิรายงานข้อเท็จจริง (๒) สิทธิใช้ดุลพินิจวินิจฉัยข้อเท็จจริง (๓) สิทธิใช้ดุลพินิจเสนอแนะการลงโทษ ได้แก่ ก. บทบาทอย่างแข็ง (๑) ผู้ทำตามกฎหมาย (๒) ผู้ปราบปราม (๓) ผู้รักษาประโยชน์ของทางราชการ (๔) ผู้รักษาอาญาสิทธิ์ (๕) ผู้แสวงประโยชน์ ข. บทบาทอย่างกลาง คือ ผู้ทรงไว้ซึ่งความยุติธรรม ค. บทบาทอย่างอ่อน (๑) ผู้ทำตามนโยบาย (๒) ผู้ประนีประนอม (๓) ผู้รักษาประโยชน์ของทางราชการ (๔) ผู้รักษาดำรง	๒๙. แนวทาง ก.พ.

		(๕) ผู้แสวงบุญ หมายเหตุ ให้ถือบทบาทย่างกลาง ๒๙.๕.๑ การดำเนินการทั้งหลายที่กระทำเป็นวิธีการตามกฎหมาย เมื่อมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยกล่าวคือจะถือว่ามีการดำเนินการทางวินัยก็ต่อเมื่อได้เริ่ม “ตั้งเรื่อง” เพื่อดำเนินการทางวินัยแล้ว ๒๙.๖.๑ การตั้งเรื่องกล่าวหา ๒๙.๖.๒ การสืบสวนหรือสอบสวน ๒๙.๖.๓ การพิจารณาความผิดและโทษ ๒๙.๖.๔ การสั่งลงโทษหรืองดโทษ ๒๙.๖.๕ การดำเนินการต่าง ๆ ระหว่างการสอบสวนพิจารณา เช่น การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ๒๙.๗.๑ ถ้าฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยก็ให้ออกคำสั่งลงโทษอย่างไม่ร้ายแรงหรืออย่างร้ายแรง แล้วแต่กรณี ๒๙.๗.๒ ถ้ายังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดจึงจะยุติเรื่องได้ ๒๙.๗.๓ ผลของการตั้งเรื่องเพื่อดำเนินการทางวินัยจะออกมาอย่างไรก็ตาม ต้องรายงานไปยัง ก.จังหวัด ทุกเรื่อง (ดูข้อ ๓๕.๓.๑ ประกอบ)	๒๙.๕.๑ คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ หน้า ๒๕ ๒๙.๖.๑ คู่มือฯ หน้า ๒๙ ๒๙.๖.๒ คู่มือฯ หน้า ๒๕, ๓๑ ๒๙.๖.๓ คู่มือฯ หน้า ๙๗ ๒๙.๖.๔ คู่มือฯ หน้า ๑๐๑ ๒๙.๖.๕ คู่มือฯ หน้า ๘๕, ๙๑ ๒๙.๗ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๒ วรรค ๔ ๒๙.๗.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๗๐ วรรค ๑
๓๐. คำว่า “กระบวนการทางวินัย	๓๐.๑ ความหมาย ๓๐.๒ ประเภท	๓๐.๑.๑ เริ่มแต่มีการตั้งเรื่องกล่าวหาจนรายงานเสร็จสิ้นและไม่ต้องทำสิ่งใดอีก ๓๐.๒.๑ แยกเป็น (๑) การตั้งเรื่องกล่าวหา (๒) การสืบสวนหรือสอบสวน (๓) การพิจารณาความผิดและโทษ (๔) การสั่งลงโทษหรือสั่งงดโทษ (๕) การดำเนินการต่างๆ ระหว่างการสอบสวนพิจารณา เช่น การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน (เฉพาะตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง) (๖) การรายงานการดำเนินการทางวินัย (๗) การพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของ ก.จังหวัด (๘) การรายงานสรุปประวัติและข้อเท็จจริง (แบบ สป.๑) ไป ก.กลาง	๓๐.๑.๑ คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๒๕ ๓๐.๒.๑ คู่มือฯ หน้า ๒๙ ๓๐.๒.๒ คู่มือฯ หน้า ๒๕, ๓๑ ๓๐.๒.๓ คู่มือฯ หน้า ๙๗ ๓๐.๒.๔ คู่มือฯ หน้า ๑๐๑ ๓๐.๒.๕ คู่มือฯ หน้า ๘๕, ๙๑

คำว่า “การสอบสวน”	มีวัตถุประสงค์ ๔ ประการ คือ	(๔) เมื่อการสอบสวนพิจารณาแล้วเสร็จ และถูกลงโทษไม่หนักกว่าภาคทัณฑ์ เลื่อนระดับได้ทุกตำแหน่งและทุกระดับ (๕) เมื่อการสอบสวนพิจารณาแล้วเสร็จ และถูกลงโทษหนักกว่าภาคทัณฑ์ เลื่อนระดับไม่ได้ทุกตำแหน่งและทุกระดับ (โทษตัดเงินเดือนและลดขั้นเงินเดือน) (๖) เมื่อการสอบสวนพิจารณาแล้วเสร็จ และถูกลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ห้ามเลื่อนระดับทุกตำแหน่งและทุกระดับ เพื่อ (๑) ให้ผู้ถูกกล่าวหาได้ต่อสู้แก้ตัว (๒) รวบรวมพยานหลักฐาน (๓) พิสูจน์ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่าง ๆ (๔) ค้นหาความจริงและความยุติธรรม	แนวทาง ก.พ.
๓๒. การสอบสวนทางวินัย	หากจะนำผลการสอบสวนไปใช้ลงโทษทางวินัย ต้องมีองค์ประกอบ ๓ ประการ ดังนี้	(๑) ต้องแจ้งข้อกล่าวหา (๒) ต้องสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ (๓) ต้องให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาชี้แจง และนำสืบแก้ข้อกล่าวหา	๓๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๒ วรรค ๑
๓๓. การชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือการให้ปากคำ หรือการสอบปากคำ	๓๓.๑ ผู้ถูกกล่าวหา ๓๓.๒ พยาน	มีสิทธินำบุคคลต่อไปนี้ เข้าฟัง คำชี้แจงหรือให้ถ้อยคำของตนได้ คือ (๑) ทนายความ (๒) ที่ปรึกษา (๓) หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวนให้อยู่ในที่สอบสวน เพื่อประโยชน์แห่งการสอบสวน ผู้ที่ได้รับการยกเว้นให้อยู่ในที่สอบสวนได้คือ (๑) ทนายความของผู้ถูกกล่าวหา (๒) ที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา (๓) หรือผู้ที่ได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการสอบสวนเพื่อประโยชน์แห่งการสอบสวน	๓๓.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๒ วรรค ๒ ประกอบข้อ ๔๘ วรรค ๑ ๓๓.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๔๘ วรรค ๑
๓๔. วิธีการสอบสวนทางวินัย	๓๔.๑ วินัยอย่างไม่ร้ายแรง ๓๔.๒ วินัยอย่างร้ายแรง	ให้สอบสวนตามที่นายก อปทเห็นสมควร เช่น (๑) สอบสวนเอง (๒) มอบหมายให้ผู้อื่นสอบสวนแทน (๓) ตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง (เพื่อลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรงถ้าครบองค์ประกอบในการสอบสวน ตามข้อ ๓๒) (๔) ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หมายเหตุ ทุกวิธีต้องมีองค์ประกอบตามข้อ ๓๒ ให้นายก อปทสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการ	๓๔.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๒ วรรค ๓ ๓๔.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย

		สอบสวน(ใช้แบบ สว.๑) (ดูข้อ ๔๗ ประกอบ)	และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๒ วรรค ๓
๓๕ “การตั้งเรื่องกล่าวหา”	๓๕.๑ เป็นเรื่องที่กล่าวหาจริง ๆ นั่นคือพฤติกรรมการกระทำ ๓๕.๒ มีใช้ “ฐานความผิด” ๓๕.๓ เป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินการทางวินัย	๓๕.๑.๑ เรื่องที่กล่าวหา เช่น ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อไร ๓๕.๒.๑ “เรื่องที่กล่าวหา” กับ “ฐานความผิด” แตกต่างกัน คือ “เรื่องที่กล่าวหา” เป็นสิ่งแรกที่ต้องกล่าวถึงเมื่อต้องดำเนินการทางวินัย ซึ่งจะปรากฏอยู่ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (กรณีวินัยร้ายแรง คือ สว.๑) ส่วน “ฐานความผิด” จะปรากฏได้ก็ต่อเมื่อได้รวบรวมพยานหลักฐานไประยะหนึ่งแล้ว (กรณีวินัยร้ายแรง คือ ตั้งแต่ สว.๓ เป็นต้นไป) ๓๕.๓.๑ เมื่อตั้งเรื่องกล่าวหาแล้ว ผลจะออกมาอย่างไรก็ตาม ต้องรายงานไปยัง ก. จังหวัดทุกเรื่อง (ดูข้อ ๒๙.๗.๓ ประกอบ)	๓๕.๑.๑ คู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๒๙ ๓๕.๒.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ๓๒(แบบคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน/สว.๑) ข้อ ๔๓ แบบ สว.๓ ๓๕.๓.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๗๐ วรรค ๑
๓๖ วิธีการตั้งเรื่องกล่าวหา	แบ่งเป็น๒ วิธี คือ	๓๖.๑ กรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (๑) จัดทำเป็นบันทึกข้อความว่า ใครถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอะไร ที่ไหน อย่างไร เมื่อใด เป็นต้น หรือ (๒) จัดทำเป็นรูปแบบคำสั่ง เช่น คำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริง (เพื่อลงโทษวินัยไม่ร้ายแรง) หรือ คำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เป็นต้น (ดูข้อ ๓๔.๑ ประกอบ) ๓๖.๒ กรณีกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ต้องออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (แบบ สว.๑) เท่านั้น (ดูข้อ ๔๗ ประกอบ)	๓๖.๑ แนวทาง ก.พ. ๓๖.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๒
๓๗ ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงซ้ำกับการตั้งกรรมการสอบสวนในเรื่องอื่น	และคณะกรรมการสอบสวนในเรื่องอื่นนั้นได้สอบสวนไว้แล้ว ได้แก่ เรื่อง (๑) ไม่สนับสนุนการปกครองระบอบประชาธิปไตย (๒) หย่อนความ	๓๗.๑ คณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงจะนำสำนวนการสอบสวนในเรื่องนั้นมาใช้เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย ๓๗.๒ และทำความเข้าใจเสนอนายก อบท. ๓๗.๓ โดยถือว่าได้มีการสอบสวนทางวินัยแล้วก็ได้ (ดูข้อ ๓๘ ประกอบ)	๓๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๒ วรรค ๕

	สามารถในอันที่จะปฏิบัติหน้าที่ (๓) บกพร่องในการปฏิบัติหน้าที่ (๔) ประพฤติตนไม่เหมาะสม		
๓๘. ตั้งกรรมการสอบสวนในเรื่องหย่อน/บกพร่อง/ประพฤติไม่เหมาะสมไว้แล้ว	นายก อปทเห็นว่า มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องนั้นด้วย	๓๘.๑ ให้นายก อปทออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยขึ้นอีก ๑ คำสั่ง ๓๘.๒ กรรมการสอบสวนทางวินัย จะนำเสนอแนะสอบสวนกรณีหย่อนบกพร่อง/ประพฤติไม่เหมาะสมมาประกอบการพิจารณาทางวินัยก็ได้ (ดูข้อ ๓๗ และข้อ ๘ ให้ออกประกอบ)	๓๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๕๔
๓๙. อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสอบสวน	๓๙.๑ อำนาจ ๓๙.๒ อำนาจหน้าที่ ๓๙.๓ คณะกรรมการสอบสวน มีหน้าที่ ๕ ประการ	กรรมการสอบสวนไม่มีสถานภาพเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมาย (ดูข้อ ๔๐ ประกอบ) ๓๙.๒.๑ ขอให้กระทรวง ทบวงกรม หน่วยงานราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ ห้างหุ้นส่วน บริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลมาชี้แจง หรือให้ถ้อยคำ ๓๙.๒.๒ เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใด ๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน เพื่อ... ๓๙.๓.๑ สอบสวนตามหลักเกณฑ์ ก.จังหวัด ๓๙.๓.๒ แสวงหาความจริง ๓๙.๓.๓ ดูแลให้บังเกิดความยุติธรรม ๓๙.๓.๔ รวบรวมประวัติและความประพฤติของผู้ถูกกล่าวหา ๓๙.๓.๕ จัดทำบันทึกประจำวันทุกครั้งที่มีการสอบสวน	๓๙.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๓ ๓๙.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๙
๔๐. กรรมการสอบสวนปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ	เพื่อให้เกิดหรืออาจจะเกิดความเสียหายต่อผู้อื่น	๔๐.๑ เมื่อถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา ๔๐.๒ อาจเป็นความผิดทางวินัยได้ และอาจเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ม.๑๕๗ ได้อีกเช่นกัน ข้อสังเกต การเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัยข้าราชการส่วนท้องถิ่นในปัจจุบัน ยังไม่ถือว่าเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (ดูข้อ ๓๙ ประกอบ)	๔๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๑๙ ลง ๑๙ มี.ค.๔๐ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๕๘

๔๑. อำนาจหน้าที่เกี่ยวกับวินัย	๔๑.๑ อำนาจในการดำเนินการทางวินัย ๔๑.๒ อำนาจในการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย	๔๑.๑.๑ เป็นอำนาจของนายก อบท. ๔๑.๑.๒ ต้องเป็นนายก อบท.ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ณ วันที่ออกคำสั่ง (แต่งตั้งกรรมการ/ลงโทษ) ๔๑.๑.๓ ผู้บังคับบัญชาอื่นอาจมีอำนาจได้ หากนายก อบท.มอบอำนาจ ๔๑.๒.๑ กรณี ก.จังหวัด ต้องเป็น ก.จังหวัดเจ้าสังกัด ณ วันที่พิจารณาและมีมติ	๔๑.๑.๑ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ม. ๑๕ ๔๑.๑.๓ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ม. ๑๕ วรรค ๒ ๔๑.๒.๑ ม. ๑๕ วรรค ๒ ประกอบมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ ข้อ ๖๗
๔๒. ลักษณะเฉพาะของ “วินัย”	มี ๓ ประการ ดังนี้	(๑) การดำเนินการทางวินัย ไม่มีอายุความ (นายก อบท.สามารถดำเนินการได้ตลอดเวลาที่ยังรับราชการอยู่) (๒) ผู้ถูกดำเนินการทางวินัยต้องมีสถานภาพเป็นข้าราชการ (เว้นแต่ออกจากราชการไปแล้ว แต่ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางวินัยอย่างร้ายแรง เป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวนตามกฎหมายก่อนออกจากราชการ) (๓) นายก อบท.สังกัดปัจจุบันเท่านั้นจึงมีอำนาจออกคำสั่ง (ดูข้อ ๘๕ และ ๘๗ ให้ออก ประกอบ)	(๑) แนวทาง ก.พ. (๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๔ (๓) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๘ วรรค ๒
๔๓. จะดำเนินการทางวินัยผู้ออกจากราชการไปแล้ว ได้หรือไม่	ต้องถูกกล่าวหาไว้ก่อนออกจากราชการ จึงจะดำเนินการทางวินัยได้	โดย ๔๓.๑ กล่าวหาเป็นหนังสือ ๔๓.๒ ต่อผู้บังคับบัญชา หรือผู้มีหน้าที่สืบสวนสอบสวน หรือตรวจสอบตามกฎหมาย ๔๓.๓ ว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (แต่ถ้าถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง นายก อบท.ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยได้) หรือถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาคดีอาญา(เว้นแต่ประมาทหรือลหุโทษ) ๔๓.๔ นายก อบท.สามารถดำเนินการทางวินัยได้เสมือนว่าผู้นั้นยังมิได้ออกจากราชการ ๔๓.๕ หากผลการสอบสวนพิจารณาเห็นว่าผู้นั้นจะถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) ก็ให้ดโทษเสีย	๔๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๔ หมายเหตุ (๑) เว้นแต่ออกจากราชการ เพราะตาย (๒) กรณีต้องการทราบว่าเป็นเรื่องใดถูกกล่าวหาไว้ก่อนออกจากราชการ หรือไม่ ต้องตรวจสอบจากเอกสารการกล่าวหา กับ วันที่ผู้ถูกกล่าวหา

			ออกจากราชการว่า วันใดเกิดก่อน หากวันออกจากราชการเกิดก่อนการกล่าวหา นายกอปท.ก็ไม่สามารถดำเนินการทางวินัยได้
๔๔. เพียงใดจึงถือว่ากล่าวหาไว้ก่อนออกจากราชการ	อันเป็นเหตุให้ดำเนินการทางวินัยได้	๔๔.๑ ต้องมีการระบุชื่ออย่างชัดเจน ๔๔.๒ หากไม่ปรากฏชื่อ ไม่เข้าความหมายในข้อนี้ จะตั้งกรรมการสอบสวนมิได้ ๔๔.๓ กรณี สตง.ชี้มูล โดยไม่ระบุชื่อก็ไม่อาจตั้งกรรมการสอบสวนได้ (ดูข้อ ๔๓ ประกอบ)	๔๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร
๔๕. หน้าที่ประธานกรรมการสอบสวน	เรียกประชุมเพื่อพิจารณาวางแผนทางสอบสวน	เมื่อรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและรับเรื่องแล้ว ให้ประธานกรรมการสอบสวนดำเนินการประชุมครั้งแรก (ภายใน ๑๕ วัน นับแต่ประธานรับทราบคำสั่ง)	๔๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๔ (ดูข้อ ๖๒.๑ ประกอบ)
๔๖. การยืมตัวกรรมการสอบสวนจากสังกัดอื่น	(๑) กรณีจำเป็นหรือเพื่อความยุติธรรม (๒) ต้องได้รับความยินยอมจากต้นสังกัดของผู้นั้นก่อน	๔๖.๑ ประสานภายในกับเจ้าตัวผู้ต้องการขอตัว ๔๖.๒ หากเจ้าตัวไม่ขัดข้อง ให้ประสานภายในกับผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นด้วย ๔๖.๓ หากไม่ขัดข้อง ให้ส่งหนังสือขอตัวอย่างเป็นทางการ ๔๖.๔ เมื่อได้รับหนังสือตอบยินยอมจึงออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวนได้ ๔๖.๕ อย่าออกคำสั่งก่อนวันได้รับหนังสือยินยอมเป็นอันขาด(เพราะอาจมีปัญหาเป็นคำสั่งที่มีชอบในภายหลัง) หมายเหตุ เป็นข้อแนะนำ มิใช่ข้อกฎหมาย	(๑) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๑ วรรค ๑ (๒) หนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. และ ก.จ.ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๒๐๕ ลง ๒๐ ก.ย.๕๘ หมายเหตุ ๑. “ต้นสังกัด” หมายถึง นอก.หรือ ผวจ.หรือ นายก อบท.ที่กำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่จะขอตัว ๒. ระหว่างปฏิบัติราชการในฐานะกรรมการสอบสวน ให้ถือเสมือนหนึ่งว่ากรรมการนั้นสังกัด อบท.เจ้า ของคำสั่งจนเสร็จการ (น.ว.๑๗๘/๒๔๙๒ ลง ๑๐ ต.ค.๙๒) (ดูข้อ ๑๔๐ ประกอบ)
๔๗. นายก อบท.เป็นคู่กรณีกับผู้ถูกสอบสวน หรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับพนักงานส่วนท้องถิ่น	๔๗.๑ เป็นคู่กรณี (๑) อาจฟ้องร้องหรือร้องเรียนกันเป็นที ประจักษ์ (๒) รวมถึงมีพฤติกรรมหรือเหตุ	๔๗.๑.๑ เรื่องปรากฏต่อ ก.จังหวัดโดยทางใดทางหนึ่ง ๔๗.๑.๒ ก.จังหวัดต้องตรวจสอบ ๔๗.๑.๓ หากเป็นความจริง ให้มีมติคัดเลือกกรรมการสอบสวนให้ ๔๗.๑.๔ ส่งรายชื่อที่มีมติคัดเลือกแล้วให้นายก อบท.ออกคำสั่งแต่งตั้งเป็นกรรมการสอบสวน ๔๗.๑.๕ แจ้งต้นสังกัดของผู้ได้รับคัดเลือกเป็น	๔๗.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๑ วรรค ๕ และหนังสือสำนักงาน ก.อบต., ก.ท. ที่ มท ๐๘๐๙.๖/๑๓๒, ๑๓๓ ลง ๓๐ มิ.ย.๕๒

	การณเป็น ปฏิภมิ สภาพราย แรง ๔๗.๒ ถูกกล่าวหา ว่ากระทำ ผิดร่วมกัน ๔๗.๓ เมื่อคณะ กรรมการ สอบสวน แล้วเสร็จ	กรรมการสอบสวนทราบ (เป็นการ ยกเว้นข้อ ๓๑ วรรค๑ ที่ไม่ต้องขอ ความยินยอมก่อน) ๔๗.๒.๑ ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๔๗.๑ ๔๗.๓.๑ ต้องรายงานผลการสอบสวนให้ ก. จังหวัดพิจารณา ๔๗.๓.๒ เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้ นายก อบท.สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น	ข้อสังเกต กรณีนี้ฝ่ายเลขาฯ ก.จังหวัด ควรประ สานภายในกับผู้ที่ ได้รับการเสนอชื่อ และต้นสังกัดก่อน เสนอชื่อให้ ก. จังหวัดพิจารณา คัดเลือก (ข้อเสนอแนะ) ๔๗.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๓๑ วรรค ๖
๔๘. การออกคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบ สวน (สว.๑)	๔๘.๑ คุณสมบัติ ของคณะ กรรมการ สอบสวน ๔๘.๒ รูปแบบ ๔๘.๓ การแจ้งคำ	๔๘.๑.๑ เลือกพนักงานส่วนท้องถิ่นในสังกัด ก่อน หากจำเป็นจึงเลือกจากข้าราชการ การนอกสังกัด อบท.นั้น ๔๘.๑.๒ ข้าราชการ ทหาร เป็นกรรมการสอบ สวนวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นไม่ได้ ๔๘.๑.๓ มีจำนวนอย่างน้อย ๓ คน ๔๘.๑.๔ ประธานต้องมีตำแหน่งระดับ (ซี) ไม่ ต่ำกว่าผู้ที่ถูกกล่าวหา ๔๘.๑.๕ ในจำนวน ๓ คนนั้น อย่างน้อย ๑ คน ต้อง (๑) เป็นนิติกร (๒) จบปริญญาทางกฎหมาย (๓) ได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรการ ดำเนินการทางวินัย (๔) มีประสบการณ์ด้านการดำเนินการ ทางวินัย ๔๘.๑.๖ ให้กรรมการคนหนึ่งเป็นเลขานุการ ๔๘.๑.๗ แม้ภายหลังประธานจะมีระดับ(ซี) ต่ำ กว่าผู้ถูกกล่าวหา ก็ไม่กระทบถึงการที่ ได้ทำไปแล้ว ๔๘.๒.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (แบบ สว๑) ต้องระบุ ๓ ส่วนประกอบ ดังนี้ (๑) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา (๒) เรื่องที่กล่าวหา (๓) ชื่อและตำแหน่งของกรรมการ สอบสวน ส่วนประกอบนี้จะขาดส่วนหนึ่งส่วนใด ไปไม่ได้ แต่จะให้มีผู้ช่วยเลขานุการหรือ ไม่กี่ก็ได้ ๔๘.๓.๑ นายก อบทต้องแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะ	๔๘.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๓๑ วรรค ๑-๔ ๔๘.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๓๒ ๔๘.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ

	สั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน	กรรมการสอบสวน พร้อมสำเนาฉบับให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว (๑) ให้ผู้ถูกกล่าวหาลงชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐาน (๒) หากแจ้งไม่ได้ ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ เมื่อพ้น ๑๕ วัน ถือว่ารับทราบแล้ว ๔๘.๓.๒ นายก อบทส่งคำสั่งแต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบสวนทราบพร้อมเอกสารการรับทราบข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหา ๔๘.๓.๓ ประธานกรรมการลงนามรับทราบ ระยะเวลาการสอบสวนเริ่มนับ ๒.๒.๓	วินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๓ หมายเหตุ เจ้าหน้าที่ผู้เป็นเจ้าของเรื่องจะทำหน้าที่แทนนายก อบท.
๔๙. คำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนจะยกเลิกมิได้	๔๙.๑ ตรวจสอบให้รอบคอบก่อนออกคำสั่ง (อย่าผิดพลาด) ๔๙.๒ เมื่อออกแล้วจะยกเลิกมิได้ ๔๙.๓ หากจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงแก้ไขสามารถดำเนินการได้ตามข้อ ๕๐	๔๙.๑.๑ พิจารณาว่า ณ วันที่จะออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน มีมูลเพียงพอว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยหรือไม่ (๑) หากมีมูลเพียงพอ ให้ดำเนินการทางวินัยทันที (๒) หากมูลยังไม่เพียงพอ ต้องแสวงหาข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเสียก่อน ๔๙.๒.๑ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัย อาจยกเลิกได้เฉพาะคำสั่งที่สั่งผิดในสาระสำคัญ เช่น ผิดตัวบุคคล ผิดเรื่องที่กล่าวหา หรือไม่มีชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา	๔๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย ข้อ ๓๑ วรรค ๗ (๑) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๐ วรรค ๔ (๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๐ วรรค ๕ ๔๙.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๘
๕๐. คำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนอาจเปลี่ยนแปลงได้	ยกเลิกไม่ได้ แต่อาจเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้	๕๐.๑ นายก อบท.เห็นว่า (๑) มีเหตุอันสมควร หรือ (๒) จำเป็นจะต้องเปลี่ยน เพิ่ม ลดจำนวนกรรมการสอบสวน ๕๐.๒ ให้สามารถดำเนินการได้ แต่ต้องแสดงเหตุแห่งการนั้นไว้ด้วย	๕๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๘
๕๑. ผู้ถูกกล่าวหาถึงแก่	ให้การสอบสวน	คณะกรรมการสอบสวน ต้อง	๕๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ

กรรม (ตาย) ระหว่างการสอบสวน	เป็นอันยุติลง	๕๑.๑ รวบรวมพยานหลักฐานเท่าที่มี ๕๑.๒ วินิจฉัยว่าผู้ตายกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ๕๑.๓ ถ้าผิด จะลงโทษปลดหรือไล่ออก ๕๒.๔ ปลดออกได้รับบำเหน็จบำนาญหรือไม่ ข้อสังเกต หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ ๓๕๐๔ ๑๔๕๕๖ ลง ๒๕พ.ค.๒๐ ให้ทำการสอบสวนต่อไป น่าจะหมายถึง เพียงการรวบรวมพยานหลักฐานอื่นที่มีใช้การสอบปากคำบุคคล	วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๔ และหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๕๗๙ ลง ๔ ก.ค.๕๐ หมายเหตุ หากให้สอบปากคำพยานบุคคลและมีกรณีพาดพิงผู้ตาย ทำให้ผู้ตายไม่มีโอกาสต่อสู้
๕๒. เมื่อเกิดกรณีหนึ่งกรณีใด หรือทุกกรณีดังต่อไปนี้	(๑) ถูกตั้งคณะกรรมการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง) (๒) ถูกฟ้องคดีอาญา (๓) ต้องหาคดีอาญา	๕๒.๑ นายก อบท.อาจสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนโดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัดได้ ถ้ามีเหตุหนึ่งเหตุใด ใน (๑) - (๓) (ดูข้อ ๑๕ ให้ออก ประกอบ) ๕๒.๒ ผลการสอบสวนพิจารณาไม่ถึงกับจะต้องโทษปลดไล่ออก หรือให้อาต ต้องสั่งกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือระดับเดียวกับ ๕๒.๓ ให้ถือว่ามิสสถานภาพเป็นพนักงานส่วนท้องถิ่นตลอดเวลา	๕๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๕
๕๓. การดำเนินการทางวินัย กรณีการกระทำที่ปรากฏชัดแจ้ง	นายก อบท.จะดำเนินการทางวินัย โดย ๑. ไม่สอบสวนหรือ ๒. งดการสอบสวนก็ได้ ๓. กรณีหย่อน/บกพร่อง/ประพฤติด้อยเหมาะสม ก็เช่นเดียวกัน	๕๓.๑ ปกตินายก อบท.จะดำเนินการทางวินัย ต้องมีการสอบสวนก่อนทุกครั้งจึงสั่งลงโทษทางวินัยได้ ๕๓.๒ หากมีคำสั่งลงโทษ โดยไม่มีการสอบสวน คำสั่งลงโทษนั้นย่อมเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบ ๕๓.๓ แต่ถ้าเป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง จะไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวน ก็ลงโทษทางวินัยได้ (หรือให้ออกจากราชการได้) ข้อสังเกต ศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำพิพากษาว่า ต้องตั้งเรื่อง เพื่อดำเนินการทางวินัย แล้วจึงจะไม่สอบสวน หรืองดการสอบสวนได้ (ดูข้อ ๓๕ ประกอบ)	๕๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๗-๒๙ คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๖/๒๕๕๔
๕๔. การกระทำที่ปรากฏชัดแจ้ง	๕๔.๑ วินัยไม่ร้ายแรง ๕๔.๒ วินัยอย่างร้ายแรง	มีเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ (๑) ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดทางอาญา และนายก อบท.เห็นว่าคำพิพากษาประจักษ์ชัดแล้ว (๒) รับสารภาพเป็นหนังสือต่อนายก อบท.หรือผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือกรรมการสอบสวน และบันทึกคำรับสารภาพนั้นเป็นหนังสือไว้แล้ว มีเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ (๑) ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก (จริง ๆ)	๕๔.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๗ ๕๔.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย

		โดยไม่รื้อ (เว้นประมาท/ลหุโทษ) (๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อกันคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยนายก อบท.สืบสวนแล้วว่าไม่มีเหตุผลอันสมควร หรือมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบ (๓) รับสารภาพเป็นหนังสือต่อนายก อบท. หรือผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือกรรมการสอบสวน และบันทึกคำรับสารภาพเป็นหนังสือไว้แล้ว (ผู้สืบสวนหรือสอบสวนทางวินัย) มีเงื่อนไขอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้ (๑) หย่อนความสามารถ (๒) บกพร่องต่อหน้าที่ราชการ (๓) ประพฤติตนไม่เหมาะสมกับตำแหน่ง และนายก อบท.เห็นว่าหากให้อยู่ในราชการต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการจะสั่งให้ออกจากราชการโดยไม่สอบสวนก็ได้ ถ้า (๑) ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดทางอาญาแต่ให้รื้อ และนายก อบท.เห็นว่าคำพิพากษาประจักษ์ชัดแล้ว (๒) รับสารภาพเป็นหนังสือต่อนายก อบท. หรือผู้มีหน้าที่สืบสวนหรือกรรมการสอบสวน และบันทึกคำรับสารภาพเป็นหนังสือไว้แล้ว	และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๘ ๕๔.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๙
๕๕. แจ้ง สว.๑, ๒ และ ๓ ไม่ได้ ต้องทำอย่างไร	๕๕.๑ สว.๑ (คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน) ๕๕.๒ สว.๒ (แบบการแจ้งและอธิบายข้อกล่าวหา) ๕๕.๓ สว.๓ (แบบสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุน)	๕๕.๑.๑ กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่รับทราบ หรือไม่อาจแจ้งได้ ๕๕.๑.๒ ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ที่ยปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ๕๕.๑.๓ เมื่อพ้น ๑๕ วัน นับแต่วันส่ง ถือว่ารับทราบแล้ว ๕๕.๒.๑ กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่รับทราบหรือไม่มารับทราบ ๕๕.๒.๒ ให้ทำ สว๒ เป็น ๓ ฉบับ อีก๑ ฉบับส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ที่ยปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือสถานที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ ๕๕.๒.๓ เมื่อพ้น ๑๕ วัน นับแต่วันส่ง ถือว่ารับทราบแล้ว (แม้ไม่ได้รับ สว.๒ คืนก็ตาม) ๕๕.๓.๑ กรณีผู้ถูกกล่าวหาไม่รับทราบหรือไม่มารับทราบ ๕๕.๓.๒ ให้ทำ สว๓ เป็น ๓ ฉบับ อีก๑ ฉบับ	๕๕.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๒ (๑) ๕๕.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๔๒ วรรค ๖ ๕๕.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทาง

	ข้อกล่าวหา)	ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนไป ยังที่อยู่ปรากฏตามหลักฐานของ ทางราชการ หรือสถานที่ผู้ถูกกล่าว หาแจ้งให้ทราบ ๕๕.๓.๓ เมื่อพ้น ๑๕ วัน นับแต่วันส่ง ถือว่า รับทราบแล้ว (แม้ไม่ได้รับ สว.๓ คืบ ก็ตาม) (ดูข้อ ๕๖ ประกอบ)	วินัย ข้อ ๔๓ วรรค ๖ ๕๕.๓.๓ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล ๑๐๖ ลง ๒๒ มี.ค.๓๙ ข้อสังเกต ไม่คำนึงถึงผลของ การส่งว่า ผู้ถูกกล่าวหาได้รับ หรือไม่ เพื่อให้การสอบสวน สามารถดำเนินการต่อไปได้
๕๖. สว.๒ หรือ สว.๓ สามารถแจ้งวันเดียว กันได้	มาตรฐานทั่วไปไม่ได้ ห้ามไม่ให้แจ้งในวัน เดียวกัน	ที่กำหนดเช่นนี้เพราะต้องการให้คณะกรรมการ สอบสวนดำเนินการให้ครบถ้วนตามที่กำหนด ไว้เท่านั้น (ดูข้อ ๕๕ ประกอบ)	เทียบเคียง ๕๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๑๙ ลง ๑๙ มี.ค.๔๐ ในหนังสือ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัย ข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๕๘
๕๗. กรรมการไม่ได้แจ้ง สว.๓ เลย ต้องทำ อย่างไร	นายก อบปต้องสั่ง ให้คณะกรรมการ สอบสวนดำเนินการ ให้ถูกต้องโดยเร็ว	มี ๒ กรณี ดังนี้ (๑) ไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบบันทึก สว.๓ (๒) ไม่ส่งบันทึก สว.๓ (๓) ไม่มีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหามาชี้แจง (๔) ไม่นัดให้มาชี้แจงหรือนำสืบ	๕๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๖๓
๕๘. การประชุมครั้งแรก ของคณะกรรมการ สอบสวน	เพื่อวางแผนทางการ สอบสวน	๕๘.๑ เมื่อประธานกรรมการได้ลงลายมือชื่อ และวันเดือนปีรับทราบคำสั่งแล้ว (ระยะเวลาการสอบสวนเริ่มนับ ในวัน ถัดไปให้นับเป็น ๑) ๕๘.๒ ให้ประธานกรรมการดำเนินการประชุม (ครั้งแรก) ๕๘.๓ เพื่อวางแผนทางการสอบสวน	๕๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๓๔ (ดูข้อ ๔๘.๓.๓ ประกอบ)
๕๙. องค์ประชุมกรรมการ สอบสวน	๕๙.๑ การประชุม ๕๙.๒ การสอบสวน	(๑) ทุกครั้งต้องไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวน กรรมการทั้งหมด (๒) เสียงเท่ากันประธานออกเพิ่มอีกหนึ่งเสียง เป็นเสียงชี้ขาด (๓) แต่หากจะแจ้ง สว.๓ และประชุมลงมติทำ สว.๖ ต้องไม่น้อยกว่า ๓ คนด้วย	๕๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๓๕ และ ๔๖
๖๐. กรรมการสอบสวนไม่ ครบองค์ประชุมยอม เสียไปเฉพาะส่วน	จะนำส่วนที่เสียไป นั้นมาใช้ลงโทษไม่ ได้	๖๐.๑ กรรมการสอบสวนที่มีได้ร่วมสอบ มาลง ลายมือชื่อในภายหลังเพื่อให้ครบองค์ ประชุม ๖๐.๒ ไม่อาจทำให้การสอบสวนดังกล่าวเป็น การสอบสวนที่ถูกต้องขึ้นมาได้ และ ๖๐.๓ ถือว่ากรรมการสอบสวนผู้นั้นกระทำความผิดวินัย ฐานไม่ปฏิบัติตามระเบียบของททชการ	๖๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๑๐๖๖ ลง ๑๕ พ.ย.๓๗ ในหนังสือ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัย ข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๒๕

๖๑. การคัดค้านกรรมการสอบสวน	๖๑.๑ โดยตัวผู้ถูกกล่าวหา ๖๑.๒ โดยกรรมการสอบสวนเอง	๖๑.๑.๑ มีเหตุอย่างหนึ่งอย่างหนึ่งใด (๑) รู้เห็นเหตุการณ์ (๒) มีประโยชน์ได้เสีย (๓) โกรธเคือง (๔) ญาติผู้ถูกล่าวทา (๕) เหตุเสียความเป็นธรรมอื่น ๖๑.๑.๒ ผู้ถูกกล่าวหายื่นคำคัดค้านเป็นหนังสือต่อนายก อปท.ผู้สั่งแต่งตั้งภายใน ๗ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งกรรมการ ๖๑.๑.๓ เมื่อได้รับหนังสือคัดค้านแล้ว นายก อปท.ต้องส่งคำคัดค้านนั้น ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือคัดค้านด้วย ๒ วิธี ดังนี้ (๑) ส่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน (๒) ยกคำคัดค้าน ๖๑.๑.๔ คำสั่งของนายก อปท.ที่ยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุด ๖๑.๑.๕ หากนายก อปท.ไม่สั่งการอย่างใดอย่างหนึ่ง ให้ผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน (ห้ามนั่งร่วมทำการสอบสวน เพราะเป็นผู้อื่น) ๖๑.๑.๖ เมื่อนายก อปท.ได้ส่งคำคัดค้านแล้ว ให้แจ้งผู้คัดค้านทราบด้วย ๖๑.๑.๗ นายก อปท.ต้องส่งเรื่องการคัดค้านให้กรรมการสอบสวนรวบรวมไว้ในสำนวนโดยเร็ว ๖๑.๒.๑ ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๖๑.๑ (ดูข้อ ๖๒ ประกอบ)	๖๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๖ และ ๓๗ (๑) กรณีนี้ให้แต่งตั้งกรรมการทดแทน ตามข้อ ๓๘ ๖๑.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๗
๖๒. นายก อปท.ไม่สั่งคำคัดค้านภายใน ๑๕ วัน	ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสอบสวน	๖๒.๑ ถือว่าการคัดค้านนั้นมีเหตุผลฟังได้ ๖๒.๒ การสอบสวนหลังจากนั้นซึ่งมีผู้ถูกคัดค้านร่วมอยู่ด้วยเป็นการไม่ชอบ ๖๒.๓ หากจะลงโทษวินัยอย่างร้ายแรง จะทำให้การสอบสวนและมติของกรรมการที่ไม่ครบองค์ประชุมเสียไปด้วย ๖๒.๔ นายก อปท.ควรมีคำสั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการเสียแล้ว ๖๒.๕ แต่งตั้งผู้อื่นที่เหมาะสมเป็นกรรมการแทนต่อไป ๖๒.๖ แต่ถ้าจะลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง นายก อปท.สามารถพิจารณาสั่งลงโทษ	๖๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ถศ๗๐ ลง ๒๖ พ.ย.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๓๓ ๖๒.๖ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย

		ได้ตามควรแก่กรณี (ดูข้อ ๖๑ ประกอบ)	ข้อ ๒๒ วรรค ๓
๖๓. การนับระยะเวลาการ สอบสวน	๖๓.๑ อำนาจของ กรรมการ ๖๓.๒ อำนาจของ นายก อบท ๖๓.๓ อำนาจของ ก.จังหวัด ๖๓.๔ ผู้มีหน้าที่ยื่น ขอขยายเวลา คือประธาน กรรมการสอบ สวนโดยยื่นต่อ นายก อบท เพื่อให้อนุญาต	๖๓.๑.๑ มีกำหนด ๑๒๐ วัน ๖๓.๒.๑ ขยายได้ไม่เกิน ๒ ครั้ง ๆ ละไม่เกิน ๓๐ วัน เป็น ๖๐ วัน (รวม ๑๘๐ วัน) ๖๓.๓.๑ เมื่อครบ ๑๘๐ วันแล้ว ให้นายก อบท.รายงาน ก.จังหวัด จำนวนวัน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและเป็นดุล พินิจของ ก.จังหวัด (กรรมการสอบสวนควรระบุด้วยว่า เหลือการรวบรวมพยานหลักฐานใด บ้าง และจะใช้เวลาที่วัน เพื่อประกอบ การพิจารณา)	๖๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๔๐ หมายเหตุ ๑. เงื่อนไขเวลาตาม ข้อนี้ ให้คำนึงถึงเวลารวมเป็น หลัก เวลาย่อยเป็นเพียงส่วน ประกอบ ๒. ระยะเวลาการ ดำเนินการทางวินัย มักจะไม่ กำหนด นอกเหนือจากข้อ ๔๐ หากจะมีระยะเวลาจะใช้คำว่า ทันที, โดยไม่ชักช้า, โดยเร็ว, หรือโดยพลัน แทน ๓. เงื่อนไขเวลาการ สอบสวนเป็นเพียงเงื่อนไขเวลา เร่งรัด ไม่ใช่เงื่อนไขบังคับ กรรมการต้องสอบสวนให้อยู่ ภายในเงื่อนไขดังกล่าว
๖๔. ต้องนับระยะเวลาการ สอบสวนอย่างต่อเนื่อง	ไม่ต้องหยุดนับ	๖๔.๑ การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการสอบ สวนไม่กระทบระยะเวลาเดิมที่นับแล้ว ๖๔.๒ กรรมการชุดใหม่ต้องนับระยะเวลาต่อ เนื่องจากชุดเดิม ๖๔.๓ เมื่อครบกำหนดให้ขอขยายระยะเวลา ตามปกติ	๖๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๗๖๘ ลง ๓๑ ต.ค.๓๘ ในหนังสือ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัย ข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๖๑
๖๕. คณะกรรมการสอบ สวนทำการสอบสวน เกินระยะเวลาที่ กำหนด โดยมีได้ขอ ขยายเวลาการ สอบสวน	ไม่ถือเป็นสาระสำ คัญอันจะทำให้เสีย ความเป็นธรรมแต่ อย่างไร	นายก อบท.จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวน ดำเนินการขอขยายเวลาให้เป็นการถูกต้อง หรือไม่ก็ได้ ข้อสังเกต เป็นกรณีไม่มีเจตนาให้เกิดความล่า ช้า แต่หากมีเจตนากรรมการอาจมีความผิดได้	๖๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๒๒ ลง ๑๗ ม.ค.๓๙ ในหนังสือ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัย ข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า๑๗๗
๖๖. การอ้างพยานหลัก ฐาน	พยานเอกสาร/ พยานวัตถุ	๖๖.๑ ให้กรรมการสอบสวนบันทึกว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด ๖๖.๒ ให้ใช้ต้นฉบับ ๖๖.๓ หากไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่ กรรมการหรือผู้รับผิดชอบรับรองก็ได้ ๖๖.๔ ถ้าต้นฉบับสูญหายถูกทำลาย จะให้นำ สำเนาหรือพยานบุคคลมาสืบก็ได้	๖๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๔๑ หมายเหตุ กรณีกรรมการสอบ สวนจะใช้สำนวนการสอบข้อ เท็จจริงมาเป็นหลักฐานใน สำนวนการสอบสวน ต้อง (๑) มีมตินำมาใช้ (๒) สอบสวนพยานบุคคล

			ทุกปากเพื่อยืนยันการให้ถ้อยคำที่เคยให้ไว้หรือที่เรียกว่า “สอบย้อน” ปากใดสอบย้อนไม่ได้ให้ตัดพยานปากนั้น
๖๗. การสอบสวนเพิ่มเติม	๖๗.๑ ในชั้นของ กรรมการ สอบสวน ๖๗.๒ ในชั้นของ นายก อบท. ๖๗.๓ ในชั้นของ ก.จังหวัด	๖๗.๑.๑ ก่อนกรรมการสอบสวนเสนอสำนวน การสอบสวนต่อนายก อบท.กรรมการ สอบเพิ่มเติมได้ ๖๗.๒.๑ นายก อบท.เห็นสมควรสอบสวนเพิ่ม เติม ต้องกำหนดประเด็นและข้อสำ คัญส่งไปให้กรรมการสอบสวนชุดเดิม สอบสวนเพิ่มเติม ๖๗.๒.๒ เมื่อกรรมการสอบสวนเสร็จ ส่งผลการ สอบให้นายก อบท.โดยไม่ต้องทำความ เห็นซ้ำอีก ๖๗.๒.๓ กรณีกรรมการสอบสวนชุดเดิมไม่อาจ สอบสวนได้ หรือเห็นเป็นการสมควร นายก อบท.จะตั้งกรรมการสอบสวน ชุดใหม่ขึ้นทำการสอบสวนก็ได้ ๖๗.๓.๑ ก.จังหวัดเห็นสมควรให้สอบสวนเพิ่ม เติม ต้องกำหนดประเด็นและข้อสำ คัญส่งไปให้กรรมการสอบสวนชุดเดิม สอบสวนเพิ่มเติม ๖๗.๓.๒ เมื่อกรรมการสอบสวนเสร็จ ให้ส่งผล การสอบให้ ก.จังหวัด โดยไม่ต้องทำ ความเห็นซ้ำอีก ๖๗.๓.๓ กรณีกรรมการสอบสวนชุดเดิมไม่อาจ สอบสวนได้ หรือเห็นเป็นการสมควร นายก อบท.จะตั้งกรรมการสอบสวน ชุดใหม่ขึ้นทำการสอบสวนก็ได้	๖๗.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๔๔ ๖๗.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๖๐ ๖๗.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๖๐ และข้อ ๗๑ วรรค ๑ ๖๗.๓.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยว กับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการ การทางวินัย ข้อ ๖๐ วรรค ๒
๖๘. การชี้แจง การให้ถ้อย คำและการนำสืบแก้ ข้อกล่าวหาเพิ่มเติม	เป็นสิทธิของผู้ถูก กล่าวหาที่จะทำได้	ดำเนินการได้ ๒ ขั้นตอน ดังนี้ (๑) เมื่อกรรมการสอบสวนยังสอบสวนไม่แล้ว เสร็จ ให้ยื่นต่อคณะกรรมการสอบสวน (๒) เมื่ออยู่ระหว่างการพิจารณาของนายก อบท. (รวมทั้งนายก อบท.สังกัดใหม่กรณี โอนด้วย) ให้ยื่นต่อนายก อบท.ผู้ที่ พิจารณานั้น และให้นายก อบท.ผู้นั้นรับ คำชี้แจงรวมไว้ในสำนวนเพื่อประกอบการ พิจารณาด้วย	๖๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๔๕
๖๙. การสอบสวนเสียไป หรือไม่	ใน ๒ ประเด็นดังนี้ ๖๙.๑ ระยะเวลาการ	๖๙.๑.๑ เป็นเพียงเงื่อนไขเวลาเร่งรัด แม้จะล่วง	

	สอบสวน ๖๙.๒ คุณสมบัติของคณะกรรมการสอบสวน	เลยเวลาไปบ้าง ก็ไม่ทำให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ซึ่งกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว (ดูข้อ ๖๕ ประกอบ) ๖๙.๒.๑ ทำให้การสอบสวนทั้งหมดเสียไป ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนใหม่ให้ถูกต้อง (ข้อพึงระวัง)	๖๙.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๑
๗๐. การสอบสวนเสียไปเฉพาะส่วน	นายก อปทต้องสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว	มี ๒ กรณี ดังนี้ (๑) องค์ประชุมไม่ครบ (๒) สอบปากคำบุคคลไม่ถูกต้อง (ผู้อื่นร่วมสอบ/กรรมการน้อยกว่ากึ่ง/ล่อลวง ชูเชิญ/ผู้อื่นอยู่ในที่สอบสวน/คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการไม่ถูกต้อง)	๗๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๒
๗๑. การสอบสวนตอนใดทำไมไม่ต้อง (นอกจากตามวินัย ข้อ ๖๑)	กรณีต่อไปนี้เป็นดุลพินิจของนายก อปทว่าจะสั่งให้กรรมการสอบสวนแก้ไขหรือไม่	๗๑.๑ ถ้าเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ให้นายก อปท.สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องโดยเร็ว ๗๑.๒ ถ้ามิใช่สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม นายก อปท.จะสั่งให้แก้ไขหรือไม่ก็ได้	๗๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๔
๗๒. ผู้ถูกกล่าวหาโอนระหว่างการสอบสวน	ให้กรรมการสอบสวนทำการสอบสวนต่อไปจนเสร็จ	๗๒.๑ ให้คณะกรรมการสอบสวนเสนอสำนวนการสอบสวนต่อนายก อปท.สังกัดเดิม ๗๒.๒ ให้นายก อปท.สังกัดเดิมตรวจสอบความถูกต้องของสำนวน จากนั้นส่งต่อไปยังนายก อปท.สังกัดใหม่(สังกัดปัจจุบัน) ๗๒.๓ นายก อปท.สังกัดใหม่ ตรวจสอบความถูกต้องอีกครั้ง แล้วให้ใช้สำนวนนั้นพิจารณาลงโทษ (ข้อพึงระวังตั้งกรรมการสอบใหม่อีกไม่ได้ เพราะจะเป็นการดำเนินการทางวินัยซ้ำในความผิดเดียวกัน)	๗๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๕๖ หมายเหตุ ไม่ให้โอนระหว่างการสอบสวน โดยอ้างว่าถูกตั้งกรรมการสอบสวน อาจขัดรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ มาตรา ๓๔ (เสรีภาพในการเลือกถิ่นที่อยู่)
๗๓. ข้ออนุญาตและข้อห้ามในการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน	๗๓.๑ ข้ออนุญาต ๗๓.๒ ข้อห้าม ๗๓.๓ วิธีการสอบสวน	๗๓.๑.๑ ผู้ที่อยู่ในที่สอบสวนได้ (๑) หนาความของผู้ถูกกล่าวหา (๒) ที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหา (๓) บุคคลที่กรรมการอนุญาต ๗๓.๑.๑ มิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสอบสวน ๗๓.๑.๒ มิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สอบสวน ๗๓.๑.๓ มิให้ล่อลวง ชูเชิญ สักยญา จูงใจ ให้คณะกรรมการสอบสวน ๗๓.๑.๑ รวบรวมประวัติความประพฤติของผู้ถูก	๗๓.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๔๘ วรรค ๑ ๗๓.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๙ วรรค ๑, ๔๗ และ ๔๘ วรรค ๑ ๗๓.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย

		กล่าวหา ๓๓.๓.๒ จัดทำบันทึกประจำวันทุกครั้ง ๓๓.๓.๓ กำหนดวัน เวลา สถานที่ที่จะทำการสอบสวน ๓๓.๓.๔ ให้เรียกผู้ที่จะถูกสอบสวนเข้ามาในที่สอบสวนที่ละคน	และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๙ ข้อ ๔๙ วรรค ๑ ข้อ ๔๘ วรรค ๑
๗๔. วิธีการสอบพยานบุคคล	เป็นการสอบปากคำพยาน	๗๔.๑ ให้ใช้ สว. ในการบันทึกถ้อยคำ ๗๔.๒ บันทึกแล้วอ่านให้เขาฟัง หรือให้อ่านเอง แล้วให้ผู้นั้นและกรรมการทุกคนชื่อกำกับ ๗๔.๓ กรณีมีบันทึกหลายหน้า ให้ผู้นั้นและกรรมการอย่างน้อย ๒ คน ลงชื่อกำกับทุกหน้า ๗๔.๔ ห้ามขูดลบหรือบันทึกข้อความทับ ๗๔.๕ ถ้าจะแก้ไข ให้ขีดฆ่าหรือตอกเติมแล้วให้ผู้นั้นและกรรมการอย่างน้อย ๒ คน ลงชื่อกำกับทุกแห่ง ๗๔.๖ กรณีผู้ให้ถ้อยคำไม่ลงลายมือชื่อบันทึกเหตุไว้ในบันทึกนั้น ๗๔.๗ ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้ใช้ป.พ.พ.มาตรา ๙ (เช่น แกงไต เป็นต้น	๗๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๔๘
๗๕. การติดพยาน	๗๕.๑ กรรมการจะไม่สอบสวนพยานปากนั้นก็ได้อ้า... ๗๕.๒ กรรมการจะงดการสอบสวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้ ถ้า..	๗๕.๑.๑ พยานมา แต่ไม่ให้ถ้อยคำ ๗๕.๑.๒ พยานไม่มา ๗๕.๑.๓ กรรมการเรียกพยานไม่ได้ภายในเวลาอันสมควร ๗๕.๑.๔ แต่ให้บันทึกเหตุขึ้นในบันทึกประจำวัน ๗๕.๒.๑ หลักฐานใด จะทำให้การสอบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็น ๗๕.๒.๒ มีใช้หลักฐานในประเด็นสำคัญ ๗๕.๒.๓ แต่ให้บันทึกเหตุขึ้นไว้ในบันทึกประจำวัน	๗๕.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๔๙ วรรค ๒ ๗๕.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๕๐
๗๖. การสอบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานต่างท้องที่	อาจทำได้๒ วิธี ๗๖.๑ ส่งประเด็น	๗๖.๑.๑ กรรมการกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญที่จะสอบสวน ๗๖.๑.๒ ประธานกรรมการสอบสวนรายงานนายอ.ปท.ที่สั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน ๗๖.๑.๓ นายอ.ปท.ที่สั่งแต่งตั้งฯ ขอให้หัวหน้าส่วนราชการในท้องที่จะสอบการสอบสวนหรือรวบรวมแทนก็ได้ ๗๖.๑.๔ โดยเลือกข้าราชการในบังคับบัญชาอย่างน้อย ๒ คน ร่วมเป็น “คณะทำกาสอบสวน” ๗๖.๑.๕ คณะทำการสอบสวน มีฐานะเป็นกรรมการสอบสวน	๗๖.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๕๑ วรรค ๑ ๗๖.๑.๕ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๕๑

	๗๖.๒ เดินทางไป สอบสวนเอง	๗๖.๒.๑ เป็นการสอบสวนเช่นเดียวกับสอบสืบ ท้องที่ ซึ่งต้องมีการขออนุมัติเดินทางไป ราชการตามระเบียบ ๗๖.๒.๒ ไม่ควรเรียกพยานมาสอบ เพราะจะสร้าง ภาระให้พยานเกินจำเป็น	วรรค ๒ หมายเหตุ เนื่องจากไม่อาจเบิก เงินค่าพยานได้
๗๗. กรรมการสอบสวนพบ เรื่องอื่น นอกจากที่ได้ ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้ง กรรมการสอบสวน (สว.๑) ทำอย่างไร	กรรมการจะสอบ สวนในเรื่องอื่นนั้น ไม่ได้	๗๗.๑ ให้ประธานกรรมการสอบสวนรายงานนาย อปท.เจ้าของคำสั่งนั้นโดยเร็ว ๗๗.๒ ถ้านายก อปท.เห็นว่ากรณีมีมูลให้แต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนในเรื่องนั้น จากกร การคณะเดิม หรือคณะใหม่ก็ได้	๗๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๕๒
๗๘. กรรมการสอบสวน พบว่ามีการพาดพิง ข้าราชการผู้อื่น (นอก จากที่ได้ระบุในคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวน (สว.๑)	กรรมการจะสอบ สวนผู้อื่นนั้นใน ฐานะเป็นผู้ถูก กล่าวหาไม่ได้	๗๘.๑ ให้กรรมการสอบสวนพิจารณาว่าผู้นั้นมีส่วน ร่วมในการกระทำเรื่องนั้นด้วยหรือไม่ ๗๘.๒ ถ้ามี ให้ประธานกรรมการสอบสวนรายงาน นายก อปท.สั่งตั้งเพื่อดำเนินการโดยเร็ว ๗๘.๓ หากนายก อปท.เห็นว่ากรณีมีมูลหรือหย่อน บกพร่องประพฤตินั้นไม่เหมาะสม ให้แต่งตั้ง คณะกรรมการสอบสวนจากกรรมการคณะ เดิมหรือคณะใหม่ก็ได้ ๗๘.๔ กรณีกรรมการสอบสวน สอบแยกเป็นสำนวน ใหม่ให้นำสำเนายานในสำนวนเดิมมารวม ด้วยหรือบันทึกว่านำพยานหลักฐานใดจาก สำนวนเดิมมาประกอบในสำนวนใหม่ด้วย	๗๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยว กับวินัยและการรักษา วินัย และการดำเนินการ ทางวินัย ข้อ ๕๓ ข้อ ๕๓ วรรค ๒ ข้อ ๕๓ วรรค ๓
๗๙. กรณีมีคำพิพากษาถึง ที่สุดว่ากระทำผิดก่อน การสอบสวนทางวินัย จะแล้วเสร็จ	ถ้ากรรมการเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำ พิพากษาประจักษ์ ชัดอยู่แล้ว	ให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลัก ฐานที่สน ับสนุนข้อกล่าวหา โดยไม่ต้องสอบสวนพยานหลัก ฐานอื่นที่เกี่ยวข้องกับข้อกล่าวหา แต่ (๑) ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ (๒) นอกจากนั้นยังต้องแจ้งสรุปพยานหลักฐานที่ สนับสนุนข้อกล่าวหา(สว.๓)ให้ผู้ถูกกล่าวหา ทราบด้วย	๗๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๕๕
๘๐. การประชุมเพื่อลงมติ เมื่อรวบรวมพยาน หลักฐานต่าง ๆ เสร็จ แล้ว	ต้องพิจารณามีมติ ใน ๓ ประเด็น คือ	๘๐.๑ ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยหรือไม่ ถ้าผิด ผิดกรณีใด ข้อใด และโทษสถานใด ๘๐.๒ ผู้ถูกกล่าวหาหย่อนบกพร่องประพฤตินั้น เหมาะสม หรือไม่ อย่างไร ๘๐.๓ กรณีมีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้ถูก กล่าวหากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง แต่ก สอบสวนไม่ชัดพอที่จะลงโทษปลดหรือไล่อ ออกได้ ก็ให้รับราชการต่อไปจะเสียหาย หรือไม่ อย่างไร	๘๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๕๗
๘๑. การอ้างเหตุผลหย่อน ในการสั่งลงโทษทาง วินัย	ต้องวางระดับโทษ ที่จะลงไว้ก่อน	๘๑.๑ ให้กรรมการสอบสวนหรือนายก อปท. ระบุโทษที่จะลงไว้ด้วย ๘๑.๒ มีเหตุอันควรลดหย่อนอย่างไร ๘๑.๓ เมื่อลดแล้วให้ได้รับโทษสถานใด (ดูข้อ ๑๔๑ ประกอบ)	๘๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๖๑๑/ว ๓ ลง ๒๕ มี.ค.๒๕ ในคู่มือการดำเนิน การทางวินัยพนักงานส่วน ท้องถิ่นฯ หน้า ๑๙๘

๘๒. การทำรายงานการ สอบสวน (สว.๖)	๘๒.๑ ขั้นตอน ๘๒.๒ กรรมการ สอบสวนผู้ ใดมีความ เห็นแย้ง ๘๒.๓ รูปแบบ ๘๒.๔ การสอบสวน แล้วเสร็จ	เมื่อกรรมการประชุมลงมติแล้ว ต้อง ๘๒.๑.๑ ทำรายงานการสอบสวน ๘๒.๑.๒ เสนอนายก อปท ๘๒.๒ ให้กรรมการสอบสวนผู้ขึ้นทำความเห็นแ แนบไว้กับรายงานการสอบสวน ๘๒.๒.๒ ให้ถือความเห็นแย้งนั้นเป็นส่วนหนึ่งของ รายงานการสอบสวนด้วย ต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้ ๘๒.๓.๑ สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ๘๒.๓.๒ วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐาน ๘๒.๓.๓ ความเห็นของกรรมการสอบสวน ๘๒.๔.๑ เมื่อทำรายงานการสอบสวนแล้ว ๘๒.๔.๒ ให้เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อมทั้ง สารบาญ ๘๒.๔.๓ ต่อนายก อปทผู้ดำรงตำแหน่งในขณะนั้น ๘๒.๔.๔ ให้ถือว่าการสอบสวนแล้วเสร็จ	๘๒.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๕๘ วรรค ๑ ๘๒.๓ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๕๘ วรรค ๒ ๘๒.๔ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๕๘ วรรค ๓
๘๓ การเสนอสำนวนการ สอบสวน	เมื่อกรรมการสอบ สวนแล้วเสร็จ ให้ เสนอสำนวนการ สอบสวนต่อนายก อปทโดยตรง	ไม่ต้องเสนอผ่านตามลำดับชั้น เพราะ ๘๓.๑ เป็นความลับทางราชการ ๘๓.๒ เป็นความลับผิดชอบระหว่างกรรมการ สอบสวนกับนายก อปท. ๘๓.๓ นายก อปท.อาจใช้ดุลพินิจปรึกษาผู้รู้ก็ ได้ แต่ต้องระมัดระวังมิให้เป็นการเปิด เผยความลับของทางราชการ	๘๓. หนังสือสำนักงาน ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๖/ว ๑๓๙ ลง ๕ ก.ย. ๔๙
๘๔. อำนาจหน้าที่ของ นายก อปท.เกี่ยวกับ สำนวนการสอบสวน	๘๔.๑ ตรวจสอบ สำนวนการ สอบสวน ๘๔.๒ พิจารณาสั่ง สำนวนการ สอบสวน	ให้นายก อปทตรวจสอบความถูกต้อง ดังนี้ ๘๔.๑.๑ คุณสมบัติของกรรมการสอบสวน ถูกต้องหรือไม่ ๘๔.๑.๒ องค์ประชุมไม่ครบ การสอบปากคำ บุคคลไม่ถูกต้อง ให้เสียไปเฉพาะส่วน นายก อปท.ต้องสั่งให้กรรมการสอบ สวนดำเนินการใหม่เฉพาะส่วนนั้น โดยเร็ว ๘๔.๑.๓ กรณีไม่ได้แจ้ง สว.๓ ต้องสั่งให้กรรม การดำเนินการแจ้งโดยเร็ว ๘๔.๑.๔ การสอบสวนตอนใดไม่ถูกต้อง ถ้าเป็น สาระสำคัญให้ นายก อปทสั่งให้กรรม การ ดำเนินการให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่หากมิใช่สาระสำคัญให้อยู่ในดุล พินิจสั่งการของนายก อปท เมื่อสำนวนการสอบสวนถูกต้องแล้ว ๘๔.๒.๑ กรณีกรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่ผิด หรือไม่มีเหตุที่จะให้ออกจากราชการ ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่อง ๘๔.๒.๒ กรณีกรรมการสอบสวนเห็นว่าผิดวินัย	๘๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๕๙ ข้อ ๕๙ (๑)

		ไม่ร้ายแรง ให้นายก อปท.สั่งการโดยเร็ว (ออกคำสั่งลงโทษ) ๘๔.๒.๓ กรณีกรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้นายก อปท.ส่งเรื่องให้ ก.จังหวัดพิจารณา ก่อนออกคำสั่งตามมติ (ดูข้อ ๘๕ ประกอบ)	ข้อ ๕๙ (๒)
๘๕. การพิจารณาโทษทางวินัยของนายก อปท. และการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของ ก.จังหวัด	๘๕.๑ กรณีสอบสวนตามวิธีที่นายก อปท. เห็นสมควร (วินัยอย่างไม่ร้ายแรง) ๘๕.๒ กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง (ตามแบบ สว.๑))	(๑) กรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่ผิดให้ยุติเรื่อง หรือเห็นว่าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน (อย่างใดอย่างหนึ่ง) (๒) หากนายก อปท.เห็นด้วย ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่อง หรือเห็นว่าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็ให้ออกคำสั่งลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่นายก อปท.เห็นได้ (ซึ่งสถานโทษอาจไม่เหมือนกับความเห็นของกรรมการสอบสวน แต่เป็นวินัยระดับอย่างไม่ร้ายแรงเหมือนกัน) (๓) กรรมการสอบสวน หรือนายก อปท.เห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง (๔) ให้นายก อปท.ออกคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง) ใหม่ (ตามแบบ สว.๑) (๑) กรรมการสอบสวนเห็นว่าไม่ผิดให้ยุติเรื่อง หรือเห็นว่าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ควรลงโทษภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน (อย่างใดอย่างหนึ่ง) (๒) หากนายก อปท.เห็นด้วย ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่อง หรือเห็นว่าผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงก็ให้ออกคำสั่งลงโทษวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) อย่างใดอย่างหนึ่งตามที่นายก อปท.เห็นได้ (ซึ่งสถานโทษอาจไม่เหมือนกับความเห็นของกรรมการสอบสวน แต่เป็นวินัยระดับอย่างไม่ร้ายแรงเหมือนกัน) (๓) กรรมการสอบสวนและนายก อปท.หรือเพียงฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือทั้งสองฝ่ายเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง นายก อปท.ยังออกคำสั่งลงโทษไม่ได้ (๔) ให้นายก อปท.ส่งเรื่องไปยัง ก.จังหวัด เพื่อพิจารณา	(๑-๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๗ (๓-๔) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๒ วรรค ๓ (๑-๒) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๗ (๓)-(๖) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๘ วรรค ๒

		(๕) เมื่อ ก.จังหวัดได้รับเรื่องต้องส่งให้อนุวินัยพิจารณาทำความเข้าใจ แล้วเสนอไปยัง ก.จังหวัดเพื่อพิจารณามิมีมติ (๖) เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณามิมีมติเป็นประการใด ให้นายก อบท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (เมื่อ ก.จังหวัดรับเรื่องแล้ว มีเงื่อนไขเวลาพิจารณา ซึ่งนายก อบท.ต้องส่งตามมติภายในเงื่อนไขเวลาด้วย) (๗) ผู้ถูกปลดออก รับบำเหน็จฯ ได้ ส่วนใดออกไม่ได้รับบำเหน็จ (๘) ก.จังหวัด สามารถมีมติได้ทั้งยุติเรื่องภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลดออก ไล่ออก หรือสอบสวนเพิ่มเติม (ทั้งนี้ จะต้องมิมีเหตุผลตามข้อ ๑๑๓ ทุกครั้ง)	(หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท๐๘๐๙.๑/๓๔๕ ลง ๑๘ ธ.ค.๕๕) (๘) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๘ ข้อ ๗๐ และข้อ ๗๑
๘๖. การรับบำเหน็จ บำนาญของข้าราชการซึ่งมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยแล้วออกจากราชการโดยกรณียังไม่ถึงที่สุด	สามารถขอรับได้ โดยให้มีการประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน	๘๖.๑ ให้ข้าราชการซึ่งออกจากราชการโดยมีกรณีหรือต้องหาว่ากระทำความผิดวินัยหรืออาญา แต่กรณีหรือคดียังไม่ถึงที่สุด และได้ยื่นเรื่องขอรับบำเหน็จจัดหาบุคคลหรือทรัพย์สินไว้เป็นประกัน ๘๖.๒ เมื่อมีการส่งจ่ายบำเหน็จบำนาญแล้ว ให้หน่วยงานเจ้าสังกัดบันทึกหลังฎีกาเบิกเงินให้ชัดเจนว่า ผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญได้จัดทำหนังสือสัญญาการใช้จ่ายเงินคืนหรือสัญญาค้ำประกันแล้ว ๘๖.๓ เมื่อกรณีหรือคดีถึงที่สุดถูกไล่ออกหรือถูกลงโทษจำคุก ให้เรียกเงินบำเหน็จบำนาญคืนทั้งนี้ภายในกำหนด ๓ ปี ๘๖.๔ เมื่อใกล้ครบ ๓ ปี หากกรณีหรือคดียังไม่ถึงที่สุด ให้หน่วยงานเจ้าสังกัดรีบแจ้งผู้ขอรับบำเหน็จบำนาญดำเนินการประกันต่อเนื่อง ซึ่งต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว	๘๖. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๕/ว ๔ ลง ๑๑ ม.ค.๕๒ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๕๕
๘๗. การดำเนินการทางวินัย และการดำเนินคดีอาญา (รวมถึงคดีละเมิดด้วย)	ให้รับดำเนินการไปพร้อมกัน	๘๗.๑ กฎหมายกำหนดเป็นส่วนหนึ่งต่างหากจากกัน ๘๗.๒ การดำเนินการทางวินัยไม่จำเป็นต้องรอผลทางคดีอาญาแต่อย่างใด ๘๗.๓ เมื่อกรณีหรือคดีถึงที่สุด ผลอาจต่างกัน ได้ เพราะการรับฟังพยานหลักฐานอาจต่างกัน ๘๗.๔ แม้ศาลจะเห็นต่าง ผู้บังคับบัญชาก็หาต้องรับผิดชอบไม่ได้ ถ้าลงโทษไปโดยสุจริต (ดูข้อ ๑๓๗ ประกอบ)	๘๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลง ๑๘ มี.ค.๐๙ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๖๒ กับหนังสือสำนักงาน ก.อบต. ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๗๔๐ ลง ๑๑ พ.ค.๕๗ หนังสือสำนักงาน ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖/๗๐๒๙ ลง ๑๗ พ.ย.๕๑ และหนังสือกระทรวง

		๘๗.๔ ถ้าการสอบสวนทางวินัยยังฟังไม่ได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัย สมควรรอการสั่งการเด็ดขาดทางวินัยไว้ก่อนจนกว่าจะทราบผลทางคดีอาญา	ทรงมหาตไทย ลับ ที่ ๑๓๓๓๓/๒๔๔๘ ลง ๘ ก.ค.๔๘ ๘๗.๔ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๙ ลง ๖ ต.ค.๐๙ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัย พนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๖๓
๘๘. ข้าราชการต่างสังกัดกระทำผิดร่วมกัน	ให้แต่ละสังกัดแต่งตั้งกรรมการสอบสวนเป็นบุคคลชุดเดียวกัน	๘๘.๑ ให้แต่ละสังกัดปรึกษารื้อกันในการสอบสวนพิจารณาโทษให้ระดับเดียวกัน ๘๘.๒ ให้แต่ละสังกัดแต่งตั้งกรรมการสอบสวนประกอบด้วยตัวบุคคลชุดเดียวกันเท่าที่จะทำได้เพื่อให้ข้อเท็จจริงปรากฏไปในทางเดียวกัน ๘๘.๓ กรณีกรรมการสอบสวนสอบพาดพิงถึงผู้อื่นที่อยู่ในสังกัดนั้น ให้กรรมการสอบสวนรายงานเจ้าสังกัดเพื่อเพิ่มเติมข้อกล่าวหา แต่ถ้าผู้ถูกพาดพิงอยู่ในสังกัดอื่น ให้กรรมการสอบสวนมีการรายงานไปยังเจ้าสังกัดอื่นนั้นเพื่อออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนผู้ถูกพาดพิงนั้นโดยกรรมการชุดเดิมหรือจะแต่งตั้งสมทบก็ได้ แล้วแต่จะเห็นสมควร ๘๘.๔ ให้ใช้จำนวนการสอบสวนร่วมกัน โดยให้เจ้าสังกัดแต่ละแห่งติดต่อหารือกันเพื่อให้ได้ระดับโทษเดียวกัน	๘๘. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นว ๓/๒๔๔๔ ลง ๒๙ ม.ค.๔๔ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๖๔
๘๙. สำนวนการสอบสวนทางวินัยสูญหาย	เป็นการสูญหายโดยยังไม่มีคำสั่งการ	๘๙.๑ ผู้มีอำนาจยังมีได้วินิจฉัยสั่งการให้เสร็จไป ๘๙.๒ ถ้าไม่มีสำเนาสำนวนการสอบสวน หรือ ๘๙.๓ สำเนารายงานการสอบสวน หรือ ๘๙.๔ เอกสารใด ๆ ที่จะยืนยันได้ว่าสำนวนการสอบสวนที่สูญหายไปในนั้นมีพยานหลักฐานอย่างไรบ้างพอที่จะวินิจฉัยได้อยู่เลย ๘๙.๕ ควรให้คณะกรรมการทำการสอบสวนใหม่ หรือ ๘๙.๖ แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนใหม่ และพิจารณาให้เสร็จสิ้นไป	๘๙. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ สร ๑๐๐๖/๑๔๐๗๔ ลง ๒๙ ต.ค.๐๙ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๓๐๐
๙๐. การดำเนินการทางวินัยซ้ำ	ทำไม่ได้	๙๐.๑ กรณีเป็นเรื่องเดียวกัน ๙๐.๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้แต่งตั้งกรรมการสอบสวนไว้แล้ว ๙๐.๓ จะออกคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวน	๙๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๔๔๗ ลง ๑๙ ก.พ.๓๖ ในคู่มือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ

		ในเรื่องนั้นอีกไม่ได้ ๙๐.๔ เพราะเป็นการดำเนินการซ้ำ ๙๐.๕ ต้องยกเลิกคำสั่งหลัง แล้วดำเนินการตามคำสั่งแรกต่อไป (ดูข้อ ๗๒ ประกอบ)	การพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๙
๙๑. อำนาจการดำเนินการทางวินัยและการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยกรณีโอน	เป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชาและ ก.จังหวัดสังกัดใหม่	๙๑.๑ หากผู้บังคับบัญชาเดิมได้ดำเนินการทางวินัย หรือ ก.จังหวัดเดิมพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยภายหลังที่มีการโอนไปแล้ว ๙๑.๒ การดำเนินการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาเดิม หรือมติของ ก.จังหวัดเดิมนั้น ไม่มีผลใช้บังคับตามกฎหมาย ๙๑.๓ ผู้บังคับบัญชาเดิมต้องส่งเรื่องการดำเนินการทางวินัยไปให้ผู้บังคับบัญชาใหม่ หรือ ก.จังหวัดเดิมต้องส่งเรื่องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปให้ ก. จังหวัดสังกัดใหม่ดำเนินการต่อไป	เทียบเคียง ๙๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๑๕๑ ลง ๑๖ มิ.ย.๔๐ และที่ นร ๐๗๐๙.๓/๔๔๕ ลง ๑๙ ก.ค.๓๖ ในคู่มือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๘๒ และ ๕๔ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษา วินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๒๖ และ ๕๖ (ดูข้อ ๔๑ และข้อ ๔๘ ให้ ออก ประกอบ)
๙๒. การสั่งให้ชะลอการสืบสวน	เป็นการสั่งการที่ไม่สอดคล้องกับหลักการของกฎหมาย	๙๒.๑ เป็นกรณีให้ผู้บังคับบัญชารับผิดชอบดำเนินการสืบสวนพิจารณาและ ๙๒.๒ ต้องดำเนินการทางวินัยทันทีหากมีมูล ๙๒.๓ จะชะลอการสืบสวนทางวินัยไม่ได้	๙๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๔๖๘ ลง ๒๑ ส.ค.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๕๖
๙๓. ถือว่ามี “การดำเนินการทางวินัย” แล้ว	ให้พิจารณาจาก	๙๓.๑ ต้องตั้งเรื่องกล่าวหาโดยแจ้งให้ผู้นั้นทราบว่าเขาตกอยู่ในฐานะเป็นผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดทางวินัยแล้ว ๙๓.๒ ให้โอกาสชี้แจงเหตุผลแก้ข้อกล่าวหาด้วย ๙๓.๓ ผลเป็นประการใดก็ตาม ถือว่ามี การดำเนินการทางวินัยตามกระบวนการของกฎหมายแล้ว	๙๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๑๑๑๘ ลง ๒๙ พ.ย.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๓๐
๙๔. การตั้งกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในเรื่องที่ สดง.ชี้มูล	เป็นการดำเนินการทางวินัยแล้ว	๙๔.๑ เนื่องจากมีการกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ๙๔.๒ ต้องสอบสวนตามวิธีที่นาย ก อบท.เห็นสมควร ๙๔.๓ ถือว่าเป็นการดำเนินการทางวินัย ตามข้อ ๒๒ ของมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ แล้ว ๙๔.๔ สดงสามารถนำผลกาสอบสวนข้อเท็จจริงมาเป็นข้อยุติในเรื่องนี้ได้	เทียบเคียง ๙๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ถ๓๓๘ ลง ๑ ธ.ค.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๖๗

๙๕. ตั้งกรรมการสอบสวนวินัยไม่ร้ายแรงแล้ว ต่อมาเมื่อมีการชี้มูลว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องเดียวกันนั้นอีก	ผู้บังคับบัญชาต้องตั้งกรรมการสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องนั้นใหม่	๙๕.๑ ครั้งแรกถูกดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ๙๕.๒ ต่อมาเมื่อมีการชี้มูลว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องเดียวกันนั้น ๙๕.๓ เป็นกรณีกล่าวหาแตกต่างเรื่องเดียวกัน ๙๕.๔ ผู้บังคับบัญชาต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง) ตามที่มีการชี้มูลนั้น	๙๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ลส๕ ลง ๒๘ ก.พ.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๘๑
๙๖. มติของ ก.จังหวัดที่เห็นชอบให้ลงโทษลดขั้นเงินเดือน ๓ ขั้น (หรือตัดเงินเดือน ๑๐ % เป็นเวลา ๔ เดือน)	เป็นมติที่ไม่อาจใช้บังคับได้	๙๖.๑ เพราะอัตราโทษเกินกว่าที่กฎหมายกำหนด ๙๖.๒ อัตราโทษที่ ก.จังหวัดสามารถมีมติให้ลงโทษได้เกี่ยวกับเงินเดือน ดังนี้ (ตามอัตรานายกฯ) (๑) ตัดเงินเดือนไม่เกิน ๕ % ไม่เกิน ๓ เดือน (๒) ลดขั้นเงินเดือนไม่เกิน ๑ ขั้น (๓) หากพิจารณาว่าโทษตัดเงินเดือนไม่เหมาะสมกับความผิด และเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ก็อาจมีมติให้ลดขั้นเงินเดือนได้ แต่ต้องไม่เกิน ๑ ขั้น	๙๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ปส๒๗ ลง ๓๑ ส.ค.๓๖ และที่ นร ๐๗๐๙.๒/ลส๗๐ ลง ๒๖ พ.ย.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๕๘ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษา วินัยฯ ข้อ ๖๗ วรรค ๓
๙๗. อำนาจในการ - พิจารณาความผิด - กำหนดโทษ - สั่งลงโทษ เป็นอำนาจของนายก อบท.	หรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ ตามมาตรา ๑๕ วรรค๒ แห่ง พ.ร.บ.บุคคลฯ ปี ๒๕๔๒	๙๗.๑ กรรมการสอบสวนเห็นว่าเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ๙๗.๒ หากนายก อบท.เห็นด้วยสามารถมีคำสั่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน ตามควรแก่กรณีให้เหมาะสมกับความผิดได้ ๙๗.๓ ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อนจะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษกรณีเป็นวินัยเล็กน้อยก็ได้	๙๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ลส๓๓๓ ลง ๑๕ พ.ย.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๒๓
๙๘. อย่างไรเรียกว่ากระทำความผิดวินัยเล็กน้อย	ที่จะนำมาลดหย่อนโทษทางวินัยได้	๙๘.๑ ให้เทียบเคียงจากแนวทางการลงโทษของ ก.พ. ๙๘.๒ กล่าวคือให้พิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป	๙๘. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๒๐๘๓ ลง ๒๔ ต.ค.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๑๐
๙๙. การกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงในเรื่องอื่นระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	ย่อมไม่มีผลให้ผู้บังคับบัญชาต้องดำเนินการตามกฎหมายได้	๙๙.๑ เมื่อมีการสั่งให้กลับเข้ารับราชการเช่นเดิมแล้ว ๙๙.๒ ผู้บังคับบัญชาปัจจุบันจึงจะมีอำนาจดำเนินการทางวินัยในเรื่องนั้นได้ ๙๙.๓ หากผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้รับอนุญาตให้ลาออกจากราชการ ผู้บังคับบัญชาไม่อาจดำเนินการทางวินัยผู้นั้น ตามข้อ ๒๔ ต่อไปได้	เทียบเคียง ๙๙. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ลส๗๑ ลง ๑๙ ก.ค.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๔๗

๑๐๐. การมีคำสั่งลงโทษโดยสำคัญผิดในข้อเท็จจริง	เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏขึ้นภายหลัง	๑๐๐.๑ ผู้บังคับบัญชาสามารถเพิกถอนคำสั่งลงโทษนั้นได้ และ ๑๐๐.๒ ต้องรายงานไปยัง ก.จังหวัดเพื่อทราบอันเป็นผลให้เป็นการเพิกถอนมติเดิมด้วย ข้อสังเกต ตามตัวอย่างเป็นกรณีวินัยอย่างไม่ร้ายแรง	เทียบเคียง ๑๐๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ปด ๕๖๓ ลง ๒๕ จ.ค.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๔๖
๑๐๑. การสั่งเพิ่มโทษจากตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน เป็นปลด/ไล่ออกจากราชการ	เป็นการสั่งตามมติ ก.จังหวัด	๑๐๑.๑ คำสั่งลงโทษเดิม (ให้เป็นอันยกเลิก) ย่อมไม่มีผลบังคับตามกฎหมายมาแต่ต้น ๑๐๑.๒ ผู้บังคับบัญชาอาจมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนนั้นเสีย และ ๑๐๑.๓ ต้องคืนเงินเดือนส่วนที่ตัดหรือลดนั้นให้แก่ผู้ถูกลงโทษไป	๑๐๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ปด๓๓ ลง ๑ มิ.ย.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๓๖ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ ข้อ ๗๐ วรรค ๔
๑๐๒. ก.จังหวัดพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยและมีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (เป็นกรณีการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง)	กระบวนการดำเนินการทางวินัยย่อมถือเป็นการเริ่มต้นใหม่ หมายเหตุ แต่ยังไม่ต้องออกคำสั่งยกเลิกคำสั่งลงโทษเดิม	๑๐๒.๑ นายก อบท.ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนตามมติ ก.จังหวัด ๑๐๒.๒ จากนั้นให้ดำเนินการทางวินัยไปตามขั้นตอนตามปกติ (ไม่ต้องมีความเห็น) ๑๐๒.๓ เป็นกรณีการดำเนินการทางวินัยได้ผ่านขั้นตอนของความเห็นขัดแย้งไปแล้ว หรือ ๑๐๒.๔ ผ่านขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยของนายก อบท.แล้ว	เทียบเคียง ๑๐๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๗๙๐ ลง ๑๐ พ.ย.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๖๓
๑๐๓. กรรมการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง) มิได้แจ้งสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา (สว.๓)	แต่เสนอความเห็นไปยังนายก อบท.เพื่อสั่งให้ออกเพราะมีมลทินหรือมีหมองในเรื่องที่สอบสวน	๑๐๓.๑ ไม่สามารถเสนอความเห็นได้ ๑๐๓.๒ กรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนใหม่ หรือสอบสวนเพิ่มเติมให้ถูกต้องเสียก่อนจึงจะเสนอความเห็นดังกล่าวได้	๑๐๓. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ก๓๕๑ ลง ๖ พ.ย.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๑๗
๑๐๔. การสั่งลงโทษตัดเงินเดือนผู้เกษียณอายุราชการ	ต้องสั่งย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ซึ่งเป็นวันก่อนวันออกจากราชการ	๑๐๔.๑ ไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงผลจะทำให้ตัดเงินเดือนได้ครบจำนวนตามคำสั่งลงโทษหรือไม่ ๑๐๔.๒ เพียงเป็นการแสดงการลงโทษให้ปรากฏก็เพียงพอแล้ว	๑๐๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ก๓๒๑ ลง ๒๓ ส.ค.๓๖ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๕๕
๑๐๕. การสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนต่ำกว่าขั้นต่ำของระดับต่ำ	สามารถกระทำได้	๑๐๕.๑ แต่มีอาจลงโทษลดขั้นเงินเดือนกรณีรับเงินเดือนในระดับต่ำสุดอยู่แล้ว และ ๑๐๕.๒ ไม่มีขั้นเงินเดือนที่ต่ำกว่านั้นอีก	๑๐๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๔๐๖ ลง ๗ ก.ย.๓๖ ใน

แห่ง หรือยุติการ ศึกษา		หมายเหตุ มิให้ลดอันดับหรือชั้น (ลดซีไม่ได้)	หนังสือตอบข้อหารือ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๖๐
๑๐๖. การแต่งตั้งคณะ กรรมการสอบสวน ชุดใหม่ในเรื่องเดิม แต่มีได้ระบุในคำสั่ง ใหม่ว่าเป็นการ เปลี่ยนแปลงคณะ กรรมการสอบสวน	ถือเป็นสาระสำคัญ อันจะทำให้เสีย ความเป็นธรรม	๑๐๖.๑ นายก อบท.หรือ ก.จังหวัด ต้องแก้ไข หรือมีมติให้แก้ไขคำสั่งหลัง ๑๐๖.๒ โดยระบุข้อความและเหตุผลเกี่ยวกับ การเปลี่ยนแปลงคณะกรรมการให้ ชัดเจนไว้ในคำสั่งหลัง	๑๐๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๑๐๖๖ ลง ๑๕ พ.ย.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๒๕
๑๐๗. คณะกรรมการสอบ สวนจะรวบรวม พยานหลักฐานที่ สนับสนุนข้อกล่าว หาเพิ่มเติม	ต้องสรุปพยานหลัก ฐานนั้น(สว.๓) ให้ผู้ ถูกกล่าวหาทราบ เพิ่มเติม	๑๐๗.๑ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหา ให้ถ้อยคำ และนำสืบหักล้างพยานหลักฐานที่เพิ่ม เติมนั้นด้วย ๑๐๗.๒ หากการสอบสวนแล้วเสร็จ และยังอยู่ ระหว่างการพิจารณาของนายก อบท. (อาจเป็นสังกัดเดิมหรือสังกัดใหม่) ๑๐๗.๓ ผู้ถูกกล่าวหาจะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ต่อนายก อบท.นั้นก็ได้ ๑๐๗.๔ นายก อบท.นั้นต้องรับคำชี้แจงเข้า สำนวนการสอบสวนไว้เพื่อประกอบการ พิจารณาด้วย	๑๐๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๑๙ ลง ๑๙ มี.ค.๔๐ ใน หนังสือตอบข้อหารือ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๕๘
๑๐๘. คณะกรรมการสอบ สวนใช้ดุลพินิจไม่ สอบสวนพยานหรือ งดการสอบสวน พยานได้	เมื่อการสอบสวนแล้ว เสร็จ(เสนอสำนวน การสอบสวนต่อ นายก อบท.ไว้แล้ว)	๑๐๘.๑ นายก อบท.เห็นสมควรให้สอบสวน เพิ่มเติม ๑๐๘.๒ คณะกรรมการก็ต้องทำการสอบสวน เพิ่มเติมตามนั้น	๑๐๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยฯ ข้อ ๔๙ วรรค ๒ และข้อ ๕๐ เทียบเคียง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๑๙ ลง ๑๙ มี.ค.๔๐
๑๐๙. นายก อบท.มี อำนาจสั่งลงโทษลด ขั้นเงินเดือนครั้งขึ้น ได้	กฎหมายใช้คำว่า “ไม่เกิน”	๑๐๙.๑ จึงสามารถลงโทษลดขั้นเงินเดือนใน ระดับใดก็ได้ที่เหมาะสม แต่ต้องไม่เกิน ๑ ขั้น ๑๐๙.๒ กรณีตัดเงินเดือนก็เช่นเดียวกันตัดได้ไม่ เกิน ๕ % และไม่เกิน ๓ เดือน (ตัด น้อยกว่านี้ทั้งจำนวนเงินและจำนวนวัน ก็ได้)	๑๐๙. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๒๑๖๑ ลง ๑๑ พ.ย.๓๙ ใน หนังสือตอบข้อหารือ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๒๗
๑๑๐. คำว่า “ถูกลงโทษ ทางวินัย”	มีความหมายเพียง ใด	๑๑๐.๑ การที่ผู้ถูกลงโทษได้รับโทษจริง หรือ ๑๑๐.๒ คำสั่งลงโทษมีผลใช้บังคับ ๑๑๐.๓ ทั้งสองข้อข้างต้น ถือว่าถูกลงโทษทาง วินัยแล้ว	๑๑๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๕๗ ลง ๔ ก.พ.๔๐ ใน หนังสือตอบข้อหารือ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๕๑
๑๑๑. การพิจารณาโทษ	อำนาจการพิจารณา	๑๑๑.๑ ทั้งในชั้นกรรมการสอบสวน ขึ้นนายก	เทียบเคียง

ทางวินัยกรณีผู้มีอำนาจเห็นต่างกัน	มีหลายชั้น	อปท. ชั้นอนุวินัย และชั้น ก.จังหวัด ๑๑๑.๒ มีความเห็นแตกต่างกันในการวินิจฉัยทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย การกำหนดโทษ หรือการอื่นใด ๑๑๑.๓ ให้ผู้ที่เห็นต่าง บันทึกแสดงเหตุผลในการวินิจฉัยไว้โดยละเอียด และ ๑๑๑.๔ ข้อเท็จจริงที่รับฟังได้ให้แนชัดให้ปรากฏเป็นหลักฐานในสำนวน หรือรายงานการประชุม ๑๑๑.๕ หากจะทำให้รายงานการประชุมยาวมาก อาจทำเป็นบันทึกความเห็นแบบรายงานการประชุมก็ได้	๑๑๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๖๑๒/ว ๕ ลง ๙ ก.ค.๒๙ ในหนังสือรวมมติ คร.ม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวกับวินัยฯ กรกฎาคม๒๕๕๒ หน้า ๓๘๗
๑๑๒. การนั่งพิจารณาของอนุวินัย อนุอุทธรณ์ และ ก.จังหวัด	ทั้ง ๓ คณะ จะเป็นบุคคลคนเดียวกันไม่ได้	๑๑๒.๑ หนึ่งคนเป็นอนุวินัย อนุอุทธรณ์หรือ ก.จังหวัด ได้เพียงคณะเดียวในประเภทเดียวกัน (ต่างประเภท อปท.ไม่มีข้อห้าม) ๑๑๒.๒ กรณีประธาน ก.จังหวัด มอบให้รอง ผวจ.ประชุมแทน ต้องให้ที่ประชุมเลือกประธานในที่ประชุมครั้งนั้น ๑ คน เพื่อทำหน้าที่ประธาน (การทำหน้าที่ประธานโดยไม่มีการเลือก อาจมีปัญหาในข้อกฎหมาย) ๑๑๒.๓ กรณีรอง ผวจ.(หรือกรรมการคนใดคนหนึ่ง) เคยนั่งประชุมพิจารณาเรื่องใดในชั้นของอนุวินัย หรืออนุอุทธรณ์แล้ว ๑๑๒.๔ เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณาในเรื่องนั้น บุคคลในข้อ ๑๑๒.๓ ไม่อาจเข้าร่วมประชุมและพิจารณาในเรื่องนั้นได้	๑๑๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๘ วรรค ๔ (๑๑๒.๓-๔) คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ.๒๔๔-๒๕๖/๒๕๕๒
๑๑๓. คำสั่งลงโทษต้องเหมาะสมกับความผิดโดย...	ก. ไม่พยาบาท ข. ไม่อคติ ค. ไม่โทสะจริต ง. ไม่ลงโทษผู้ไม่มี ความผิด	๑๑๓.๑ การลงโทษต้องทำเป็นคำสั่งระบุให้ชัดเจนว่ามีข้อเท็จจริงอย่างไรผิดกรณีใด ตามข้อใด ๑๑๓.๒ ในคำสั่งต้องระบุสิทธิในการอุทธรณ์ และระยะเวลาในการอุทธรณ์ไว้ด้วย (หากไม่ระบุเงื่อนไขเวลาไว้ ระยะเวลาการอุทธรณ์ จะขยายเป็น ๑ ปี ตาม พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔๐) ๑๑๓.๓ ห้ามมิให้สั่งลงโทษย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง เว้นแต่ (๑) ถูกสั่งพักราชการ หรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันถูกสั่งพักหรือสั่งให้ออกไว้ก่อนนั้น (๒) ถูกจับกุม คุมขัง และไม่ได้รับ	๑๑๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๖๙

		อนุญาตให้ประกันตัว ให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันถูกจับกุม คมขัง นั้น (๓) ขาดราชการโดยไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย ให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันที่เริ่มขาดราชการ (๔) เพิ่มโทษจากปลดออกเป็นไล่ออกจากราชการ หรือลดโทษจากไล่ออกเป็นปลดออกจากราชการ ให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งเดิมมีผลใช้บังคับ (๕) เพิ่มโทษหรือลดโทษ เป็นลดชั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน หรือภาคทัณฑ์ ให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันที่คำสั่งเดิมมีผลใช้บังคับ แต่ไม่กระทบสิทธิและประโยชน์ที่ผู้นั้นได้รับไปแล้ว (๖) ลดโทษจากปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ เป็นลดชั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์ ให้ส่งโดยพิจารณาจาก (๑) และ (๒)	
๑๑๔. การแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อความในคำสั่งลงโทษ	ให้ทำเป็นคำสั่งเช่นกัน (ห้ามลบข้อความเดิมแล้วแก้ไขทับเป็นอันขาด)	๑๑๔.๑ ในคำสั่งนั้นให้มีสาระสำคัญแสดงเลขที่ และวัน เดือน ปี ที่ออกคำสั่งเดิม ๑๑๔.๒ ข้อความเดิมตอนที่แก้ไขเปลี่ยนแปลง ๑๑๔.๓ ข้อความใหม่ที่แก้ไขเปลี่ยนแปลงแล้ว	๑๑๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัยข้อ ๖๙ วรรค ๒ (๙)
๑๑๕. เมื่อใดจึงถือว่า “พ้นจากตำแหน่งเดิม”	ตั้งแต่วันที่ระบุในคำสั่ง	๑๑๕.๑ แม้จะยังมีได้มอบหมายการงาน หรือ ๑๑๕.๒ ยังมีได้ถูกส่งตัวไปกักตม ๑๑๕.๓ ผู้บังคับบัญชาเดิมไม่มีอำนาจดำเนินการทางวินัยผู้นี้อีก ๑๑๕.๓ หากผู้บังคับบัญชาเดิมสั่งลงโทษยอมไม่ถูกต้อง จึงต้องยกเลิกคำสั่งนั้นเสีย ๑๑๕.๔ แล้วดำเนินการตามกฎหมายกล่าวคือ ชี้มูลไปให้ผู้บังคับบัญชาสังกัดใหม่ ดำเนินการทางวินัยต่อไป	๑๑๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๖๒๑ ลง ๒๘ มิ.ย.๓๖ และที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล ๓๑๙ ลง ๑๘ ต.ค.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๔๙ และ ๑๑๔ ๑๑๕.๔ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยข้อ ๒๐ วรรค ๔
๑๑๖. ผู้บังคับบัญชาสังกัดเดิมสั่งพักราชการ โดยไม่มีอำนาจ	วันที่ออกคำสั่งพักราชการ ผู้นี้ได้โอนไปสังกัดใหม่แล้ว	๑๑๖.๑ ผู้บังคับบัญชาสังกัดใหม่มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ๑๑๖.๒ และสั่งพักราชการใหม่ ๑๑๖.๓ โดยส่งย้อนหลังไปตั้งแต่วันที่พักราชการตามคำสั่งเดิมได้	๑๑๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๗๒๓ ลง ๒๐ ก.ค.๓๕ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๓

๓. การรายงานการดำเนินการทางวินัย

หัวข้อ/ประเด็น	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ/อธิบาย	กฎหมาย/มาตรฐาน และหนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๑๑๗. การรายงานการดำเนินการไปยัง ก.จังหวัด	เมื่อมีการตั้งเรื่อง เพื่อดำเนินการทางวินัยแล้ว “ต้องรายงานการดำเนินการทางวินัย” ไปยัง ก.จังหวัดทุกเรื่อง แม้นายก อบท.จะสั่งให้ยุติเรื่องก็ตาม	๑๑๗.๑ เมื่อนายก อบท.ได้ตั้งเรื่องเพื่อดำเนินการทางวินัยแล้ว ๑๑๗.๒ ผลการดำเนินการทางวินัยอาจส่งยุติเรื่อง ทำทัณฑ์บน ว่ากล่าวตักเตือน ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน (ปลดออก/ไล่ออก เป็นการรายงานเพื่อทราบ เพราะ ก.จังหวัดเห็นชอบก่อนออกคำสั่งลงโทษแล้ว) ๑๑๗.๓ นายก อบท.ต้องรายงานการดำเนินการทางวินัยไปยัง ก.จังหวัด ทุกเรื่อง ๑๑๗.๔ ก.จังหวัด อาจเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบ อยู่ที่ข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป ๑๑๗.๕ หาก ก.จังหวัดเห็นชอบ ถือว่าการดำเนินการทางวินัยกรณีนั้นเป็นอันเสร็จสิ้น ๑๑๗.๖ แต่ถ้า ก.จังหวัดมีมติเปลี่ยนแปลง เช่น ให้ลงโทษ ให้เพิ่มโทษ ให้ลดโทษ หรือสั่งเป็นประการอื่นใด (ภายในกรอบกฎหมาย) นายก อบท.ต้องสั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น	๑๑๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๗๐ และ ๗๑
๑๑๘. หน้าที่ของฝ่ายเลขานุการ ก.จังหวัด	เป็นหน้าที่ (เท่านั้น)	๑๑๘.๑ ทำหน้าที่เป็นเลขานุการ ก.จังหวัด (อนุวินัย และอนุอุทธรณ์) ๑๑๘.๒ นำเสนอข้อมูล ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายต่อ ก.จังหวัด (อนุวินัย และอนุอุทธรณ์) ๑๑๘.๓ ปฏิบัติหน้าที่ธุรการให้กับ ก.จังหวัด (อนุวินัย และอนุอุทธรณ์) ๑๑๘.๔ ขอเอกสารที่มีอยู่แล้วเพิ่มเติม ๑๑๘.๕ ประสาน อบท.ก่อนเสนอรายชื่อต่อ ก.จังหวัดเพื่อพิจารณาคัดเลือกให้เป็นกรรมการสอบสวน กรณีนายก อบท.เป็นคู่กรณีกับผู้ถูกสอบสวน หรือนายก อบท.ถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดร่วมกับพนักงานส่วนท้องถิ่น ๑๑๘.๖ รายงานไป ก.กลาง ตามแบบ สป.๑	๑๑๘. พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น ประกอบกับมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยฯ
๑๑๙. หน้าที่ของอนุวินัยฯ	เป็นหน้าที่ (เท่านั้น)	๑๑๙.๑ พิจารณาทำความเข้าใจเสนอในเรื่องการรายงานการดำเนินการทางวินัย และการให้ออกจากราชการ ๑๑๙.๒ เสนอความเห็นนั้นต่อ ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา ๑๑๙.๓ ขอเอกสารที่มีอยู่เพิ่มเติม	๑๑๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๗๐

		๑๑๙.๔ กรณีที่จำเป็นเพื่อดำเนินการอื่นใดเพิ่มเติม ให้เสนอ ก.จังหวัดเพื่อมีมติให้ดำเนินการตามความเห็นนั้น ๑๑๙.๕ ระยะเวลาการพิจารณาต้องดำเนินการโดยเร็ว	
๑๒๐. อำนาจหน้าที่ของอนุอูธรณ์ฯ	มีทั้งอำนาจและหน้าที่	๑๒๐.๑ พิจารณาทำความเข้าใจเสนอในเรื่องการอุทธรณ์โทษทางวินัยและการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์อื่นใด ๑๒๐.๒ เสนอความเห็นนั้นต่อ ก.จังหวัดเพื่อพิจารณา ๑๒๐.๓ ขอเอกสารที่มีอยู่เพิ่มเติม ๑๒๐.๔ กรณีจำเป็นและสมควรจะดำเนินการอื่นใดที่กฎหมายกำหนดเพิ่มเติม ก็ให้สามารถกระทำได้	๑๒๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ข้อ ๑๕
๑๒๑. อำนาจหน้าที่ของ ก.จังหวัด	เป็นทั้งอำนาจและเป็นทั้งหน้าที่	๑๒๑.๑ พิจารณาความเห็นที่อนุวินัย หรืออนุอูธรณ์เสนอมา ๑๒๑.๒ มีมติในเรื่องนั้น ๑๒๑.๓ ก.จังหวัด อาจมีมติมอบอำนาจให้อนุวินัยหรืออนุอูธรณ์ดำเนินการในเรื่องที่อยู่ในอำนาจของตนได้ ๑๒๑.๔ ระยะเวลาการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยโดยเร็ว ๑๒๑.๕ ระยะเวลาการพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ มีกำหนด ๙๐ วัน (รวมกับอนุอูธรณ์) นับแต่ได้รับหนังสืออุทธรณ์ ๑๒๑.๖ ระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ มีกำหนด ๓๐ วัน นับแต่รับเรื่องจากอนุอูธรณ์	๑๒๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๗๐ และ ๗๑ ๑๒๑.๓ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ ม. ๑๑
๑๒๒. การรายงานสรุปประวัติและข้อเท็จจริง ตามแบบ สป.๑ ไปยัง ก.กลาง	เป็นหน้าที่	๑๒๒.๑ ฝ่ายเลขานุการ ก.จังหวัด ต้องเป็นผู้รายงานตามแบบ สป.๑ ๑๒๒.๒ ให้สรุปสาระสำคัญไม่ว่าจะเป็นเรื่องวินัยและเรื่องอุทธรณ์ ร้องทุกข์ ๑๒๒.๓ รายงานไปเพื่อศึกษาวิจัย ให้คำปรึกษาแนะนำชี้แจง หรือเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องเหมาะสม	๑๒๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๗๐

๔. ปกึณกะ

หัวข้อ/ประเด็น	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ	กฎหมาย/มาตรฐาน และหนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๑๒๓. ใ้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารของราชการ	เป็นมติ ค.ร.ม.เมื่อ ๙ มีนาคม ๒๕๔๒	(๑) เมื่อได้รับคำปรึกษา แนะนำ หรือความเห็นจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ แล้วให้ถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด และด่วนที่สุด (๒) เมื่อ สนง.คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารฯ ขอความร่วมมือ ต้องให้ความสำคัญและให้	๑๒๓. หนังสือสำนักเลขาธิการ ค.ร.ม. ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๔๐ ลง ๑๑ มี.ค.๔๒ ในหนังสือรวมมติ ค.ร.ม. มติ ก.พ.และระเบียบที่

		ความร่วมมือ (๓) เมื่อคณะกรรมการฯ ได้มีคำวินิจฉัย ให้ถือปฏิบัติตัวอย่างเคร่งครัดภายใน ๗ วันนับแต่วันรับทราบคำวินิจฉัย (๔) หากมีปัญหาอุปสรรค ต้องแจ้งให้ สนง. คณะกรรมการฯ ทราบโดยเร็ว (๕) เจ้าหน้าที่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหรือไม่ให้ความร่วมมือ โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ผู้บังคับบัญชาดำเนินการทางวินัยทุกกรณี	เกี่ยวกับวินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๒๒๓
๑๒๔. การสอบข้อเท็จจริง	ผู้มีอำนาจต้องการทราบความเป็นไปในเรื่องนั้น	๑๒๔.๑ เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้ตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริง ๑๒๔.๒ ไม่มีกฎหมายบัญญัติถึงกระบวนการหรือวิธีการสอบไว้ ๑๒๔.๓ แสวงหาได้เท่าที่ไม่ขัดกฎหมาย	๑๒๔. หากจำเป็นต้องทำการสอบ มักนำแนวทางของกระบวนการทางวินัยมาใช้โดยอนุโลม
๑๒๕. เงินสมนาคุณคณะกรรมการสอบสวน	เบิกได้เฉพาะการแต่งตั้งกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง	๑๒๕.๑ เบิกจาก อปท.เจ้าของคำสั่ง ๑๒๕.๒ สอบสวนตามปกติครั้งละ ๒๕๐ บาท ไม่เกิน ๖๐ วัน นับแต่ประชุมครั้งแรก ๑๒๕.๓ สอบเพื่อมีมติ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๓๐๐ บาท	๑๒๕. หนังสือสำนักงาน ก. อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๓๘๑ ลง ๑๙ มี.ค.๔๖ หมายเหตุ ยังปรับเพิ่มเติมไม่ได้
๑๒๖. มติ ก.พ.,มติ ค.ร.ม., ความเห็นกฤษฎีกา	เป็นเรื่องเกี่ยวกับวินัย	๑๒๖.๑ มีอยู่แล้ว ๑๒๖.๒ หรือจะมีขึ้นในอนาคต ๑๒๖.๓ ให้นำมาใช้กับข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่นด้วย ๑๒๖.๔ เว้นแต่ในเรื่องเดียวกันนั้น ก.กลาง กำหนดไว้เป็นส่วนหนึ่งต่างหาก	๑๒๖. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๓๑๓.๓/ว ๘๘๙ ลง ๓๐ ส.ค.๔๕
๑๒๗. การปฏิบัติตามมติ ค.ร.ม.	เจ้าหน้าที่ต้องยึดถือและปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีโดยเคร่งครัด	๑๒๗.๑ กรณีไม่สามารถปฏิบัติตามได้ ๑๒๗.๒ ให้ขอทบทวนมติ ๑๒๗.๓ หากฝ่าฝืนให้พิจารณาลงโทษทางวินัยทุกราย	๑๒๗. หนังสือสำนักงานเลขาธิการ ครม.ที่ นร ๐๒๐๒/ว ๑๘๐ ลง ๒๔ พ.ย.๓๑ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๓๐๐
๑๒๘. การไปเป็นพยานตามหมายศาล	จะถือว่าเป็นการไปปฏิบัติราชการหรือไม่ ต้องพิจารณาเป็นกรณี ๆ ไป	๑๒๘.๑ กรณีส่วนราชการ/อัยการเป็นโจทก์หรือจำเลย หรือไปในฐานะผู้เชี่ยวชาญหรือเกี่ยวกับงานในหน้าที่ราชการ ให้ถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ ๑๒๘.๒ กรณีนอกเหนือจากข้อ ๑๒๘.๑ ไม่ถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ให้ผู้บังคับบัญชาอนุญาตให้ไปได้ โดยไม่ถือเป็นวันลา	๑๒๘. หนังสือสำนักเลขาธิการ ค.ร.ม. ที่ สร ๐๒๐๑/ว ๕๖ ลง ๑๘ เม.ย.๒๖ ในหนังสือรวมมติ ค.ร.ม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๑๒๘
๑๒๙. การไปให้ถ้อยคำต่อพนักงานสอบสวน	จะถือว่าเป็นการไปปฏิบัติราชการหรือไม่ ให้พิจารณาเช่นเดียวกับข้อ๑๒๘.	๑๒๙.๑ กรณีส่วนราชการเป็นผู้เสียหายหรือผู้ต้องหา มีการกล่าวอ้างเป็นพยาน และพนักงานสอบสวนได้เรียกไปให้ถ้อยคำให้ถือว่าเป็นการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ	๑๒๙. หนังสือสำนักเลขาธิการ ค.ร.ม. ที่ สร ๐๒๐๑/ว ๓๐ ลง ๑๐ มี.ค.๓๕ ในหนังสือรวมมติ ค.ร.ม. มติ ก.พ.และระเบียบที่

		๑๒๙.๒ กรณีนอกเหนือจากข้อ ๑๒๙.๑ ไม่ถือว่าการไปปฏิบัติหน้าที่ราชการ แต่ให้ผู้บังคับบัญชาอนุญาตให้ไปได้ โดยไม่ถือเป็นวันลา	เกี่ยวกับวินัยฯกรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๑๗๑ (เป็นการขยายขอบเขตเดิมให้ครอบคลุม)
๑๓๐. การให้ถ้อยคำกลับไปกลับมา	ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาโทษทางวินัย	๑๓๐.๑ เป็นผู้กล่าวหาหรือพยานให้ถ้อยคำเป็นเท็จหลายครั้งไม่ตรงกัน ๑๓๐.๒ มีเจตนาบิดเบือนความจริง ไม่ว่าในขั้นตอนการดำเนินการทางวินัยหรือขั้นตอนการอุทธรณ์ ๑๓๐.๓ ทำให้ไม่ได้ความจริงและยุติธรรมเสียหายแก่ราชการ ๑๓๐.๔ บางกรณีอาจเป็นวินัยอย่างร้ายแรงถึงขั้นลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการได้	๑๓๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๒/ว ๑ ลง ๒๔ ม.ค.๒๕ ในหนังสือรวมมติ ค.ร.ม. มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวินัยฯ กรกฎาคม๒๕๕๒ หน้า ๓๘๖
๑๓๑. การให้ถ้อยคำในการสอบสวนอันเป็นเท็จ	๑๓๑.๑ ในฐานะผู้ถูกกล่าวหา ๑๓๑.๒ ในฐานะพยาน	๑๓๑.๑.๑ ถือเป็นความผิดทางวินัย ๑๓๑.๑.๒ ร้ายแรงหรือไม่ร้ายแรงขึ้นอยู่กับข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป ๑๓๑.๑.๓ ให้นายก อบท.แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยตามควรแก่กรณี ๑๓๑.๒.๑ ดำเนินการเช่นข้อ ๑๓๑.๑	๑๓๑. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๒/ว ๑ ลง ๒๔ม.ค.๒๕ ในคู่มือการดำเนินการทางวินัยพนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๕ หน้า ๑๙๒
๑๓๒. การดำเนินคดีอาญาซึ่งรัฐเป็นโจทก์หรือจำเลย	ต้องสอบสวนข้อเท็จจริงให้ประจักษ์ก่อน	๑๓๒.๑ กรณีมีเหตุสงสัยว่าข้าราชการในสังกัดกระทำการทุจริต ๑๓๒.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาสอบสวนข้อเท็จจริงให้ประจักษ์เสียก่อนทุกคราวก่อนแจ้งความหรือมอบเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินการต่อไป	๑๓๒. หนังสือกรมเลขาธิการ ค.ร.ม.ที่ น.ว.๑๖/๒๔๘๖ ลง ๒๓ ม.ค.๘๖ ในหนังสือรวมมติ ค.ร.ม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๓
๑๓๓. ข้าราชการต้องหาคดีอาญา หรือถูกฟ้องคดีอาญา	๑๓๓.๑ นายก อบท ต้องดำเนินการทางวินัยไปพร้อมกัน ๑๓๓.๒ หากการสอบสวนทาง	๑๓๓.๑.๑ การดำเนินคดีอาญากับการดำเนินการทางวินัยเป็นคนละกระบวนการ ๑๓๓.๑.๒ ผู้ใช้อำนาจในการดำเนินการแตกต่างกัน ๑๓๓.๑.๓ ผลของคดีถึงที่สุด อาจจะไม่เหมือนกัน เช่น วินัยผิด แต่อาญาไม่ผิด หรืออาญาผิด แต่วินัยไม่ผิด ๑๓๓.๑.๔ เหตุผลเพราะกระบวนการ และการรับฟังยานหลักฐานอาจไม่เหมือนกัน ๑๓๓.๒.๑ กรณีเช่นนี้ สมควรรอการสั่งเด็ดขาดทางวินัยไว้ก่อน จนกว่าจะทราบผล	๑๓๓.๑ หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๔ ลง ๑๘ มี.ค.๐๙ และหนังสือกระทรวงมหาดไทยลับ ที่ ๑๓๓๓๓/๒๔๙๘ ลง ๘ ก.ค.๙๘ กับสำนักงาน ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๒/ว ๗๔๐ ลง ๑๑ พ.ค. ๔๗ รวมถึงคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๓๗๐/๒๕๕๐ ๑๓๓.๒ หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๕/ว ๙

	วินัยยังพึง ไม่ได้ว่าผู้นั้น กระทำความ ผิด ๑๓๓.๓ ฐานความผิด ทางวินัยที่ จะลงแก่ผู้ กระทำความ ผิดอาญา ด้วย ได้แก่ “ฐาน ประพฤตชั่ว”	ทางคดีอาญา ๑๓๓.๓.๑ นายก อบท.จะดำเนินการทางวินัย ได้ก็ต่อเมื่อ (๑) กรณีต้องหาคดีอาญา เมื่อลง นามรับทราบข้อกล่าวหาของ พนักงานสอบสวน (๒) กรณีถูกฟ้องคดีอาญา เมื่อศาล ประทับรับฟ้อง (กรณีผู้เสียหาย ฟ้องคดีเอง)	ลง ๖ ต.ค.๐๙ ในคู่มือ การดำเนินการทางวินัย พนักงานส่วนท้องถิ่น พ.ศ.๒๕๔๕ หน้า ๒๖๓
๑๓๔. ถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระ ทำความผิดอาญา ตามกฎหมายต่าง ประเทศ	กฎหมายไทยก็ถือว่า เป็นความผิดทาง อาญาด้วย	๑๓๔.๑ ผู้บังคับบัญชาสั่งพักราชการได้ ๑๓๔.๒ เสนอ ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบ ก่อนออกคำสั่งพักราชการ	๑๓๔. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๑๐๒๘ ลง ๒๘ ต.ค.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๒๑
๑๓๕. เมื่อมีการรับโทษ หรือรับทัณฑ์ตาม กฎหมายว่าด้วยวินัย โดยเฉพาะแล้ว (กรณีกรมราชทัณฑ์ หรือสำนักงานตำรวจ แห่งชาติ)	ผู้บังคับบัญชาไม่อาจ ลงโทษสถานเบาตาม มาตรฐานวินัยได้อีก	๑๓๕.๑ จะเป็นการลงโทษสองครั้งในความผิด เดียว ๑๓๕.๒ ทำไม่ได้ หมายเหตุ ถือเป็นการบังคับใช้กฎหมายคนละ ฉบับ	๑๓๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๒๐ ลง ๑๖ ม.ค.๓๙ ใน หนังสือตอบข้อหารือ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๗๓
๑๓๖. ข้าราชการถูกแต่ง ตั้งกรรมการสอบ ข้อเท็จจริงความ รับผิดทางละเมิด	นายก อบท.ต้อง ดำเนินการทางวินัย ด้วย	๑๓๖.๑ ดำเนินการทางวินัยตามปกติทั่วไป ๑๓๖.๒ กรณีนายก อบท.ร่วมกระทำด้วยให้ ดำเนินการตามข้อ ๔๗ ๑๓๖.๓ กรรมการสอบละเมิดกับกรรมการ สอบสวนทางวินัย ระเบียบมิได้กำหนด ว่าเป็นชุดเดียวกันหรือไม่ จึงต้อง พิจารณามิให้ขัดกับระเบียบโดยคำนึง ถึงประโยชน์ในการสอบสวนเป็นสำคัญ	
๑๓๗. พนักงานส่วนท้องถิ่น เสพ/ผลิต/ค้า ยาเสพติด	นายก อบท.ต้อง ดำเนินการทางวินัย (ทุกคดี)	๑๓๗.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (แบบ สว.๑) ๑๓๗.๒ เสนอขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัด เพื่อสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน (ทุก เรื่อง) ๑๓๗.๓ ผลการสอบสวนพิจารณาของนายก อบท.จะเป็นอย่างไร ก.กลาง มิได้วาง แนวทางไว้ ดังนั้น จึงต้องพิจารณาจาก ข้อเท็จจริงเป็นเรื่อง ๆ ไป	๑๓๗. หนังสือสำนักงาน ก. อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลง ๑๒ พ.ค.๔๖
๑๓๘. พนักงานส่วนท้องถิ่น ติดยาเสพติด	ถือว่าเป็นผู้ขาดคุณสมบัติ ในการเป็น	๑๓๘.๑ นายก อบท.ต้องเสนอขอความเห็น ชอบไปยัง ก.จังหวัด เพื่อให้ออกจาก	๑๓๘. หนังสือสำนักงาน ก. อบต., ก.ท. และ ก.จ.

	ข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น	ราชการไว้ก่อน ๑๓๘.๒ เมื่อ ก.จังหวัดเห็นชอบแล้วให้นายก อปท.ออกคำสั่งให้ผู้นั้นออกจาก ราชการเพราะขาดคุณสมบัติ	ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลง ๑๒ พ.ค.๔๖ ข้อ ๒
๑๓๙. ข้าราชการเกี่ยวข้อง กับยาเสพติด เช่น สนับสนุน ช่วยเหลือ ส่งเสริม (รวมถึงเป็น ผู้ประกันตัวในคดียา เสพติด)	ต้องให้ออกจากราชการ ไว้ก่อน	นายก อปท.ต้อง ๑๓๙.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน ๑๓๙.๒ แจ้งความดำเนินคดีอาญา ๑๓๙.๓ เสนอขอความเห็นชอบไปยัง ก.จังหวัด เพื่อให้ออกจากราชการไว้ก่อน ๑๓๙.๔ เมื่อ ก.จังหวัดเห็นชอบแล้วให้นายก อปท.ออกคำสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ ไว้ก่อน	๑๓๙. หนังสือสำนักงาน ก. อบต., ก.ท. และ ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๗๓๓ ลง ๑๒ พ.ค.๔๖ ข้อ ๔ และระเบียบสำนักนายก รัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันเจ้าหน้าที่ของรัฐเกี่ยว ข้องกับยาเสพติด พ.ศ. ๒๕๔๒
๑๔๐. เงื่อนไขคำสั่งที่จะ สามารถแก้ไขได้	เมื่อคำสั่งนั้นออก โดยไม่ถูกต้องตาม (ก) ข้อกฎหมาย (ข) ข้อเท็จจริง	๑๔๐.๑ ปกติเมื่อมีการออกโดยชอบแล้วจะ แก้ไขไม่ได้ ยกเว้นเข้าเงื่อนไข (ก) และ (ข) ๑๔๐.๒ หากเข้าเงื่อนไขตาม ๑๔๐.๑ แล้ว สามารถแก้ไขให้ถูกต้องได้ทั้งข้อ กฎหมายและข้อเท็จจริง	๑๔๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ลส๕ ลง ๒๘ ก.พ.๓๙ ในคู่มือ ตอบข้อหารือเกี่ยวกับ วินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม๒๕๔๐ หน้า๑๘๑
๑๔๑. ก่อนลดหย่อนโทษ ต้องระบุโทษที่ควร จะได้รับไว้ด้วย ทุกครั้ง	ต้องระบุไว้ในคำสั่ง ลงโทษ	๑๔๑.๑ ระบุว่าควรได้รับโทษระดับใด ๑๔๑.๒ มีเหตุอันควรลดหย่อนอย่างไร ๑๔๑.๓ เมื่อลดหย่อนแล้วให้ได้รับโทษสถานใด (ดูข้อ ๘๑ ประกอบ)	๑๔๐. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๖๑๑/ว.๓ ลง ๒๕ มี.ค.๒๘ ในหนังสือ รวมมติ ครม. มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ วินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๓๘๕
๑๔๒. รายงานการดำเนิน การทางวินัยหรือสั่ง ให้ออกจากราชการ ต้องรายงานรวม เป็นเรื่องเดียวกัน	เมื่อมีผู้กระทำความผิด ร่วมกันหลายคน	๑๔๒.๑ ถ้ารายงานเป็นเรื่องเดียวกันไม่ได้ ให้แจ้งด้วยว่ามีผู้ใดบ้าง ๑๔๒.๒ แต่ละคนได้รับโทษอะไร	๑๔๒. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๐๕/ว ๑๑ ลง ๒๗ ก.ย.๐๘ ในหนังสือ รวมมติ ครม. มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ วินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๓๕๖
๑๔๓. การไว้ผมและแต่ง กายของข้าราชการ (เจ้าหน้าที่ของรัฐ)	ให้รักษาวินัยธรรม โดยดำเนินการเป็น ตัวอย่างแก่ประชา ชนทั่วไป	๑๔๓.๑ ชายไม่ให้ไว้ผมยาวปิดดินผม ๑๔๓.๒ หญิงไม่ให้สวมกระโปรงสั้นเหนือเข่า ๑๔๓.๓ ชายหญิงไม่ให้คาดเข็มขัดได้สะตือ	๑๔๓. ระเบียบสำนักนายก รัฐมนตรี ลง ๖ มิ.ย.๑๖ ตามหนังสือสำนักเลขา กรม.ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๕๕ ลง ๘ มิ.ย.๑๖
๑๔๔. ห้ามเชิญแขกมางาน เลี้ยง (เป็นนโยบาย รัฐบาลและแบบ ธรรมเนียมของทาง ราชการ)	อันเป็นการทำเพื่อ ประโยชน์ส่วนตัว	หากฝ่าฝืนถือว่ามีมูลเป็นความผิดทางวินัย เช่น ๑๔๔.๑ งานวันเกิด เลี้ยงรับ เลี้ยงส่ง ๑๔๔.๒ ฉลองยศหรือตำแหน่ง ๑๔๔.๓ ขึ้นบ้านใหม่ ครบรอบแต่งงาน ๑๔๔.๔ โฉนจุก บวชนาค เป็นต้น	๑๔๔. หนังสือสำนักเลขา กรม. ที่ สร ๐๒๐๒/ว ๖๗ ลง ๒๐ ก.ค.๑๖ ในหนังสือ รวมมติ ครม. มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

			วินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๙๖
๑๔๕. การสอบสวนทางวินัยเมื่อได้รับมอบหมายแล้วถือว่าเป็นหน้าที่	ต้องปฏิบัติการสอบสวนให้สำเร็จ	๑๔๕.๑ ถ้าล่าช้าเกินสมควรโดยไม่มีเหตุผล อาจเป็นความผิดวินัยฐานบกพร่องได้ ๑๔๕.๒ และอาจผิดวินัยฐานขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาอีกหนึ่งฐาน หากไม่ดำเนินการใด ๆ เลยหลังรับทราบคำสั่งแต่งตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว	๑๔๕. หนังสือสำนักเลขาธิการ.ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๒๔ ลง ๑๖ ก.พ.๒๒ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๑๐๘
๑๔๖. การรับส่งมอบงานในหน้าที่ราชการ	ผู้พ้นจากตำแหน่งต้องมีการส่งมอบงานตามระเบียบ (หากไม่ส่งมอบอาจเป็นความผิดทางวินัย)	พ้นจากตำแหน่ง เพราะ ๑๔๖.๑ ออกจากราชการทุกกรณี เว้นแต่กรณีตาย ๑๔๖.๒ ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น โดยพ้นจากตำแหน่งเดิม ๑๔๖.๓ ถูกพักราชการ ๑๔๖.๔ พ้นจากหน้าที่ในตำแหน่งที่ดำรงอยู่เพื่อไปรักษาฯ ตำแหน่งอื่นที่ว่าง	๑๔๖. หนังสือสำนักเลขาธิการ.ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๓๖ ลง ๑๓ ก.พ.๒๔ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๑๑๖
๑๔๗. รถยนต์ของทางราชการได้รับความเสียหาย	ต้องแจ้งความร้องทุกข์ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (ทุกครั้ง)	หากฝ่าฝืนไม่แจ้งความร้องทุกข์ ๑๔๗.๑ ควรถูกดำเนินการทางวินัย ๑๔๗.๒ หรือดำเนินคดีอาญา	๑๔๗. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๘/ว. ๒๗๒๗๔ ลง ๑๙ ก.ค. ๒๕ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวินัย กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๖๓๐
๑๔๘. ให้เลิกใช้บริการทางเพศ	ระหว่างไปปฏิบัติราชการต่างจังหวัด	๑๔๘.๑ ทั้งราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ๑๔๘.๒ นำมาใช้กับข้าราชการส่วนท้องถิ่นด้วย	๑๔๘. หนังสือสำนักเลขาธิการ.ที่ สร ๐๒๐๓/ว ๒๙ ลง ๑๙ ก.พ.๒๘ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๑๓๖
๑๔๙. ส่วนงานการสอบสวนทางวินัยให้เก็บไว้ไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี	เป็นส่วนงานที่เสร็จเด็ดขาดแล้ว	เพื่อประโยชน์ของทางราชการ เช่น ๑๔๙.๑ ใช้อ้างในทางอรรถคดี ๑๔๙.๒ พิจารณายกเว้นคุณสมบัติเกี่ยวกับความประพฤติ	๑๔๙. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ สร ๐๙๐๖/ว ๖ ลง ๘ มิ.ย.๑๔ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวินัย กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๓๖๖
๑๕๐. ห้ามมิให้จ่ายเงินเดือนผู้ละทิ้งหน้าที่ราชการ	ไม่มีเหตุอันสมควรหรือหนีราชการ	๑๕๐.๑ ไม่จ่ายเงินเดือนให้ในวันที่ผู้นั้นละทิ้งราชการโดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือหนีราชการ ๑๕๐.๒ กรณีนี้มีใช้เป็นการดำเนินการทางวินัย ซึ่งผู้บังคับบัญชาจะต้องดำเนินการอีก	๑๕๐. ประกาศ ก.กลาง เรื่องมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการจ่ายเงินเดือนและวิธีการจ่ายเงินเดือนฯ ลง ๒๒ พ.ย.๒๕๔๔ ข้อ ๑

		ส่วนหนึ่งต่างหาก	วรรคสอง ประกอบ พรฎ.การจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญ และเงินอื่นในลักษณะ เดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๑๖ วรรค ๑
๑๕๑. ปลัด อปท.ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกอปท.	มีอำนาจดำเนินการทางวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาได้	๑๕๑.๑ เมื่อพนักงานส่วนท้องถิ่นมีมูลกรณีที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ๑๕๑.๒ ปลัด อปท.ซึ่งปฏิบัติหน้าที่แทนนายกอปท.มีอำนาจดำเนินการทางวินัยผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาทุกประการ เพราะต้องดำเนินการทันที (มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัย ข้อ ๒๐ วรรค ๔) ๑๕๑.๓ เว้นแต่ปลัด อปท.เป็นคู่กรณีหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดร่วมกับผู้จะถูกดำเนินการทางวินัย อาจให้ผู้บังคับบัญชาอื่นใช้อำนาจนายกอปท.แทนหรือต้องรายงาน ก.จังหวัดเพื่อขอให้มามีมติคัดเลือกผู้ที่จะทำหน้าที่เป็นกรรมการสอบสวน แล้วให้ปลัด อปท.ออกคำสั่งในนามนายกอปท.แต่งตั้งกรรมการสอบสวน หมายเหตุ (๑) ต้องรอนายกอปท.คนใหม่หรือไม่ (๒) หากจะทำให้ล่าช้าไม่จำเป็นต้องรอ เพราะจะขัดกับคำว่า “ทันที” (๓) แต่ปลัด อปท.ควรปราศจากอคติใด ๆ	๑๕๑. หนังสือสำนักงาน ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖ /๕๓๗๖ ลง ๙ ธ.ค.๕๓ แจ้งมติ ก.อบต.ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓ เมื่อ ๒๙ ต.ค.๕๓
๑๕๒. คณะกรรมการข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น (ก.แต่ละระดับ) มี ๓ ระดับ	๑๕๒.๑ ก.ถ. ๑๕๒.๒ ก.กลาง - ก.จ. - ก.ท. - ก.อบต. ๑๕๒.๓ ก.จังหวัด - ก.จ.จ. - ก.ท.จ. - ก.อบต.จังหวัด - ก.เมืองพัทยา	๑๕๒.๑.๑ มีคณะเดียวดูแล อปท.ทุกประเภท ๑๕๒.๒.๑ มี ๓ คณะ ตามประเภท อปท. (ก.ท.ใช้กับเมืองพัทยาด้วย) /รพม.มท.เป็นประธาน ๑๕๒.๓.๑ มี ๔ คณะ ตามประเภท อปท. (เว้น กทม.) /พวจ.เป็นประธาน และกำกับดูแลอปท.แต่ละประเภท	๑๕๒.๑ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลฯ พ.ศ. ๒๕๔๒ ม. ๓๐, ๓๓ ๑๕๒.๒ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลฯ พ.ศ. ๒๕๔๒ ม. ๑๖, ๑๗, ๒๔, ๒๖, ๒๘ ๑๕๒.๓ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคลฯ พ.ศ. ๒๕๔๒ ม. ๕, ๑๓, ๒๓, ๒๔, ๒๕, ๒๖
๑๕๓. การอ้างอิงกฎหมาย (เมื่อจะออกคำสั่ง)	๑๕๓.๑ มาตรฐานกลางของ	๑๕๓.๑.๑ เป็นเพียงกรอบในการกำหนดมาตรฐานทั่วไปของ ก.กลาง	๑๕๓.ให้อ้างอิงหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสอบสวน

เกี่ยวกับการบริหาร งานบุคคลเช่นคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการ สอบสวนหรือคำสั่ง ลงโทษทางวินัย)	ก.ณ. ๑๕๓.๒ มาตรฐาน ทั่วไปของ ก.กลาง ๑๕๓.๓ หลักเกณฑ์ และเงื่อนไข ของ ก.จังหวัด	๑๕๓.๒.๑ เป็นเพียงกรอบในการกำหนดหลัก เกณฑ์และเงื่อนไขของ ก.จังหวัด ๑๕๓.๓.๑ เป็นบทบังคับใช้กับข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นโดยตรง	การลงโทษทางวินัย การ ให้ออกจากราชการ การ อุทธรณ์และการร้องทุกข์ ของ ก.จังหวัดนั้น ๆ ห้ามอ้างอิงมาตรฐาน ทั่วไปหรือมาตรฐาน กลาง
๑๕๔. มาตรฐานทั่วไป เกี่ยวกับวินัยและ การรักษาวินัย และ การดำเนินการทาง วินัย (เป็นของ ก.กลาง)	มี ๒ ด้าน คือ สาร บัญญัติ และวิธี บัญญัติ รวม ๗๒ ข้อ (หลักเกณฑ์ และเงื่อนไขในการ สอบสวน การลง โทษทางวินัย การ ให้ออกจากราชการ การอุทธรณ์และ การร้องทุกข์ เป็น ของ ก.จังหวัด มี ทั้งหมด รวมกัน ๑๗๕ ข้อ)	๑๕๔.๑ ข้อกำหนดด้านสาระบัญญัติเป็นทั้งข้อ ห้ามและข้อปฏิบัติ มี ๒๑ ข้อ เช่น กำหนดให้ข้าราชการต้องประพฤติตน อย่างไร ห้ามทำอะไร ให้ทำอะไร และ เมื่อฝ่าฝืนจะผิดวินัยฐานใด เป็นต้น ๑๕๔.๒ ข้อกำหนดด้านวิธีบัญญัติ มี ๕๑ ข้อ เป็นการวางขั้นตอนการดำเนินการทาง วินัย กรณีมีการฝ่าฝืนวินัย ตั้งแต่ตั้ง เรื่องจนถึงสิ้นสุดกระบวนการทางวินัย ๑๕๔.๓ ส่วนมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ ออกจากราชการ สิทธิการอุทธรณ์ การ พิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ แยกเป็นคนละฉบับต่างหากจากกัน (ไม่รวมเหมือนของ ก.จังหวัด)	๑๕๔.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยว กับวินัยและการรักษา วินัย และการดำเนิน การทางวินัย ข้อ ๑-๒๑ ๑๕๔.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยว กับวินัยและการรักษา วินัย และการดำเนิน การทางวินัย ข้อ ๒๒- ๗๒
๑๕๕. ถูกลงโทษปลดออก/ ไล่ออกกรณีได้รับ โทษจำคุก	ถือว่าเป็นผู้ขาดคุณ สมบัติทั่วไปในการ เข้ารับราชการ	๑๕๕.๑ หากเป็นกรณีมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ จำคุก ๑๕๕.๑ ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง (ปลด/ไล์) เพราะมีคำพิพากษาถึงที่สุด ให้จำคุก ๑๕๕.๒ ผู้นั้นประสงค์จะขอกลับเข้ารับราชการ อีก ต้องเข้าเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนด แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของนาย ก.พ.และ ก.จังหวัดว่าจะรับหรือไม่	๑๕๕.๒ มาตรฐานทั่วไปว่าด้วย คุณสมบัติเบื้องต้นใน การรับราชการ ๑

๕. พ.ร.บ.ล้างมลทินฯ

หัวข้อ/ประเด็น	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ/อธิบาย	กฎหมาย/มาตรฐาน และ หนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๑๕๖. การบรรจุบุคคลที่ ขาดคุณสมบัติ เพราะเคยถูกลงโทษ ทางวินัยอย่างร้าย แรง ถือว่าบรรจุ ชอบ แม้ต่อมาจะมี กฎหมายล้างมลทิน ใช้บังคับ ก็ไม่มีผล ย้อนหลัง จึงต้องสั่ง ให้ผู้นั้นออกจาก	เป็นกรณีขาดคุณ สมบัติทั่วไปมาแต่ต้น	๑๕๖.๑ ขาดคุณสมบัติตั้งแต่วันที่บรรจุเพราะ เคยถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ๑๕๖.๒ ต่อมาภายหลังมี พ.ร.บ.ล้างมลทินใช้ บังคับ ๑๕๖.๓ ผลของกฎหมายล้างมลทิน ให้ถือว่าผู้ นั้นไม่เคยได้รับโทษทางวินัยมาก่อน ๑๕๖.๔ แต่ไม่มีผลย้อนหลังไปถึงวันที่ผู้นั้นบรรจุ เข้ารับราชการ ๑๕๖.๕ ดังนั้น ในวันบรรจุผู้นั้นยังไม่ได้รับการ ล้างมลทิน จึงทำให้ขาดคุณสมบัติ	๑๕๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๕๖ ลง ๑๘ ม.ค.๓๗ ใน หนังสือตอบข้อหารือ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๘๒

ราชการโดยพลัน		ทั่วไป ๑๕๖.๖ ผู้บังคับบัญชาต้องสั่งให้ผู้นี้ออกจาก ราชการโดยพลัน	
๑๕๗. ให้บันทึกการถูกลง โทษทางวินัย และ การล้างมลทินไว้ใน สมุดทะเบียน ประวัติ (ก.พ.๗)	ต้องบันทึกการ เปลี่ยนแปลงทุกครั้ง	๑๕๗.๑ กรณีถูกดำเนินการทางวินัย หรือถูก ลงโทษทางวินัย (รวมถึงยุติเรื่อง/งด โทษด้วย) ต้นสังกัดต้องบันทึกไว้ใน สมุดทะเบียนประวัติทุกครั้ง ๑๕๗.๒ กรณีมีกฎหมายล้างมลทิน ให้บันทึกไว้ ด้วยว่า “อยู่ในเกณฑ์ล้างมลทินตาม มาตรา ๕ แห่ง พ.ร.บ.ล้างมลทิน...” หรือ “ระงับการพิจารณาตามมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ.ล้างมลทิน ...” ๑๕๗.๓ ห้ามทำการชุดลบ ชิดฆ่า โดยเด็ดขาด	๑๕๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๘๘๓ ลง ๑๖ ต.ค.๓๙ ใน หนังสือตอบข้อหารือ เกี่ยวกับวินัยข้าราชการ พลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๐๘ และ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๑๐๑๑/ว ๑๓ ลง ๑๘ ธ.ค.๕๐ ในหนังสือ รวมมติ ครม. มติ ก.พ. และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับ วินัย กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๕๔๘
๑๕๘. การบรรจุกลับเข้า รับราชการกรณีถูก ให้ออกจากราชการ หรือถูกลงโทษปลด หรือไล่ออกจาก ราชการก่อนหรือใน วันที่กฎหมายล้าง มลทินใช้บังคับ	ได้รับการล้างมลทิน แล้ว ไม่ถือว่าเคยถูก ให้ออก หรือถูกลง โทษปลดหรือไล่ออก จากราชการมาก่อน	๑๕๘.๑ ผู้นี้อายืนเรื่องขอกลับเข้ารับราชการ (กลับไม่ได้ในทันที) ๑๕๘.๒ นายก อบท.และ ก.จังหวัดมีอำนาจ พิจารณาว่าจะให้กลับเข้ารับราชการ หรือไม่ ๑๕๘.๓ หากได้รับการบรรจุกลับเข้ารับราชการ ก็มีฐานะเป็นข้าราชการที่มีสิทธิและ ประโยชน์ตามกฎหมายบัญญัติ ๑๕๘.๔ แต่มีอาจเรียกร้องสิทธิและประโยชน์ ใด ๆ ที่สูญเสียไปก่อนที่จะได้รับการ ล้างมลทินได้ (รวมถึงบำเหน็จด้วย) ๑๕๘.๕ การล้างมลทินล้างแต่เฉพาะโทษ หาได้ ล้างการกระทำผิดนั้นด้วยไม่	เทียบเคียง ๑๕๘. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๒๑๔๒ ลง ๖ พ.ย.๓๙ และที่ นร ๐๗๐๙.๒/๓๒ ลง ๒ เม.ย.๔๐ ในหนังสือตอบ ข้อหารือเกี่ยวกับวินัย ข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๒๐ และ ๒๖๔ ๑๕๘.๕ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ น.ว.๒/๒๕๐๔ ลง ๑๓ ก.พ.๕๑
๑๕๙. ข้าราชการที่ถูกลง โทษลดขั้นเงินเดือน และได้รับการล้าง มลทินแล้ว ผู้บังคับ บัญชาไม่สามารถดำ เนินการทางวินัย ต่อไปได้	ต้องถูกลงโทษก่อน หรือในวันที่กฎหมาย ล้างมลทินมีผลใช้ บังคับ	๑๕๙.๑ ให้รายงานการดำเนินการทางวินัยไป ยัง ก.จังหวัด (ทุกเรื่อง) เพื่อตรวจสอบ ๑๕๙.๒ เมื่อ ก.จังหวัด ตรวจสอบแล้วพบว่าอยู่ ในเกณฑ์ได้รับการล้างมลทินหรือให้ ระงับการพิจารณา ๑๕๙.๓ ให้แจ้งนายก อบท.เจ้าสังกัดดำเนิน การบันทึก ตามข้อ ๑๕๗.๒	๑๕๙. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖/ว ๕๖ ลง ๑๘ เม.ย.๕๑ เทียบเคียง หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ลค๗๐ ลง ๒๖ พ.ย. ๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือ เกี่ยวกับวินัยฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๓๓
๑๖๐. กรณีถูกลงโทษตัด เงินเดือน แต่ยังตัด ไม่ครบตามคำสั่ง	ได้รับโทษบางส่วน ไปแล้ว ก่อนหรือใน วันที่กฎหมายล้าง	๑๖๐.๑ ให้ตัดเงินเดือนเพียงวันที่กฎหมายล้าง มลทินมีผลใช้บังคับเท่านั้น ส่วนที่ยัง ตัดไม่ครบไม่ต้องตัดอีกต่อไป	๑๖๐. อ้างเช่นข้อ ๑๕๙

ปรากฏว่ามีกฎหมายล้าสมัยใช้บังคับ	มลทินมีผลใช้บังคับ	๑๖๐.๒ ดำเนินการตามข้อ ๑๕๙	
๑๖๑. เมื่อผู้ถูกลงโทษได้รับการล้างมลทินแล้ว นายก อบท. หรือ ก.จังหวัด ไม่อาจพิจารณา หรือมีมติใด ๆ เกี่ยวกับความผิดนั้นของผู้ นั้นได้อีก	ต้องยุติการดำเนินการในเรื่องนั้น	๑๖๑.๑ ถือว่าได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕ หรือให้ระงับการพิจารณาตามมาตรา ๖ แห่ง พ.ร.บ.ล้างมลทินฯ แล้ว ๑๖๑.๒ ดำเนินการตามข้อ ๑๕๙	๑๖๐. อ้างเช่นข้อ ๑๕๙
๑๖๒. ผู้ถูกลงโทษทางวินัยหมดสิทธิในการขอเหรียญจักรพรรดิมาลา	แม้ต่อมาจะมีกฎหมายล้าสมัย	(๑) ผู้ได้รับการล้างมลทินนั้นก็ยังถือว่ามีความผิดอยู่ (๒) จึงถือไม่ได้ว่ารับราชการมาด้วยความเรียบร้อย	๑๖๒. หนังสือสำนักเลขาธิการกรม.ที่ นร ๐๒๑๗/ว ๑๘๗ ลง ๖ ก.ย.๓๘ ในหนังสือรวมมติ กรม.มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๑๙๑
๑๖๓. ผู้ถูกลงโทษทางวินัยสถานโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการต้องคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์	เป็นพระราชอำนาจ	(๑) ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เรียกคืน (๒) และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ต้องคืนเครื่องราชอิสริยาภรณ์นั้น	๑๖๓. หนังสือสำนักเลขาธิการกรม.ที่ นร ๐๕๐๗/ว ๑๔๑ ลง ๒๒ ส.ค.๔๘ ในหนังสือรวมมติ กรม.มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับวินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๓๑๒
๑๖๔. ขอบเขตของคำว่า “การสอบสวนพิจารณา” อันมีผลต่อการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือน	๑๖๔.๑ ในอำนาจของนายก อบท.	๑๖๔.๑.๑ เริ่มตั้งแต่นายก อบท.ตั้งเรื่องเพื่อดำเนินการทางวินัยจนถึงส่งลงโทษทางวินัยเสร็จสิ้น อันจะส่งผลถึงการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนหรือเลื่อนระดับได้หรือไม่ต่อไป ๑๖๔.๑.๒ เมื่อนายก อบท.ได้ “ สอบสวนพิจารณา ” เสร็จแล้วให้ดำเนินการเลื่อนขั้นเงินเดือน/เลื่อนระดับได้เลย ไม่ต้องรอการพิจารณาของ ก.จังหวัด ๑๖๔.๑.๓ การพิจารณาของ ก.จังหวัดมิใช่เป็น “ การสอบสวนพิจารณา ” ตามหลักเกณฑ์การเลื่อนขั้นเงินเดือน แต่เป็นการ “ พิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย ” เท่านั้น ๑๖๔.๑.๔ หาก ก.จังหวัดพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยแล้ว ให้เปลี่ยนแปลงแก้ไข อบท.ค่อยกลับมาแก้ไขในภายหลัง (ตามแบบ ลท.ต่างๆ ที่	๑๖๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับวินัยและการรักษาวินัยและการดำเนินการทางวินัย ข้อ ๓๐

	๑๖๔.๒ ในอำนาจของศาล	กำหนดไว้) ๑๖๔.๒.๑ เป็นคดีที่ยังคงพิจารณาอยู่ในชั้นศาล (ศาลชั้นต้น อุทธรณ์ หรือฎีกา) ๑๖๔.๒.๒ เมื่อคดีถึงที่สุดในศาลหนึ่งศาลใด ย่อมส่งผลต่อการเลื่อนชั้นเงินเดือหรือเลื่อนระดับว่าจะสามารถดำเนินการได้หรือไม่ (ดูข้อ ๔๔ ประกอบ)	
๑๖๕. ป.ป.ช.ชี้มูลความผิดทางวินัยภายหลังจากนาย ก. อบท. ได้สั่งการทางวินัยเสร็จสิ้นแล้วในความผิดเดียวกัน (ลงโทษ/ ยุติเรื่อง)	๑๖๕.๑ กรณีทั่วไป	๑๖๕.๑.๑ นาย ก. อบท. ต้องสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษตามมติ ป.ป.ช. อีกครั้ง ๑๖๕.๑.๒ เป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายคนละฉบับ ไม่ถือว่าเป็นการพิจารณาโทษซ้ำซ้อนแต่อย่างใด นาย ก. อบท. ต้อง (๑) ถือเอาสำนวนของ ป.ป.ช. เป็นสำนวนการสอบสวนทางวินัย (โดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนอีก) พิจารณาลงโทษหรือเพิ่มโทษได้เลย (๒) เสนอ ก. จังหวัด เพื่อขอความเห็นชอบ (กรณีเป็นวินัยอย่างร้ายแรง) (๓) แจ้งความคืบหน้าไปยังสำนักงาน ป.ป.ช. ก่อนครบกำหนด ๓๐ วัน นับแต่วันรับเรื่อง (๔) ออกคำสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษตามมติ ก. จังหวัด (๕) ส่งคำสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษให้ ป.ป.ช. ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันออกคำสั่งดังกล่าว	๑๖๕.๑ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๓๒/ ๒๕๔๗ ตามหนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท. ๐๘๐๙.๒/ว๑๐๖๒ ลง ๑ ก.ย. ๔๗
	๑๖๕.๒ กรณีมีกฎหมายล้างมลทินใช้บังคับ	๑๖๕.๒.๑ นาย ก. อบท. ไม่สามารถสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษตามมติ ป.ป.ช. ได้อีก ๑๖๕.๒.๒ เนื่องจากผู้ที่ถูกชี้มูลได้รับการล้างมลทินไปก่อนแล้ว นาย ก. อบท. ต้อง (๑) ส่งคำสั่งลงโทษหรือเพิ่มโทษหรือคำสั่งการทางวินัยที่เสร็จสิ้นแล้วให้ ป.ป.ช. ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันรับเรื่อง (๒) โดยแจ้งการได้รับการล้างมลทิน หรือระงับการพิจารณาพร้อมทั้งความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๓๔/ ๒๕๕๒ ไปด้วย	๑๖๕.๒ ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่องเสร็จที่ ๒๓๔/ ๒๕๕๒ (ดูข้อ ๑๖๙ ประกอบ)
๑๖๖. หลักเกณฑ์ของผู้ที่จะได้รับประโยชน์จากกฎหมายล้างมลทิน	๑๖๖.๑ ต้องโทษในกรณีความผิดต่าง ๆ (ตามคำพิพากษาหรือคำสั่ง	๑๖๖.๑.๑ ซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธ.ค. ๒๕๕๐ ๑๖๖.๑.๒ และได้พ้นโทษไปแล้วก่อนหรือในวันที่ ๕ ธ.ค. ๒๕๕๐ ๑๖๖.๑.๓ ให้ถือว่ามิเคยถูกลงโทษในกรณีความผิดนั้น ๆ	๑๖๖.๑ พ.ร.บ.ล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐

	ของศาล หรือคำสั่ง ที่ขอด้วย กฎหมาย) ๑๖๖.๒ ถูกสั่งลง โทษทาง วินัย ๑๖๖.๓ ถูกสั่งให้ ออกจาก ราชการ (ที่ไม่ใช่ โทษทาง วินัย)/ สั่งยุติเรื่อง /สั่งงดโทษ ๑๖๖.๔ การล้างมล ทินไม่ก่อ ให้เกิด สิทธิใด ๆ	(โทษทางอาญา/กักกัน) ๑๖๖.๒.๑ นายก อปท.สั่งลงโทษก่อนหรือใน วันที่ ๕ ธ.ค.๒๕๕๐ ๑๖๖.๒.๒ ผู้นั้นได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมด หรือบางส่วนไปก่อนหรือในวันที่ ๕ ธ.ค.๒๕๕๐ ๑๖๖.๒.๓ ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยถูกลงโทษหรือลง ทัณฑ์กรณีนั้น ๆ มาก่อน ๑๖๖.๓.๑ ผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากราชการที่ไม่ใช่ โทษทางวินัยก่อน หรือในวันที่ ๕ ธ.ค.๒๕๕๐ ๑๖๖.๓.๒ ผู้นั้นถูกดำเนินการทางวินัยซึ่งผู้บังคับ บัญชาได้สั่งยุติเรื่องหรืองดโทษ ก่อนหรือในวันที่ ๕ ธ.ค.๒๕๕๐ ๑๖๖.๓.๓ ผู้นั้นไม่ต้องถูกพิจารณาเพิ่มโทษ หรือดำเนินการทางวินัยในกรณี นั้น ๆ ต่อไป ๑๖๖.๔.๑ ผู้ได้รับการล้างมลทินตาม ม.๔ และ ม.๕ (ต้องโทษทางอาญา/วินัย) ๑๖๖.๔.๒ ไม่มีสิทธิเรียกร้องสิทธิหรือประโยชน์ ใด ๆ ทั้งสิ้น (เสียแล้วเสียเลย)	ม.๔ ๑๖๖.๒ พ.ร.บ.ล้างมลทินใน วโรกาสที่พระบาท สมเด็จพระปรมินทร มหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ม.๕ ๑๖๖.๓ พ.ร.บ.ล้างมลทินใน วโรกาสที่พระบาท สมเด็จพระปรมินทร มหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ม.๖ ๑๖๖.๔ พ.ร.บ.ล้างมลทินใน วโรกาสที่พระบาท สมเด็จพระปรมินทร มหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระชนมพรรษา ๘๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๕๐ ม.๗
๑๖๗. การสั่งหนังสือร้อง เรียนที่มีมายังหน่วย งานของรัฐ	ต้องตอบให้ผู้ร้อง ทราบ	ถึงการดำเนินการต่อไป ว่า (๑) จะรับไว้พิจารณาให้หรือไม่ (๒) หรือจะไม่รับไว้พิจารณาให้ และ (๓) เพราะเหตุใด	๑๖๗. หนังสือสำนักเลขาธิการ กรม.ที่ นร ๐๒๐๓/ว ๑๒ ลง ๒๔ ม.ค.๒๗ ใน หนังสือรวมมติ กรม. มติ ก.พ.และระเบียบที่เกี่ยวข้อง กับวินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๑๓๒

๖. การให้ออกจากราชการ

หัวข้อ/ประเด็น	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ	กฎหมาย/มาตรฐาน และ หนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๑. ข้าราชการส่วนท้องถิ่น จะออกจากราชการได้	ต่อเมื่อมี ๕ เหตุ อย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนี้	(๑) ตาย (๒) เกษียณอายุราชการ (๓) ลาออกและได้รับอนุญาตให้ลาออก หรือ การลาออกมีผลตามข้อ ๒. (นายก อปท.	๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการ ให้ออกจากราชการ ข้อ ๑ วรรค ๑ และวรรค ๒-๕

		ยับยั้ง ให้มีผลตั้งแต่วันถัดจากวันยับยั้ง/ นายก อบท.ไม่เสนอ ก.จังหวัด หรือไม่ ยับยั้ง ให้มีผลนับแต่วันขอลาออก/ไปดำรง ตำแหน่งทางการเมืองหรือสมัครรับเลือก ตั้ง ให้มีผลนับแต่วันขอลาออก) (๔) ถูกสั่งให้ออกจากราชการ (พัก/ให้ออกไว้ ก่อน/เจ็บป่วย/สมัครไปทำงานตามความ ประสงค์ของราชการ/ไม่มีสัญชาติไทย/ ดำรงตำแหน่งทางการเมือง/ทุพพลภาพ /ไร้ความสามารถ/จิตฟั่นเฟือน/เป็นโรค ต้องห้าม/เป็นกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ พรรคการเมือง/ล้มละลาย/ไม่เลื่อมใส ประชาธิปไตย/ปฏิบัติงานขาดประสิทธิภาพ/ หย่อนความสามารถ/บกพร่อง/ ประพฤติตนไม่เหมาะสม/มีมลทินหรือมัว หมอง/ถูกจำคุก (ไม่ใช่โทษทางวินัย)/ไป รับราชการทหาร/มีเหตุควรให้ออกก่อน โอน) (๕) ถูกสั่งลงโทษปลดออก หรือไล่ออก	
๒. การออกจากราชการ ต้องทำเป็นคำสั่งทุก กรณีหรือไม่	ต้องทำทุกกรณีเว้น แต่ตาย/เกษียณ อายุราชการ	๑. ต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดก่อน การออกคำสั่งทุกครั้ง (เว้นแต่ไปรับราชการ ทหาร เพียงรายงานเพื่อทราบ) ๒. วันออกจากราชการตามข้อ ๑. (๔) และ (๕) ข้างต้น ให้เป็นไปตามหมวด ๔ (วันออกจาก ราชการ) ๓. การต่อเวลาราชการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอายุ ราชการรับราชการต่อไป จะกระทำมิได้	๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการ ให้ออกจากราชการ ข้อ ๑ วรรค ๒-๕
๓. การลาออกจากราชการ	เป็นสิทธิขั้นพื้นฐาน ตามรัฐธรรมนูญ	(๑) ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อนายก อบท. (แบบ ลก.๑) ก่อนวันขอลาออกไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน (เว้นแต่ลาเพื่อดำรงตำแหน่งทาง การเมือง/สมัครรับเลือกตั้ง ต้องยื่นอย่าง ช้าภายในวันขอลาออก และให้นายก อบท.เสนอขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัด โดยเร็ว เมื่อ ก.จังหวัดเห็นชอบแล้ว ให้ นายก อบท.ออกคำสั่งให้ลาออกตั้งแต วันที่ขอลาออก) (๒) กรณียื่นน้อยกว่า ๓๐ วัน ให้เป็นดุลพินิจ ของนายก อบท.ที่จะอนุญาตเป็นลาย ลักษณ์อักษรได้ (เพื่อทราบวันขอลาออก คือวันที่ระบุในหนังสือหรือวันถัดจากวันที่ ครบ ๓๐ วันนับแต่วันยื่น) (๓) กรณีไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร จากนายก อบท.หรือมิได้ระบุวันขอลาออก ให้ถือว่าวันถัดจากวันครบกำหนด ๓๐ วันนับ	๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการ ให้ออกจากราชการ ข้อ ๒ วรรค ๑ ข้อ ๒๒ วรรค ๑-๔ และข้อ ๒๖ (๓) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ การให้ออกจากราชการ ข้อ ๒๔ วรรค ๓

		แต่วันยื่น เป็นวันขอลาออก (๔) เมื่อนายก อบทได้รับหนังสือขอลาออกแล้ว ให้บันทึกวันยื่นหนังสือขอลาออกไว้เป็นหลัก ฐาน (ตรวจว่ายื่นครบกำหนดหรือไม่พร้อม ทั้งพิจารณาเสนอความเห็นต่อ สภ.หวัด ภายใน ๗ วัน นับแต่วันได้รับหนังสือขอ ลาออก (๕) กรณีนายก อบทเห็นจำเป็นเพื่อประโยชน์ แก่ทางราชการ จะยับยั้งการอนุญาตให้ ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกิน ๙๐ วันนับตั้งแต่ว นขอลาออกก็ได้ แต่ต้องแจ้งการยับยั้ง พร้อมเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบและให้การ ลาออกมีผลนับตั้งแต่วันถัดจากวันครบ กำหนดเวลาที่ยับยั้ง (๖) เมื่อนายก อบทได้รับหนังสือขอลาออกแล้ว ถ้าลาออกก่อน ๓๐ วัน หรือไม่ระบุวันขอลา ออก ให้พิจารณาว่าควรอนุญาต หรือยับยั้ง ดังนี้ ก. เห็นควรอนุญาต ให้เสนอขอความเห็น ชอบจาก ก.จังหวัด และออกคำสั่งเป็น ลายลักษณ์อักษร(แบบ ลก๓) ให้ เสร็จสิ้นแล้วแจ้งให้ผู้ขอลาออกทราบ ก่อนวันขอลาออก ข. เห็นควรยับยั้งเพื่อประโยชน์ของทาง ราชการ (อ้างเหตุถูกแต่งตั้งกรรมการ สอบสวนสวนทางวินัยไม่ได้ให้นายก อบทมีคำสั่งยับยั้งเป็นลายลักษณ์ อักษรให้เสร็จสิ้นแล้วแจ้งคำสั่งพร้อม เหตุผลให้ทราบก่อนวันขอลาออก การ ยับยั้งจะขยายไม่ได้ เมื่อยับยั้งแล้วก่อนครบกำหนด ผู้ขอลาออก สามารถถอนหนังสือขอลาออกได้โดยยื่น หนังสือขอถอน(แบบ ลก๒) ต่อนายก อบท และนายก อบทต้องให้ถอนการขอลาออก จะจำกัดสิทธินั้นมิได้ (๗) กรณีผู้ขอลาออกได้ออกจากราชการไปกรณี ยับยั้งการลาออกให้นายก อบทแจ้งวัน ออกจากราชการเป็นหนังสือไปยังผู้ขอลา ออกทราบภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันขอลา ออกและแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง ทราบ	(๔) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการ ให้ออกจากราชการ ข้อ ๒๓ (๕) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการ ให้ออกจากราชการ ข้อ ๒ วรรค ๒ (๖) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการ ให้ออกจากราชการ ข้อ ๒๔ หนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ มท ๐๘๐๙.๖/๑๘ ลง ๕ ม.ค.๕๓ (๗) มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการ ให้ออกจากราชการ ข้อ ๒๕
๔. นายก อบท.ได้สั่งยับยั้ง การอนุญาตให้ลาออก ไว้แล้ว	๔.๑ ไม่อาจแจ้งคำสั่ง ยับยั้งดังกล่าว ก่อนวันขอลา	๔.๑.๑ กรณียอมถือว่าผู้ขอลาออกได้ออกจาก ราชการแล้วตั้งแต่วันที่ขอลาออก ๔.๑.๒ นายก อบท.ต้องเสนอ ก.จังหวัด เพื่อให้	๔. หนังสือสำนักงาน ก.ท. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป๙๐๔ ลง ๒๙ ธ.ค.๓๘ ในหนังสือ

	ออกได้ ๔.๒ ได้แจ้งคำสั่งยับยั้งดังกล่าวพร้อมเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบแล้ว	ความเห็นชอบให้ผู้นั้นลาออกจากราชการ (เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ.บุคคลฯ ปี ๔๒) ๔.๒.๑ กรณียอมถือว่าผู้ขอลาออกได้ออกจากราชการแล้วตั้งแต่วันถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้ง ๔.๒.๒ นายก อบท.ต้องเสนอ ก.จังหวัดเพื่อให้ความเห็นชอบให้ผู้นั้นลาออกจากราชการ (เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๑๕ แห่ง พ.ร.บ.บุคคลฯ ปี ๔๒)	ตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๖๙ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๒ วรรค ๒
๕. เมื่อมีการขอลาออกและอยู่ระหว่างการพิจารณาของ ก.จังหวัด	ถึงวันที่ขอลาออกแล้ว	๕.๑ ผู้ขอลาออกไม่มาทำงาน ๕.๒ นายก อบท.ไม่อาจดำเนินการทางวินัยแก่ผู้นั้นฐานละทิ้งหน้าที่ราชการเกินกว่า ๑๕ วันโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรได้อีก ก.จังหวัด ต้อง (๑) ส่งเรื่องให้อนุวินัยทำความเห็นเสนอตามขั้นตอน (๒) มีมติเห็นชอบให้ลาออก นายก อบท. ต้อง (๑) ออกคำสั่งให้ผู้นั้นลาออกจากราชการ (๒) ให้มีผลตั้งแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก	เทียบเคียง ๕. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ปด๓๓๐ ลง ๒๘ ต.ค.๓๙ ในคู่มือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๑๒
๖. การสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำนาญทดแทน	เป็นอำนาจของนายก อบท.โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด	เมื่อพนักงานส่วนท้องถิ่น มีเหตุดังนี้ ๑. เจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ของตนได้โดยสม่ำเสมอ ๒. สมัครไปปฏิบัติงานตามความประสงค์ของราชการ ๓. ไม่มีสัญชาติไทย/ดำรงตำแหน่งทางการเมือง/ทุพพลภาพจนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้/ไร้ความสามารถ/จิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ/เป็นโรคต้องห้าม/เป็นกรรมการหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง/ล้มละลาย ๔. ถูกกล่าวหาหรือสงสัยว่าไม่เลื่อมใสการปกครอง ปชต. และนายก อบท.เห็นว่ามิมีมูลให้แต่งตั้งกรรมการขึ้นทำการสอบสวน (ตามแบบ สว.๑) ๕. ไม่สามารถปฏิบัติราชการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นที่พอใจของทางราชการได้	๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๓
๗. ข้าราชการผู้ใดถูกกล่าวหาหรือสงสัยว่ามีเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดต่อไป	๗.๑ หย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติ	และ (๑) นายก อบท.เห็นว่ามิมีมูล ถ้าได้รับราชการต่อไปจะเสียหายแก่ราชการ	๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๔

นี้ อาจถูกสั่งให้ออกจาก ราชการเพื่อรับบำเหน็จ บำนาญเหตุทดแทนได้	หน้าที่ราชการ ๗.๒ บกพร่องใน หน้าที่ราชการ ๗.๓ ประพฤติตน ไม่เหมาะสม กับตำแหน่ง หน้าที่ราชการ	(๒) ให้นายก อปท.แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำ การสอบสวน(สว.๑) (๓) เมื่อการสอบสวนแล้วเสร็จ ให้นายก อปท.รายงานไปยัง ก.จังหวัด พร้อมความ เห็น (๔) ก.จังหวัดส่งเรื่องให้อนุวินัยทำความเห็น เสนอ (๕) เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้นายก อปท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น (๖) การสอบสวนพิจารณา ให้ดำเนินการเช่น เดียวกับวินัยอย่างร้ายแรงทุกประการ	
๘. ถูกสอบสวนวินัยอย่าง ร้ายแรง แต่ไม่แน่ชัดพอ ที่จะฟังลงโทษ	จะสั่งให้ออกเพราะ มีมลทินหรือมัว หมองได้	๘.๑ ถูกแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน (วินัย อย่างร้ายแรง) (ตามแบบ สว.๑) ๘.๒ กรรมการสอบสวนหรือนายก อปท.เห็นว่า มีเหตุอันควรสงสัยอย่างยิ่งว่าผู้นั้นกระทำ ผิดวินัยอย่างร้ายแรง ๘.๓ แต่การสอบสวนไม่ได้ความแน่ชัดพอที่จะ ฟังลงโทษปลด/ไล่ออกได้ ๘.๔ ถ้าให้รับราชการต่อไปจะเป็นการเสียหาย แก่ราชการ ๘.๕ ให้นายก อปท.เสนอ ก.จังหวัดเพื่อส่งเรื่อง ให้อนุวินัยทำความเห็นเสนอ ก.จังหวัด ๘.๖ เมื่อ ก.จังหวัดพิจารณามีมติเป็นประการ ใด ให้นายก อปท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไป ตามนั้น ๘.๗ เป็นกรณีออกจากราชการเพราะมีมลทิน หรือมัวหมอง มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญ เหตุทดแทน ข้อสังเกต ไม่ต้องแต่งตั้งกรรมการกรณีหย่อน/ บกพร่อง/ประพฤตินไม่เหมาะสมอีก (ดูข้อ ๓๘ ประกอบ)	๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการ ให้ออกจากราชการ ข้อ ๕
๙. ข้าราชการผู้ใดถูกจำคุก	จะสั่งให้ออกจาก ราชการเพื่อรับ บำเหน็จบำนาญเหตุ ทดแทนก็ได้	๙.๑ รับโทษจำคุกโดยคำสั่งของศาล ๙.๒ หรือต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึง ที่สุดให้จำคุกในความผิดที่ได้กระทำโดย ประมาทหรือความผิดลหุโทษ ๙.๓ ซึ่งยังไม่ถึงกับจะต้องถูกลงโทษปลดออก หรือไล่ออก ๙.๔ นายก อปท.จะสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ เพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนโดย ขอความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดก่อนก็ได้	๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการ ให้ออกจากราชการ ข้อ ๖
๑๐. ผู้ไปรับราชการทหาร ต้องสั่งให้ออกจาก ราชการ (ถูกเรียกเพื่อเตรียมพล)	เป็นคำสั่งตามกฎหมายว่าด้วยการรับ ราชการทหาร	๑๐.๑ นายก อปท.ต้องสั่งให้ผู้นั้นออกจาก ราชการ (วันออกให้เป็นไปตามกฎหมาย ว่าด้วยการรับราชการทหาร) ๑๐.๒ จากนั้นให้รายงานไปยัง ก.จังหวัดเพื่อ	๑๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ การให้ออกจากราชการ ข้อ ๗

		ทราบ (ให้ครบขั้นตอนตามมาตรา ๑๕ พ.ร.บ.บุคคละฯ ปี ๔๒) ๑๐.๓ หากต่อมาปรากฏว่าผู้นั้นมีกรณีจะถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่นอยู่ก่อนวันไปรับราชการทหาร ๑๐.๔ ก็ให้นายก อบท.เสนอ ก.จังหวัด เพื่อพิจารณามีมติให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งจากให้ออกจากราชการเพราะไปรับราชการทหารเป็นคำสั่งให้ออกตามข้ออื่นนั้นได้	
๑๑. การสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนกลับเข้ารับราชการ (กรณีไม่เลื่อมใสภาพกิจกรรมระบอบประชาธิปไตย/หย่อนความสามารถ/บกพร่องในหน้าที่ราชการ/ประพฤติตนไม่เหมาะสม)	เป็นกรณีที่นายก อบท.เห็นสมควร	๑๑.๑ สั่งกลับในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งในระดับเดียวกันที่มีคุณสมบัติตรง ๑๑.๒ ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็นข้าราชการตลอดเวลาที่ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้น เสมือนถูกสั่งพักราชการ ๑๑.๓ เมื่อออกคำสั่งให้กลับแล้วนายก อบท.ต้องรายงาน ก.จังหวัด เพื่อทราบ ข้อสังเกต เป็นกรณีให้นำมาตรฐานทั่วไปว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัยฯ ข้อ ๒๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม กล่าวคือ ต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.จังหวัดด้วย	๑๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๘
๑๒. นายก อบท.เห็นสมควรให้ออกจากราชการในเรื่องใด	ก.จังหวัดให้สอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติมได้	ถ้า ก.จังหวัดเห็นว่า ๑๒.๑ เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม ๑๒.๒ เพื่อประโยชน์ในการควบคุมดูแล อบท.ให้ปฏิบัติตาม (๑) มาตรฐานการให้ออกจากราชการ (๒) มาตรฐานเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามกรณีผลการประเมินต่ำกว่ามาตรฐาน/ขาดคุณสมบัติ โดยไม่ได้รับการยกเว้นโดยถูกต้องเหมาะสมและเป็นธรรม ๑๒.๓ ก็ให้ ก.จังหวัดกำหนดประเด็นหรือข้อสำคัญไปให้นายก อบท.เพื่อให้คณะกรรมการสอบสวนเดิมทำการสอบสวนใหม่หรือสอบสวนเพิ่มเติม (ก่อนมีมติเห็นชอบ) ได้ ๑๒.๔ เป็นดุลพินิจของ ก.จังหวัดที่จะเห็นชอบหรือไม่ก็ได้ (โดยแสดงให้เห็นผลประกอบ)	๑๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๙
๑๓. ข้าราชการที่โอนมาและมีกรณีที่จะให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันโอน	ให้นายก อบท.ที่ผู้นั้นสังกัด (ในปัจจุบัน) มีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ	แต่ถ้า ๑๓.๑ เป็นเรื่องที่อยู่ระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ๑๓.๒ ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนแล้วเสร็จ ๑๓.๓ จากนั้นต้องส่งเรื่องให้นายก อบท.ที่ผู้นั้นสังกัดอยู่ (ในปัจจุบัน) พิจารณาดำเนินการตามมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้	๑๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๑๐

		ออกจากราชการโดยอนุโลม ๑๓.๔ ในกรณีจะสั่งให้ออกจากราชการให้ปรับ บทตามกฎหมายที่ใช้ก่อนวันโอน	
--	--	---	--

๗. การสั่งพักราชการ และการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน

หัวข้อ/ประเด็น	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ/อธิบาย	กฎหมาย/มาตรฐาน และ หนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๑๔. สั่งพักราชการ หรือสั่ง ให้ออกจากราชการไว้ ก่อนเพื่อรอผลการ สอบสวนพิจารณา	มีเหตุอย่างใดอย่าง หนึ่งดังต่อไปนี้ (๑) ถูกตั้งกรรมการ สอบสวนวินัย อย่างร้ายแรง (๒) ถูกฟ้อง คดีอาญา (๓) ต้องหาว่า กระทำความผิด อาญา (๔) ใน (๒) และ (๓) เว้นแต่ ประมาทหรือ ลหุโทษ (๕) เหตุใน(๑) - (๓) มีเพียง เหตุเดียว/หลาย เหตุ/หรือทุก เหตุก็ได้	๑๔.๑ นายก อบท.เสนอ ก.จังหวัดขอสั่งพัก/สั่ง ให้ออกไว้ก่อนเพื่อรอฟังผลการสอบสวน พิจารณาได้ ๑๔.๒ ภายหลังผู้นั้นมิได้กระทำความผิด หรือผิดแต่ ไม่ถึงกับจะถูกปลดหรือไล่ออก หรือให้ ออกเพราะเหตุอื่น ๑๔.๓ ให้นายก อบท.เสนอ ก.จังหวัดเพื่อสั่งผู้ นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งระดับเดียวกัน ๑๔.๔ ระหว่างถูกสั่งพัก/สั่งให้ออกไว้ก่อนแล้ว ปรากฏในภายหลังว่าผู้นั้นมีกรณีถูก กล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยในกรณีอื่นอีก ๑๔.๕ นายก อบท.มีอำนาจดำเนินการสืบสวน หาข้อเท็จจริง หรือดำเนินการทางวินัย ในเรื่องนั้นต่อไปได้ ๑๔.๖ กรณีสั่งให้ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ ก่อนกลับเข้ารับราชการ หรือสั่งให้ออก จากราชการด้วยเหตุอื่นที่มีใช้ลงโทษ ปลด/ไล่ออก ให้ผู้นั้นมีสถานภาพเป็น พนักงานส่วนท้องถิ่นตลอดระยะเวลา ระหว่างถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน นั้น เสมือนถูกสั่งพักราชการ ๑๔.๗ เงินเดือน เงินอื่นที่จ่ายเป็นรายเดือน เงิน ช่วยเหลืออย่างอื่นและการจ่ายเงินดัง กล่าวของผู้ถูกสั่งพัก/สั่งให้ออกไว้ก่อน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ๑๔.๘ สำหรับผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ ก่อน ถ้าไม่มีกฎหมายในข้อ ๑๔.๗ ให้ถือ เสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ	๑๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ วินัยและการรักษาวินัย และการดำเนินการทาง วินัย ข้อ ๒๕ (ดูข้อ ๑๕ ประกอบ)
๑๕. เหตุในการสั่งพัก ราชการ และการสั่ง ให้ออกจากราชการไว้ ก่อน	ต้องมีเหตุอย่างใด อย่างหนึ่ง ดังนี้	ถูกตั้งกรรมการสอบสวน (วินัยอย่างร้ายแรง) หรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำความ ผิดอาญา(เว้นแต่ประมาทหรือลหุโทษ)และ นายก อบท.จะสั่งพักราชการได้ต่อเมื่อมีเหตุ อย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ๑๕.๑ ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนหรือถูก ฟ้องคดีอาญา หรือต้องหาว่ากระทำ ความผิดอาญา(ทุจริต/ความประพฤติ ผิดศีลธรรมไม่น่าไว้วางใจ/อัยการไม่รับเป็น	๑๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ การให้ออกจากราชการ วินัย ข้อ ๑๒ และ ๑๓ (ดูข้อ ๑๔ ประกอบ)

		ทนายความแก้ต่างให้และนายก อบท. เห็นว่า ถ้าให้อยู่ในหน้าที่ราชการอาจเกิดความเสียหายแก่ราชการ หรือ ๑๕.๒ ผู้นั้นมีพฤติการณ์ว่าถ้าอยู่ในหน้าที่ราชการจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวน พิจารณา หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อยขึ้น หรือ ๑๕.๓ ผู้นั้นอยู่ระหว่างถูกควบคุมหรือขังโดยเป็นผู้ถูกจับในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษาและเป็นเวลาติดต่อกันเกินกว่า ๑๕ วันแล้ว หรือ ๑๕.๔ ผู้นั้นถูกตั้งกรรมการสอบสวนก่อนหรือหลังมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่ากระทำความผิดอาญาในเรื่องนั้น และนายก อบท. พิจารณาเห็นว่าข้อเท็จจริงตามคำพิพากษาประจักษ์ชัดอยู่แล้วว่าการทำความผิดอาญานั้นเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ๑๕.๕ นายก อบท. โดยความเห็นชอบของ ก. จังหวัด จะสั่งให้ผู้นั้นพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้ก่อนได้ก็ต่อเมื่อมีเหตุข้างต้นเท่านั้น	
๑๖. ถูกสั่งพักราชการโดยอ้างเหตุกระทำ ความผิดอาญา	แต่ยังไม่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทงวินัย	๑๖.๑ เมื่อศาลฎีกาพิพากษายกฟ้อง ๑๖.๒ และผู้บังคับบัญชาได้มีคำสั่งให้กลับเข้ารับราชการภายหลังที่ผู้นั้นเสียชีวิตไปแล้ว ๑๖.๓ ถือว่าผู้นั้นไม่มีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ๑๖.๔ ไม่มีกรณีกระทำความผิดวินัย ๑๖.๕ และเป็นกรณีที่ผลคดีถึงที่สุดแล้ว	๑๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ล๒๕ ลง ๑๘ ม.ค.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๘๑
๑๗. ระยะเวลาในการสั่งพักราชการ	ให้สั่งพักตลอดเวลาที่สอบสวนพิจารณา (พลเรือนไม่ควรเกิน ๑ ปี)	๑๗.๑ เว้นแต่ผู้ถูกสั่งพักราชการได้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด ๑๗.๒ ก.จังหวัดเห็นว่าคำร้องทุกข์ฟังขึ้นและไม่สมควรที่จะสั่งพักราชการ ๑๗.๓ ก็ให้ ก.จังหวัดมีมติให้นายก อบท.ออกคำสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการก่อนการสอบสวนพิจารณาเสร็จสิ้นได้ (ก่อน ๑ ปี ก็ได้)	๑๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ วินัย ข้อ ๑๓
๑๘. การสั่งพักราชการกรณีถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือถูกฟ้อง/ต้องหาคดีอาญาหลายคดี หรืออัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้	ถ้าจะสั่งพักราชการให้สั่งพักทุกสำนวนและทุกคดี	๑๘.๑ ถูกตั้งกรรมการสอบสวนหลายสำนวน หรือ ๑๘.๒ ถูกฟ้องคดีอาญา หรือ ๑๘.๓ ต้องหาคดีอาญาหลายคดี (เว้นประมาท/ลหุโทษ) หรือ ๑๘.๔ อัยการรับเป็นทนายแก้ต่างให้ ๑๘.๕ ให้นายก อบท.สั่งพักทุกสำนวนและทุก	๑๘.๑-๕ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๑๔ วรรค ๑

		คดี (โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัด) ๑๘.๖ กรณีสั่งพักราชการในสำนวนใดหรือคดีใดไว้แล้ว ภายหลังถูกตั้งกรรมการสอบสวนในสำนวนอื่น หรือถูกฟ้อง/ต้องหาคดีอาญา ในคดีอื่นเพิ่มขึ้นอีก ก็ให้สั่งพักในสำนวนอื่นหรือคดีอื่นที่เพิ่มขึ้นนั้นด้วย	๑๘.๖ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๑๔ วรรค ๒
๑๙. วันสั่งพักราชการ	ห้ามมิให้สั่งพักย้อนหลังไปก่อนวันออกคำสั่ง	เว้นแต่ ๑๙.๑ ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกควบคุมหรือขังในคดีอาญา หรือต้องจำคุกโดยคำพิพากษาให้สั่งพักย้อนหลังไปถึงวันที่ถูกควบคุมขัง หรือจำคุก ๑๙.๒ กรณีสั่งพักราชการไว้แล้ว ถ้าต้องสั่งใหม่ เพราะคำสั่งเดิมไม่ชอบหรือไม่ถูกต้อง ให้สั่งพักตั้งแต่วันตามคำสั่งเดิม หรือวันที่ควรต้องพักในขณะที่ออกคำสั่งเดิม	๑๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๑๕
๒๐. ข้อความที่ต้องมีในคำสั่งพักราชการและการแจ้งคำสั่งพักราชการ	๒๐.๑ ต้องระบุข้อความต่อไปนี้ ไว้ในคำสั่งได้แก่ ๒๐.๒ การแจ้งที่กฎหมายให้ถือว่าทราบ	(๑) ชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกสั่งพัก (๒) กรณีและเหตุที่สั่งพัก (๓) เมื่อมีคำสั่งแล้ว ให้แจ้งผู้นั้นทราบพร้อมส่งสำเนาคำสั่งให้โดยพลัน (๑) กรณีไม่อาจแจ้งได้ หรือผู้นั้นไม่ยอมรับทราบคำสั่ง (๒) ให้ปิดคำสั่งไว้ ณ สถานที่รับราชการของผู้นั้น แล้วส่งหนังสือพร้อมสำเนาคำสั่งแจ้งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังที่อยู่ตามทางราชการ (๓) กรณีเช่นนี้เมื่อพ้น ๑๕ วัน ให้ถือว่าผู้นั้นรับทราบคำสั่งพักราชการแล้ว	๒๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๑๖ วรรค ๑ และ ๒
๒๑. มีเหตุในการสั่งพัก จะสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้	เป็นอำนาจของนายก อบทและตุลพินาจของ กจังหวัด	๒๑.๑ หากเห็นว่าการสอบสวนพิจารณาหรือการพิจารณาคดีนั้นจะไปแล้วเสร็จโดยเร็ว ๒๑.๒ ให้เสนอ ก.จังหวัด เพื่อขอความเห็นชอบให้ให้ออกจากราชการไว้ก่อนก็ได้ (ใช้เกณฑ์เดียวกับการสั่งพักราชการ)	๒๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๑๗ และ ๑๙ หมายเหตุ ดูข้อ ๑๔ และ ๑๕ ประกอบ
๒๒. ถูกสั่งพักไว้แล้ว จะสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนอีกชั้นหนึ่งก็ได้	เป็นอำนาจของนายก อบทและตุลพินาจของ กจังหวัด	๒๒.๑ ให้พิจารณาและดำเนินการ ตามข้อ ๒๑. ๒๒.๒ โดยสั่งให้ออกไว้ก่อนตั้งแต่วันพักราชการเป็นต้นไป	๒๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๑๘ และ ๑๙
๒๓. สั่งพักหรือสั่งให้ออกไว้ก่อน และภายหลังปรากฏผลการสอบสวนพิจารณาแล้ว	ต้องดำเนินการ ดังนี้	(๑) ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้นายก อบท.เสนอ ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบให้ปลด/ไล่ออกจากราชการ (ออกคำสั่งให้มีผลตั้งแต่วันที่สั่งพักหรือสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน) (๒) ผู้ถูกสั่งพักหรือนั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องให้ออกจากราชการ ก็ให้นายก อบท.เสนอ ก.	๒๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๒๐

		จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งระดับเดียวกันก่อน เมื่อสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่แล้วจึงออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) หรือทำทัณฑ์บน หรือว่ากล่าวตักเตือน (หรือดำเนินการตามบทเฉพาะกาล เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔) (๓) ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องให้ออกจากราชการ ก็ให้นายก อบท.เสนอ ก.จังหวัดเพื่อขอความเห็นชอบให้ผู้นั้นกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งเดิม หรือตำแหน่งระดับเดียวกันก่อน เมื่อสั่งให้กลับเข้ารับราชการแล้ว จึงออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) หรือทำทัณฑ์บนหรือว่ากล่าวตักเตือน (หรือดำเนินการตามบทเฉพาะกาล เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔) (๔) ผู้ถูกสั่งพักราชการนั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่เกษียณอายุราชการไปก่อน ก็ให้นายก อบท.ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) หรือทำทัณฑ์บนหรือว่ากล่าวตักเตือน (เป็นเพียงการสั่งให้ปรากฏ) (หรือดำเนินการตามบทเฉพาะกาล เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔) โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ราชการอีก กรณีจะสั่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือนให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันก่อนเกษียณอายุราชการ (๕) ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง และไม่มีกรณีที่จะต้องให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่เกษียณอายุราชการไปก่อน ก็ให้นายก อบท.ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) หรือทำทัณฑ์บน หรือว่ากล่าวตักเตือน (เป็นเพียงการสั่งให้ปรากฏ) (หรือดำเนินการตามบทเฉพาะกาล เมื่อปี พ.ศ.๒๕๔๔) และต้องมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้เป็นผู้	คำว่า “บทเฉพาะกาล” หมายถึงการประกาศมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๔๔
--	--	--	--

		เกษียณอายุราชการกรณีจะส่งลงโทษตัดเงินเดือนหรือลดขั้นเงินเดือน ให้ส่งย้อนหลังไปถึงวันก่อนเกษียณอายุราชการ (๖) ผู้นั้นกระทำความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้นายก อปท.ออกคำสั่งลงโทษทางวินัยอย่างไม่ร้ายแรง (ภาคทัณฑ์/ตัดเงินเดือน/ลดขั้นเงินเดือน) หรือทำทัณฑ์บนหรือว่ากล่าวตักเตือน (เป็นเพียงการสั่งให้ปรากฏ) (หรือดำเนินการตามบทเฉพาะกาล เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔) แล้วขอความเห็นชอบจาก ก. จังหวัดสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามเหตุ นั้น โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ หรือกลับเข้ารับราชการ (๗) ผู้นั้นมีได้กระทำความผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการ ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่อง แล้วสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ตาม (๖) หรือกลับเข้ารับราชการตาม (๓) โดยความเห็นชอบของ ก. จังหวัด (๘) ผู้ถูกสั่งพักการานั้นมีได้กระทำความผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ผู้นั้นเกษียณอายุราชการไปแล้ว ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่อง (๙) ผู้ถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนนั้นมิได้กระทำความผิดวินัย และไม่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น แต่ผู้นั้นเกษียณอายุราชการไปแล้ว ก็ให้นายก อปท.สั่งยุติเรื่อง และต้องมีคำสั่งยกเลิกคำสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อนเพื่อให้เป็นผู้เกษียณอายุราชการ (๑๐) ผู้นั้นมีได้กระทำความผิดวินัย แต่มีกรณีที่จะต้องถูกสั่งให้ออกจากราชการด้วยเหตุอื่น ก็ให้นายก อปท.โดยความเห็นชอบของ ก.จังหวัดสั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการตามเหตุ นั้น โดยไม่ต้องสั่งให้กลับเข้าปฏิบัติหน้าที่หรือสั่งให้กลับเข้ารับราชการ	
๒๔. การสั่งให้ออกจากราชการห้ามสั่งให้มีผลย้อนหลัง	เว้นแต่	(๑) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาของศาลหรือคำพิพากษาถึงที่สุด พัก/ให้ออก/ปลด/ไล่อ่อนหลังไปถึงวันถูกจำคุก (๒) ไปรับราชการทหาร ย้อนหลังไปถึงวันที่ไปรับราชการทหาร	๒๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๒๘ และ ๒๙

		(๓) กรณีสั่งลงโทษปลดหรือไล่ออกจากราชการไปแล้ว ถ้าต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งใหม่ ก็ให้สั่งให้ย้อนหลังไปถึงวันที่ควรออกจากราชการตามกรณีนั้นในขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม (๔) กรณีที่สมควรให้สั่งย้อนหลัง ก็ให้สั่งได้ แต่ต้องไม่เป็นการทำให้เสียประโยชน์ตามสิทธิของผู้ออกจากราชการนั้น	
๒๕. การสั่งลงโทษปลดออกหรือไล่ออกจากราชการห้ามสั่งให้มีผลย้อนหลัง	เว้นแต่	(๑) ถูกสั่งพัก/สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ให้สั่งปลด/ไล่ออก ย้อนหลังถึงวันที่สั่งพัก/สั่งให้ออกไว้ก่อนนั้น (๒) ละทิ้งหน้าที่ราชการในคราวเดียวเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน และไม่กลับมาปฏิบัติราชการอีก ให้สั่งปลด/ไล่ออก ย้อนหลังถึงวันที่ (เริ่ม) ละทิ้งหน้าที่ราชการนั้น (๓) ถูกจำคุก ให้สั่งปลด/ไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ได้รับโทษจำคุก (๔) กรณีถูกสั่งปลด/ไล่ออกไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่ง ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันตามคำสั่งเดิม แต่ถ้าวันตามคำสั่งเดิมไม่ถูกต้อง ก็ให้สั่งถึงวันที่ควรออกจากราชการตามกรณีนั้นขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม (๕) กรณีถูกสั่งให้ออกจากราชการซึ่งไม่ใช่โทษทางวินัยไปแล้ว ถ้าจะต้องสั่งใหม่หรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งเป็นลงโทษปลด/ไล่ออก ให้สั่งย้อนหลังไปถึงวันที่ควรลงโทษตามตามกรณีนั้นขณะที่ยังออกคำสั่งเดิม (๖) การสั่งลงโทษปลด/ไล่ออก ในกรณีผู้นั้นถูกสั่งลงโทษปลด/ไล่ออก หรือออกจากราชการในกรณีอื่นไปแล้ว ให้สั่งปลด/ไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ออกจากราชการ (ครั้งก่อน) นั้น (๗) การสั่งลงโทษปลด/ไล่ออก ในกรณีผู้นั้นเกษียณอายุราชการไปแล้ว ให้สั่งปลด/ไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันสิ้นปีงบประมาณที่ผู้นั้นเกษียณอายุราชการ (๘) กรณีที่สมควรให้สั่งย้อนหลัง ก็ให้สั่งปลดออก/ไล่ออกย้อนหลังไปถึงวันที่ควรออกจากราชการตามกรณีนั้นได้ แต่ต้องไม่เป็นการทำให้เสียประโยชน์ตามสิทธิโดยชอบธรรมของผู้ถูกสั่งลงโทษนั้น	๒๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการให้ออกจากราชการ ข้อ ๓๐ หมายเหตุ กรณีไม่กลับมาปฏิบัติหน้าที่ราชการอีกเลย ต้องไล่ออก ตามมติ ค.ร.ม. เมื่อวันที่ ๒๑ ธ.ค.๒๕๓๖
๒๖. ข้าราชการไม่มาทำงานโดยไม่ทราบที่อยู่	ต้องสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน	๒๖.๑ ผู้นี้อาจขาดราชการไปเกินกว่า ๑๕ วัน แต่ผู้บังคับบัญชาสอบสวนแล้วไม่ทราบ	เทียบเคียง ๒๖. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่

ณ ที่ใด		สาเหตุ หรือเป็นคนสาบสูญ ๒๖.๒ นายก อบท.ต้องเสนอ ก.จังหวัดเพื่อขอ ความเห็นชอบสั่งให้ออกจากราชการไว้ ก่อน ๒๖.๓ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาเกี่ยวกับการ จ่ายเงินเดือน	นร ๐๗๐๙.๒/๒๑๐๑๔ ลง ๑๑ ก.ค.๓๙ ในคู่มือตอบ ข้อหารือเกี่ยวกับวินัย ข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๙๔
๒๗. การจ่ายเงินเดือน ระหว่างถูกสั่งพัก ราชการ/ถูกสั่งให้ออก จากราชการไว้ก่อน	จะจ่ายได้ก็ต่อเมื่อ คดีหรือกรณีถึงที่ สุดแล้วเท่านั้น	๒๗.๑ คำว่าคดีหรือกรณีถึงที่สุดหมายถึงไม่ สามารถดำเนินการทางคดีหรือทางวินัย นั้นต่อไปได้อีก (คดีวินัยหรือคดีอาญา แล้วแต่กรณี) ๒๗.๒ หากไม่มีความผิดให้จ่ายเต็ม ๒๗.๓ ถ้ามีความผิดอยู่ แต่ไม่ถึงกับออกจาก ราชการ ให้จ่ายไม่เกินครึ่งหนึ่ง (เฉพาะ ค่าเช่าบ้านให้จ่ายเต็ม) ๒๗.๔ หากต้องปลดออกหรือไล่ออก ห้ามจ่าย	๒๗. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ สร ๐๕๐๓/ว ๓๐๖๖ ลง ๑๗ ก.ย.๒๒ ในคู่มือการ ดำเนินการทางวินัยพนักงาน ส่วนท้องถิ่นฯ หน้า ๒๐๐
๒๘. การจ่ายเงินเดือน เมื่อ ต้องถูกจับกุมคุมขัง	๒๘.๑ เมื่อข้าราชการ ถูกจับ กุม คุมขัง ไม่ต้องยื่น ใบลา ๒๘.๒ เมื่อข้าราชการ ถูกจับ กุม คุมขังได้ รับอนุญาต ให้ประกัน ตัวและกลับ มาปฏิบัติ หน้าที่ ตามเดิม	(๑) ต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบทันที (๒) เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งพักหรือ สั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน (๓) หากคดีถึงที่สุดไม่มีความผิด ก็มีสิทธิกลับ เข้ารับราชการ และเบิกเงินเดือนใน ระหว่างนั้นได้ (๔) กรณีศาลพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก จะนับวันถูกคุมขังเป็นวันจำคุกด้วย เงินเดือนระหว่างนั้นเบิกจ่ายให้ไม่ได้ (๕) เงินเดือนระหว่างถูกจับกุมคุมขัง ซึ่งเป็น วันที่ไม่ได้มาปฏิบัติหน้าที่ราชการไม่จ่ายให้ คงจ่ายให้เฉพาะวันที่มาปฏิบัติราชการ ระหว่างได้รับการประกันตัวจนถึงวันที่ถูก จำคุก (จริง)	๒๘. หนังสือกระทรวงการคลัง กค ๐๕๐๓/๕๕๕๗ ลง ๒๖ ก.พ.๑๑ ในคู่มือการดำเนิน การทางวินัยพนักงานส่วน ท้องถิ่นฯ หน้า ๒๐๘
๒๙. การรับทราบคำสั่งให้ พ้นจากราชการ	ปกติต้องลงนาม รับทราบคำสั่ง	แต่ถ้าผู้นั้นไม่ยอมลงนามรับทราบในวันนั้นและ ได้ลงนามรับทราบในวันถัดมาอีกหลายวัน กรณีนี้ (๑) ไม่จำเป็นจะต้องลงนามรับทราบคำสั่ง เสมอไป (๒) ถ้ายืนยันได้ว่าได้นำคำสั่งไปให้ในวันใด แม้ จะไม่ยอมรับทราบก็ถือว่าทราบแล้ว (๓) และให้ถือว่าวันนั้นเป็นวันรับทราบคำสั่ง	๒๙. หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นว ๑๙/๒๕๐๓ ลง ๓ พ.ย. ๐๓ ในหนังสือรวมมติ ครม. มติ ก.พ.และระเบียบ ที่เกี่ยวกับวินัยฯ กรกฎาคม ๒๕๕๒ หน้า ๓๕๒

๘. การอุทธรณ์ และการพิจารณาอุทธรณ์

หัวข้อ	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ	กฎหมาย/มาตรฐาน และหนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๓๐. ผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย (ภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน ลดขั้นเงินเดือน ปลด/ไล่ออก) มีสิทธิ์ยื่นอุทธรณ์คำสั่งลงโทษนั้นได้	เป็นสิทธิตามกฎหมาย	๓๐.๑ ให้ผู้ถูกรณได้สำหรับตนเองเท่านั้น ๓๐.๒ จะอุทธรณ์แทนผู้อื่น หรือมอบหมายให้ผู้อื่นอุทธรณ์แทนมิได้ ๓๐.๓ ให้ผู้ถูกรณภายใน ๓๐ วันนับแต่วันทราบคำสั่งลงโทษ	๓๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๑, ๖
๓๑. การเขียนหนังสืออุทธรณ์	สาระสำคัญที่ต้องระบุในหนังสืออุทธรณ์	ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธาน ก.จังหวัด แสดงข้อเท็จจริงและเหตุผลว่าไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร ลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้อง ๑ ฉบับ	๓๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๖
๓๒. วิธีการยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์	ขั้นตอนการยื่นหรือการส่ง	๓๒.๑ ยื่นหรือส่งผ่านนายก อบท.เพื่อให้ส่งไปยังประธาน ก.จังหวัด ภายใน ๗ วันทำการนับแต่วันได้รับหนังสืออุทธรณ์ก็ได้ (หากเป็นกรณีโอนมา ภายใน ๓ วันทำการ) ๓๒.๒ ผู้อุทธรณ์มายื่นเอง (ที่สำนักงาน ก.จังหวัด) ให้ผู้รับหนังสือ (๑) ออกใบรับหนังสือ (๒) ประทับตรารับหนังสือ (๓) ลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่ได้รับหนังสือและให้ถือวันรับหนังสือดังกล่าวเป็นวันยื่นอุทธรณ์ ๓๒.๓ ส่งทางไปรษณีย์ ให้ถือเป็นวันส่งหนังสืออุทธรณ์ ดังนี้ (๑) วันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง (๒) วันที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ของหนังสือ	๓๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๑๐, ๑๔
๓๓. การนับระยะเวลาอุทธรณ์	๓๓.๑ เพื่อประโยชน์ในการยื่นอุทธรณ์	(๑) ให้ถือวันที่ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งลงโทษเป็นวันรับทราบคำสั่ง (๒) กรณีผู้ถูกลงโทษไม่ยอมรับทราบคำสั่งลงโทษ หรือมีการแจ้งคำสั่งโดยมีพยานรู้เห็นและบันทึกวันเดือนปีเวลาสถานที่แจ้งไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบคำสั่ง (๓) กรณีไม่อาจแจ้งตามข้างต้นได้ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ และให้ผู้ถูกลงโทษลงลายมือชื่อ วันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งลงโทษส่งกลับคืนมาเป็นหลักฐานเมื่อล่วงพ้น ๓๐ วันนับแต่วันที่ปรากฏใบตอบรับหรือมีผู้รับแทนแล้ว แม้ยังไม่ได้	๓๓.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๙

	๓๓.๒ วิธีนับระยะเวลา	รับสำเนากลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษรับทราบคำสั่งแล้ว (๑) เวลาเริ่มต้นให้นับถัดจากวันแรกเป็นวันเริ่ม (นับ ๑) (๒) เวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้าย	๓๓.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๒๐
๓๔. อุทธรณ์ที่จะรับไว้พิจารณาได้	ต้องเข้าเงื่อนไขดังนี้	๓๔.๑ ถูกต้องในสาระสำคัญ คือ (๑) อุทธรณ์เพื่อตนเอง (๒) ทำเป็นหนังสือ (๓) แสดงข้อเท็จจริงว่าไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นธรรมอย่างไร (๔) ลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้อุทธรณ์ (๕) ถึงประธาน ก.จังหวัดพร้อมสำเนารับรองถูกต้อง ๑ ฉบับ โดยออกนามจังหวัด (๖) ยื่นหรือส่งที่ศาลากลางจังหวัด หรืออปท.นั้น (๗) กรณีมีผู้นำหนังสืออุทธรณ์มายื่นเอง หรือผ่านนายก อปท.หรือส่งทางไปรษณีย์ (ดูข้อ ๓๑ ประกอบ) ๓๔.๒ ยื่นหรือส่งภายในกำหนด ๓๐ วัน (ดูข้อ ๓๐ ประกอบ)	๓๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๑๑ วรรค ๑
๓๕. จะรับอุทธรณ์ไว้พิจารณาได้หรือไม่	อำนาจพิจารณาวินิจฉัยเป็นของ ก.จังหวัด	๓๕.๑ เป็นกรณีมีปัญหาที่ต้องวินิจฉัยว่าอุทธรณ์รายใดจะรับไว้พิจารณาได้หรือไม่ ๓๕.๒ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ ก.จังหวัดเพื่อพิจารณาวินิจฉัย (มีได้กำหนดให้อนุทธรณ์ทำความเห็นเสนอก่อน) ๓๕.๓ หาก ก.จังหวัดมีมติไม่รับอุทธรณ์ไว้พิจารณา ให้ ก.จังหวัดแจ้งผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือ ๓๕.๔ เมื่อ ก.จังหวัดมีมติประการใด ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้ ๓๕.๕ กรณี ก.จังหวัดมีมติให้รับอุทธรณ์รายใดไว้พิจารณา ให้ ก.จังหวัดส่งเรื่องให้อนุทธรณ์ทำความเห็นเสนอเพื่อพิจารณาต่อไป	๓๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๑๑ วรรค ๒-๔ หมายเหตุ ฝ่ายเลขานุการ (หรือเจ้าหน้าที่) มีหน้าที่เสนอความเห็นเท่านั้น
๓๖. การพิจารณาอุทธรณ์	๓๖.๑ ขั้นตอน	(๑) ก.จังหวัดส่งเรื่องให้อนุทธรณ์ (๒) อนุทธรณ์ทำความเห็นเสนอ (๓) ก.จังหวัดพิจารณามีมติ (๔) นายก อปท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้น (๕) ก.จังหวัดแจ้งผู้อุทธรณ์	๓๖.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๒, ๓

	๓๖.๒ วิธีการ	(๖) ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้ ให้อนุทธรณ์หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาจาก (๑) ส่วนวนการสืบสวน หรือ (๒) การพิจารณาในเบื้องต้น และ (๓) ส่วนวนการดำเนินการทางวินัย (๔) กรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารหลัก ฐาน ให้ชี้แจง จากส่วนราชการ เอกชน หรือบุคคลใด ๆ เพิ่มเติมได้ (๕) ถ้าเห็นสมควรที่จะต้องสอบสวนเพิ่มเติม ก็ ให้มีมติแจ้งนายก อบท.ดำเนินการได้ตาม ความจำเป็น	๓๖.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ สิทธิการอุทธรณ์ การ พิจารณาอุทธรณ์ และ การร้องทุกข์ ข้อ ๑๕
๓๗. ลักษณะการพิจารณา มีมติของ ก.จังหวัด	ก.จังหวัดพิจารณา วินัยอุทธรณ์แล้ว สามารถมีมติได้ ดังนี้	ถ้าเห็นว่าการส่งลงโทษ ๓๗.๑ ถูกต้องเหมาะสมแล้วให้มีมติยกอุทธรณ์ ๓๗.๒ ไม่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นวินัยไม่ ร้ายแรง แต่ควรรับโทษหนักขึ้น ให้มีมติ เพิ่มสถานโทษหรืออัตราโทษที่หนักขึ้น ๓๗.๓ ไม่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นวินัยไม่ ร้ายแรง และควรรับโทษเบาลง ให้มีมติ ลดสถานโทษหรืออัตราโทษที่เบาลง ๓๗.๔ ไม่ถูกต้อง เหมาะสม และเป็นวินัยไม่ ร้ายแรง ซึ่งเป็นวินัยเล็กน้อยและมีเหตุ อันควรงดโทษ ให้มีมติสั่งงดโทษโดยทำ ทัณฑ์บนเป็นหนังสือ หรือว่ากล่าวตัก เตือนก็ได้ ๓๗.๕ ไม่ถูกต้องและไม่เป็นความผิดวินัย หรือ พยานหลักฐานยังฟังไม่ได้ว่าทำผิดวินัย ให้มีมติให้ยกโทษ ๓๗.๖ มีข้อความในคำสั่งลงโทษไม่ถูกต้อง เหมาะสม ให้มีมติให้แก้ไขเปลี่ยนแปลง ข้อความนั้น ๓๗.๗ ไม่ถูกต้อง เหมาะสม และเห็นว่าผิดวินัย อย่างร้ายแรง ให้มีมติแจ้งนายก อบท.ให้ แต่งตั้งกรรมการสอบสวน (กรณีครั้งแรก แต่งตั้งวินัยไม่ร้ายแรง) ๓๗.๘ กรณีเห็นว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรงและ เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง หรือเห็น ว่าผิดวินัยอย่างร้ายแรงและได้มีการแต่งตั้ง กรรมการสอบสวนแล้ว ให้มีมติให้ เพิ่มโทษเป็นปลดหรือไล่ออกจากราช การต่อไป ๓๗.๙ ไม่ถูกต้อง เหมาะสม โดยเห็นว่ามีการณีที่ ควรแต่งตั้งกรรมการสอบสวน หรือให้ ออกจากราชการเพราะไม่เลื่อมใส	๓๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ สิทธิการอุทธรณ์ การ พิจารณาอุทธรณ์ และ การร้องทุกข์ ข้อ ๑๖

		ปชต./หย่อน/บกพร่อง/ประพจน์ไม่เหมาะสม ให้นำข้อ ๓๗.๗ และ ๓๗.๘ มาใช้โดยอนุโลม ๓๗.๑๐ เห็นว่าสมควรดำเนินการอื่นใด เพื่อความถูกต้อง เป็นธรรมให้มีมติให้ดำเนินการตามควรแก่กรณี ๓๗.๑๑ การออกจากราชการของผู้อุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ยุติการพิจารณา แต่จะมีมติให้เพิ่มโทษหรือให้แต่งตั้งกรรมการสอบสวน หรือให้ออกจากราชการ (ไม่เลื่อนใส่ ปชต./หย่อน/บกพร่อง/ประพจน์ไม่เหมาะสม) มิได้ และถ้าตายจะมีมติให้แต่งตั้งกรรมการสอบสวนมิได้ด้วย ๓๗.๑๒ กรณีมีผู้ถูกลงโทษทางวินัยในความผิดที่ได้กระทำร่วมกันและเป็นความผิดในเรื่องเดียวกัน โดยมีพฤติการณ์แห่งการกระทำอย่างเดียวกัน เมื่อผู้หนึ่งใช้สิทธิอุทธรณ์และผลการพิจารณาเป็นคุณ แม้ผู้อื่นจะไม่อุทธรณ์ หากผู้นั้นมีพฤติการณ์เป็นเหตุในลักษณะคดีอื่น เป็นเหตุเดียวกับผู้อุทธรณ์แล้ว ให้มีมติให้ผู้นั้นได้รับการพิจารณาในทางที่เป็นคุณด้วย	
๓๘. การแต่งตั้งกรรมการสอบสวนอันเนื่องมาจากการพิจารณาอุทธรณ์	กรณี ก.จังหวัดให้แต่งตั้งตามข้อ ๓๗.๗, ๓๗.๘ และ ๓๗.๙	๓๘.๑ เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้สอบสวนพิจารณาเสร็จแล้ว ๓๘.๒ ให้ส่งเรื่องให้ ก.จังหวัดพิจารณา ตามข้อ ๓๗	๓๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๑๗
๓๙. การปฏิบัติตามมติของ ก.จังหวัดกรณีอุทธรณ์	เมื่อ ก.จังหวัดมีมติตามข้อ ๓๗ แล้ว	๓๙.๑ ให้นายก อบท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไปตามมตินั้น ๓๙.๒ เมื่อสั่งหรือปฏิบัติแล้ว ต้องแจ้งให้ผู้อุทธรณ์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว ข้อสังเกต (๑) หากนายก อบท.ไม่เห็นด้วย เมื่อสั่งหรือปฏิบัติตามมติแล้วอาจขอให้ ก.จังหวัดพิจารณาทบทวนซึ่งจะทบทวนหรือไม่ เป็นอำนาจดุลพินิจของ ก.จังหวัด (๒) กรณีนายก อบท.ไม่เห็นด้วย และขอให้ ก.จังหวัดพิจารณาทบทวน โดยยังมิได้สั่งหรือปฏิบัติตามมติก่อนนั้น เป็นการไม่ชอบด้วยวิธีการขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญ (๓) กรณีดังกล่าวรวมถึงการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของ ก.จังหวัดด้วย	๓๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๑๘ (๑) และ (๒) หนังสือสำนักงาน ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๖/๕๓๗๖ ลง ๙ ธ.ค.๕๓ แจ้งมติ ก.อบต. ในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๓ เมื่อ ๒๙ ต.ค.๕๓ (เป็นกรณีที่ถูกกักคุกแล้วใช้อำนาจตามกฎหมายจัดตั้ง)
๔๐. ผลของการสั่งตามมติ	เมื่อนายก อบท.ได้	๔๐.๑ ผู้อุทธรณ์จะอุทธรณ์ต่อไปอีกมิได้	๔๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ

ก.จังหวัด	สั่งหรือปฏิบัติตาม มติ ก.จังหวัดแล้ว		สิทธิการอุทธรณ์ การ พิจารณาอุทธรณ์ และ การร้องทุกข์ ข้อ ๑๙
๔๑. การรายงานไปยัง ก. กลาง ตามแบบ สป.๑	เมื่อกระบวนการ ทางวินัย/อุทธรณ์/ ร้องทุกข์ เสร็จสิ้น แล้ว	๔๑.๑ ท้องถิ่นจังหวัดเป็นผู้รายงาน ๔๑.๒ เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษาวิจัย การให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง และ เพื่อให้มีการดำเนินการให้ถูกต้อง เหมาะสม ๔๑.๓ ใช้แบบบันทึกสรุปประวัติและข้อเท็จจริง (สป.๑) ๔๑.๔ กรณีสำนวนใดมีการดำเนินการไม่ถูก ต้อง หรือไม่เหมาะสม ก.กลางอาจมีมติให้ ดำเนินการแก้ไขได้ เช่น ไม่เป็นไปตาม มติ ครม. เป็นต้น	๔๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ สิทธิการอุทธรณ์ การ พิจารณาอุทธรณ์ และ การร้องทุกข์ ข้อ ๒, ๓ และ หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต. ที่ มท ๐๓๑๓.๓/ว ๒๕๓ ลง ๒๒ ก.พ.๕๕
๔๒. การร้องไปยัง ก.กลาง	กรณีขัดแย้งกับ มาตรฐานทั่วไป	๔๒.๑ กรณีที่ผู้อุทธรณ์เห็นว่า มติ ก.จังหวัดขัด แย้งกับมาตรฐานทั่วไป (ให้ออก/ปลด/ ไล้) ให้มีสิทธิร้องไปยัง ก.กลาง ๔๒.๒ ก.กลาง จะแจ้งให้ ก.จังหวัดดำเนินการ แก้ไขให้ถูกต้อง ๔๒.๓ ถ้า ก.จังหวัดไม่แก้ไขในเวลาอันควร หรือจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ๔๒.๔ ก.กลาง มีอำนาจเพิกถอนมตินั้นได้	๔๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ สิทธิการอุทธรณ์ การ พิจารณาอุทธรณ์ และ การร้องทุกข์ ข้อ ๓ วรรค ๒ และ พ.ร.บ. ระเบียบบริหารงาน บุคคล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ วรรค ๒
๔๓. การอุทธรณ์กรณีโอน	ก.จังหวัดสังกัดใหม่ (ปัจจุบัน)เป็นผู้มี อำนาจพิจารณา อุทธรณ์	แยกเป็น ๓ กรณี ๔๓.๑ ก.จังหวัดสังกัดเดิมพิจารณามีมติแล้ว แต่นายก อบท.สังกัดเดิมยังมิได้สั่งหรือ ปฏิบัติตามมติ และผู้นั้นโอนมาก่อน (๑) ให้ส่งเรื่องอุทธรณ์ (๒) พร้อมด้วยมติ ก.จังหวัดสังกัดเดิมไป ให้ ก.จังหวัดสังกัดใหม่ (ปัจจุบัน) (๓) ก.จังหวัดสังกัดใหม่เป็นผู้พิจารณา วินิจฉัยอุทธรณ์ ๔๓.๒ ได้ใช้สิทธิยื่นอุทธรณ์ไว้แล้ว ก.จังหวัด สังกัดเดิมยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ แต่ผู้ นั้นโอนมาก่อน (๑) ก.จังหวัดสังกัดเดิม ต้องส่งเรื่อง อุทธรณ์ (ปกติจะมีรายงานการ ดำเนินการทางวินัยด้วย) ไปให้ ก. จังหวัดสังกัดใหม่ (ปัจจุบัน) เป็นผู้ พิจารณา (๒) เมื่อ ก.จังหวัดสังกัดใหม่พิจารณา มีมติเป็นประการใดให้แจ้ง อบท. สังกัดใหม่สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น (๓) กรณีต้องแก้ไขคำสั่งของสังกัดเดิมให้ ส่งสำเนาคำสั่งให้ ก.จังหวัดสังกัด	๔๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ สิทธิการอุทธรณ์ การ พิจารณาอุทธรณ์ และ การร้องทุกข์ ข้อ ๕ และ ข้อ ๑๓ เทียบเคียง (๓) หนังสือสำนักงาน ก.จ.

		เดิมเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องด้วย ๔๓.๓ ยังมีได้ใช้สิทธิอุทธรณ์ แต่ผู้นั้นโอนมาก่อน (๑) ก.จังหวัดสังกัดเดิม ต้องส่งรายงานการดำเนินการทางวินัย (กรณีพิจารณายังไม่แล้วเสร็จ) ไปให้ ก.จังหวัดสังกัดใหม่ (ปัจจุบัน) เป็นผู้พิจารณา (๒) ผู้ถูกสั่งลงโทษต้องใช้สิทธิอุทธรณ์ต่อ ก.จังหวัดสังกัดใหม่ เมื่อพิจารณาว่ามีมติเป็นประการใด ให้แจ้ง อปท. สังกัดใหม่ ส่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น (๓) กรณีต้องแก้ไขคำสั่งของสังกัดเดิมให้ส่งสำเนาคำสั่งให้ ก.จังหวัดสังกัดเดิมเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องด้วย	ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๖๔ ลง ๑๑ ม.ค.๕๖ (๓) หนังสือสำนักงาน ก.จ. ที่ มท ๐๘๐๙.๑/ว ๖๔ ลง ๑๑ ม.ค.๕๖
๔๔. การแถลงการณ์ด้วยวาจา	ในชั้นอุทธรณ์	๔๔.๑ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิขอแถลงการณ์ด้วยวาจาได้ ในชั้นพิจารณาของ (๑) อนุอุทธรณ์ (๒) ก.จังหวัด ๔๔.๒ โดยแสดงความประสงค์ในหนังสืออุทธรณ์ หรือทำเป็นหนังสือต่างหากก็ได้ ๔๔.๓ กรณีทำเป็นหนังสือต่างหากต้องยื่นหรือส่งหนังสือขอแถลงการณ์ด้วยวาจานั้นต่อ ก.จังหวัดโดยตรง ภายใน ๓๐ วันนับแต่วันยื่นหรือส่งหนังสืออุทธรณ์	๔๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๖ วรรค ๓ และข้อ ๑๕
๔๕. การขอเอกสารเพื่อใช้ในการอุทธรณ์	เป็นสิทธิอย่างหนึ่งของผู้ถูกสั่งลงโทษทางวินัย	ผู้จะอุทธรณ์มีสิทธิ (๑) ขอดรจรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวนหรือของผู้สอบสวนได้ (๒) ขอคัดรจรายงานการสอบสวนของคณะกรรมการสอบสวน หรือของผู้สอบสวนได้ ขอได้เฉพาะ (๑) ตรวจบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง (๒) ขอคัดบันทึกถ้อยคำบุคคล พยานหลักฐานอื่น หรือเอกสารที่เกี่ยวข้อง เป็นดุลพินิจอนุญาตของนายก อปท. โดยให้พิจารณาประโยชน์และเหตุผลความจำเป็นเป็นเรื่อง ๆ ไป	๔๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๗
๔๖. การคัดค้านผู้พิจารณา	๔๖.๑ เหตุแห่งการคัดค้าน	ผู้อุทธรณ์มีสิทธิคัดค้านผู้พิจารณา คือ (๑) อนุกรรมการ (๒) รองประธานอนุอุทธรณ์ (๓) หรือ ก.จังหวัด หากผู้พิจารณานั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้	๔๖. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๘

		(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในการกระทำผิดทางวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ (๒) มีส่วนได้เสียในการกระทำผิดทางวินัยที่ผู้อุทธรณ์ถูกลงโทษ (๓) มีสาเหตุหรือเครื่องผู้อุทธรณ์ (๔) เป็นผู้กล่าวหา ผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ คู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องผู้กล่าวหา หรือผู้บังคับบัญชาผู้ส่งลงโทษ อุทธรณ์ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ใน (๑) หนังสืออุทธรณ์ หรือ (๒) หนังสือแจ้งเพิ่มเติมก่อนอนุอุทธรณ์ หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี เริ่มพิจารณาอุทธรณ์ เมื่อมีเหตุแห่งการคัดค้านข้างต้น (๑) ผู้พิจารณาจะถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาก็ได้ (๒) ถ้าไม่ถอนตัวเอง ประธานอนุอุทธรณ์หรือประธาน ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี เห็นว่าข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือ จะส่งมิให้เข้าร่วมพิจารณาก็ได้ เว้นแต่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า จะให้เข้าร่วมพิจารณาก็ได้เช่นกัน	
๔๖.๒ วิธีการคัดค้าน			
๔๖.๓ ผู้พิจารณาคัดค้านตัวเอง			
๔๗. การขอถอนอุทธรณ์	เป็นการใช้สิทธิของข้าราชการ	๔๘.๑ เมื่อเรื่องนั้นยังพิจารณาไม่สิ้นสุด ๔๗.๒ ผู้อุทธรณ์มีสิทธิขอถอนได้ ๔๗.๓ ผู้บังคับบัญชาไม่จำเป็นต้องส่งอนุญาตหรือสั่งการใด ๆ	๔๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/ป ๔๐๒ ลง ๕ ก.ค.๓๘ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑๔๕ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๑๒
๔๘. อำนาจการพิจารณาอุทธรณ์เป็นอำนาจของ ก.จังหวัดสังกัดปัจจุบัน	เป็นอำนาจตามกฎหมาย	๔๘.๑ ผู้ถูกลงโทษยื่นอุทธรณ์ต่อ ก.จังหวัดเดิม แต่ยังไม่มีการพิจารณา ๔๘.๒ ต่อมาผู้นั้นได้โอนไปสังกัด ก.จังหวัดอื่น ๔๘.๓ ก.จังหวัดเดิมไม่มีอำนาจพิจารณาเรื่องอุทธรณ์นั้นอีกต่อไป ๔๘.๔ ให้ ก.จังหวัดเดิม ส่งหนังสืออุทธรณ์พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องไปให้ ก.จังหวัดใหม่เป็นผู้พิจารณา ๔๘.๕ ให้รวมถึงการพิจารณาของอนุอุทธรณ์ ๔๘.๖ กรณีเรื่องร้องทุกข์ก็เช่นกัน	เทียบเคียง ๔๘. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๓/๔๔๕ ลง ๑๙ ก.ค.๓๖ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๕๔ และมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์การ

		(ดูข้อ ๒๖, ๓๖ ประกอบ)	พิจารณาอุทธรณ์และการร้องทุกข์ ข้อ ๒๑ วรรค ๒
๔๙. การพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัย กรณีมีการยื่นอุทธรณ์โทษนั้นด้วย	ให้ ก.จังหวัดพิจารณาอุทธรณ์เป็นหลัก เพราะ - การรายงานการดำเนินการทางวินัยมีลักษณะเป็นบททั่วไป - การอุทธรณ์มีลักษณะเป็นบทเฉพาะ	๔๙.๑ ให้ ก.จังหวัด ส่งรายงานการดำเนินการทางวินัยพร้อมการอุทธรณ์ให้อนุทธรณ์พิจารณา ๔๙.๒ หากสำนวนการรายงานการดำเนินการทางวินัยอยู่ในขั้นตอนของอนุวินัย ๔๙.๓ ให้อนุวินัยส่งรายงานการดำเนินการทางวินัยทั้งหมดให้ ก.จังหวัด เพื่อดำเนินการตาม ๔๙.๑ ๔๙.๔ อนุอุทธรณ์เท่านั้นจะเป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นเสนอ ก.จังหวัด	๔๙. หนังสือสำนักงาน ก.จ., ก.ท. และ ก.อบต.ที่ มท ๐๘๐๙.๑/๓๔๕ ลง ๑๘ ธ.ค.๕๕ เทียบเคียง หนังสือสำนักงาน ก.พ.ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๑๘๔ลง ๑๙ เม.ย.๓๗ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๙๐

๙. การร้องทุกข์ และการพิจารณาเรื่องร้องทุกข์

หัวข้อ	ขอบเขต/เนื้อหา	สรุปขั้นตอนการปฏิบัติ	กฎหมาย/มาตรฐาน และหนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้อง
๕๐. เหตุแห่งการร้องทุกข์ (เพียงเหตุใดเหตุหนึ่ง)	มีสิทธิร้องทุกข์เพื่อขอให้แก้ไขหรือแก้ความคับข้องใจได้	๕๐.๑ ผู้ยื่นอุทธรณ์ให้ออกจากราชการ (มิใช่ถูกลดโทษทางวินัย) ๕๐.๒ ผู้ยื่นเห็นว่าผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติตนโดยไม่ถูกต้อง (เช่น กลั่นแกล้งตั้งกรรมการสอบสวน) ๕๐.๓ ผู้ยื่นเห็นว่าผู้บังคับบัญชาไม่ปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกฎหมาย (เช่น เลือกปฏิบัติ) ๕๐.๔ ผู้ยื่นเห็นว่าผู้บังคับบัญชาปฏิบัติให้เกิดความคับข้องใจต่อตน (เช่น มอบหมายงานให้เกินความสามารถ) ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัดภายใน ๓๐ วันนับแต่วันทราบเรื่องแห่งการร้องทุกข์ (เว้นแต่เข้าเหตุตามข้อ ๕๑)	๕๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๒๑ วรรค ๑ และ ๒๒
๕๑. เหตุแห่งการร้องทุกข์ เกิดจากผู้บังคับบัญชาอื่นที่มีใช้นายก อบท.	ให้ร้องทุกข์ต่อนายก อบท.	๕๑.๑ หากผู้ร้องทุกข์ไม่ได้รับคำชี้แจง ๕๑.๒ หรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด ๕๑.๓ ก.จังหวัดส่งเรื่องให้อนุทธรณ์ทำความเห็นเสนอ ๕๑.๔ เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้นายก อบท.สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น ๕๑.๕ มติของ ก.จังหวัด ให้ถือเป็นที่สุด	๕๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๒๒ วรรค ๒
๕๒. เหตุแห่งการร้องทุกข์ เกิดนายก อบท.	ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด	๕๒.๑ ก.จังหวัดส่งเรื่องให้อนุทธรณ์ทำความเห็นเสนอ ๕๒.๒ เมื่อ ก.จังหวัดมีมติเป็นประการใด ให้นายก อบท.สั่งหรือปฏิบัติไปตามนั้น ๕๒.๓ มติของ ก.จังหวัด ให้ถือเป็นที่สุด	๕๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๒๒ วรรค ๓
๕๓. เมื่อมีปัญหาระหว่าง	ของผู้บังคับบัญชา	๕๓.๑ เมื่อเกิดเหตุแห่งการร้องทุกข์ ผู้ยื่นได้	๕๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ

กันควรปรึกษาหารือทำความเข้าใจกันก่อน	กับผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา	บังคับบัญชาได้แสดงความประสงค์จะปรึกษาหารือกับผู้บังคับบัญชา ๕๓.๒ ให้ผู้บังคับบัญชาให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว เพื่อทำความเข้าใจและแก้ปัญหาในขั้นต้น ๕๓.๓ ให้ผู้บังคับบัญชาให้โอกาสและรับฟังหรือสอบถามเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าว เพื่อทำความเข้าใจและแก้ปัญหาในขั้นต้น ๕๓.๔ ถ้าผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาไม่ประสงค์จะปรึกษาหารือ หรือปรึกษาหารือแล้วแต่ไม่ได้รับคำชี้แจง หรือได้รับคำชี้แจงไม่เป็นที่พอใจ ให้ร้องทุกข์ตามข้อ ๕๔	สิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๒๓
๕๔. การเขียนหนังสือร้องทุกข์	๕๔.๑ เป็นสิทธิตามกฎหมาย ๕๔.๒ สารสำคัญที่ต้องระบุในหนังสือร้องทุกข์	๕๔.๑.๑ ให้ร้องทุกข์ได้สำหรับตนเองเท่านั้น และร้องทุกข์เป็นหนังสือ ๕๔.๑.๒ จะร้องทุกข์แทนผู้อื่น หรือมอบหมายให้ผู้อื่นร้องทุกข์แทนมิได้ ให้ทำเป็นหนังสือถึงประธาน ก.จ. ทั่ว แสดงข้อเท็จจริงแห่งการร้องทุกข์ว่าเป็นอย่างไร ลงลายมือชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องทุกข์ และความประสงค์ของการร้องทุกข์	๕๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕
๕๕. การคัดค้านผู้พิจารณา	๕๕.๑ เหตุแห่งการคัดค้าน ๕๕.๒ วิธีการคัดค้าน ๕๕.๓ ผู้พิจารณาคัดค้านตัวเอง	ผู้ร้องทุกข์มีสิทธิคัดค้านผู้พิจารณา ได้แก่ (๑) อนุกรรมการ (๒) รองประธานอนุอุทธรณ์ (๓) หรือ ก.จังหวัด หากผู้พิจารณานั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ (๑) เป็นผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ (๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่ร้องทุกข์ (๓) มีสาเหตุโกรธเคืองผู้ร้องทุกข์ (๔) เป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดาน พี่น้องกับผู้บังคับบัญชาผู้เป็นเหตุแห่งการร้องทุกข์ ผู้ร้องทุกข์ต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ใน (๑) หนังสือร้องทุกข์ หรือ (๒) หนังสือแจ้งเพิ่มเติมก่อนอนุอุทธรณ์ หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี จะเริ่มพิจารณาเรื่องร้องทุกข์ เมื่อมีเหตุแห่งการคัดค้านข้างต้น (๑) ผู้พิจารณาจะถอนตัวไม่ร่วมพิจารณาก็ได้ (๒) ถ้าไม่ถอนตัวเอง ประธานอนุอุทธรณ์ หรือประธาน ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี	๕๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๒๖

		เห็นว่าข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือ จะสั่งมิให้เข้าร่วมพิจารณาก็ได้ เว้นแต่เห็นว่าจะเป็นประโยชน์ยิ่งกว่า จะให้เข้าร่วมพิจารณาก็ได้เช่นกัน	
๕๖. การนับระยะเวลาร้องทุกข์	๕๖.๑ เพื่อประโยชน์ในการยื่นเรื่องร้องทุกข์	(๑) ให้ถือว่าวันที่ผู้ถูกสั่งเป็นหนังสือลงลายมือชื่อรับทราบคำสั่งเป็นวันรับทราบคำสั่งเรื่องอันเป็นเหตุร้องทุกข์ (๒) กรณีผู้ถูกลงโทษไม่ยอมรับทราบคำสั่ง และมีการแจ้งคำสั่งโดยมีพยานรู้เห็นและบันทึกวันเดือนปีเวลาสถานที่แจ้งไว้เป็นหลักฐานแล้ว ให้ถือว่าวันที่แจ้งนั้นเป็นวันรับทราบคำสั่ง (๓) กรณีไม่อาจแจ้งตามข้างต้นได้โดยตรง และได้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ และให้ผู้ยื่นลงลายมือชื่อ วันเดือนปีที่รับทราบคำสั่งส่งกลับคืนมาเป็นหลักฐาน เมื่อล่วงพ้น ๓๐ วันนับแต่วันที่ปรากฏในใบตอบรับ หรือมีผู้รับแทนแล้ว แต่ยังไม่ได้รับสำเนา กลับคืนมา ให้ถือว่าผู้ถูกสั่งได้รับทราบคำสั่งแล้ว (๔) กรณีผู้บังคับบัญชาไม่มีคำสั่งเป็นหนังสือต่อผู้ร้องทุกข์โดยตรง ให้ถือว่าวันที่มีหลักฐานยืนยันว่าผู้ร้องทุกข์รับทราบหรือควรได้รับทราบเป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์ (๕) กรณีเป็นการใช้อำนาจของผู้บังคับบัญชา โดยไม่มีคำสั่งอย่างใด ให้ถือว่าวันที่ผู้ร้องทุกข์ควรได้รับทราบถึงการใช้อำนาจนั้น เป็นวันทราบเหตุแห่งการร้องทุกข์	๕๖.๑ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๒๗
	๕๖.๒ วิธีนับระยะเวลา	(๑) เวลาเริ่มต้นให้นับถัดจากวันแรกเป็นวันเริ่ม (นับ ๑) (๒) เวลาสิ้นสุด ถ้าวันสุดท้ายตรงกับวันหยุดราชการ ให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้าย	๕๖.๒ มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๓๕
๕๗. วิธีการยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์	ขั้นตอนการยื่นหรือการส่ง	๕๗.๑ ยื่นหรือส่งผ่านนายก อบท.เพื่อให้ส่งไปยังประธาน ก.จังหวัด ภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันได้รับหนังสือร้องทุกข์ก็ได้ ๕๗.๒ ผู้ร้องทุกข์มายื่นเอง (ที่สำนักงาน ก.จังหวัด) ให้ผู้รับหนังสือ (๑) ออกใบรับหนังสือ (๒) ประทับตรารับหนังสือ (๓) ลงทะเบียนรับหนังสือไว้เป็นหลักฐานในวันที่ได้รับหนังสือ และให้ถือว่าวันรับหนังสือดังกล่าวเป็นวันยื่นเรื่องร้องทุกข์	๕๗. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๒๘ และ ๓๐ วรรค ๒

		๕๗.๓ ส่งทางไปรษณีย์ ให้ถือเป็นวันส่งหนังสือร้องทุกข์ ดังนี้ (๑) วันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางออกใบรับฝากเป็นหลักฐานฝากส่ง (๒) วันที่ที่ทำการไปรษณีย์ต้นทางประทับตรารับที่ของหนังสือ ๕๗.๔ เมื่อยื่นหรือส่งหนังสือร้องทุกข์ไว้แล้ว จะส่งหรือยื่นเอกสารหลักฐานเพิ่มเติมก่อนอนุทธรณ์หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี จะเริ่มพิจารณาก็ได้	
๕๘. การขอถอนเรื่องร้องทุกข์	เป็นสิทธิของผู้ยื่นเรื่องร้องทุกข์	๕๘.๑ เมื่อไม่ประสงค์จะให้พิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นต่อไป ๕๘.๒ ให้ผู้ร้องทุกข์ ยื่นหนังสือขอถอนก่อนที่ (๑) นายก อบท. (๒) อนุทธรณ์ (๓) ก.จังหวัด แล้วแต่กรณีจะพิจารณาเสร็จสิ้นก็ได้ ๕๘.๓ เมื่อถอนเรื่องร้องทุกข์แล้ว การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์นั้นให้เป็นอันระงับ	๕๘. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๒๙
๕๙. การดำเนินการหลังจากรับหนังสือร้องทุกข์	ขั้นตอนปฏิบัติ	๕๙.๑ เมื่อได้รับหนังสือร้องทุกข์แล้ว ๕๙.๒ ให้ประธานอนุทธรณ์ หรือประธาน ก.จังหวัด แล้วแต่กรณี มีหนังสือแจ้งพร้อมสำเนาคำร้องทุกข์ให้ นายก อบท.ทราบโดยเร็ว ๕๙.๓ ให้นายก อบท.ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปประกอบการพิจารณาภายใน ๗ วันทำการนับแต่วันรับหนังสือ	๕๙. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๓๐
๖๐. การพิจารณาเรื่องร้องทุกข์	วิธีการ	ให้อนุทธรณ์หรือ ก.จังหวัด แล้วแต่กรณีพิจารณาจาก (๑) เรื่องราวการปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร้องทุกข์ (๒) กรณีจำเป็นและสมควรอาจขอเอกสารหลักฐานจากส่วนราชการ เอกชนหรือบุคคลใด ๆ เพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณาได้	๖๐. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๓๑ วรรค ๑
๖๑. การแถลงการณ์ด้วยวาจา	ในชั้นการพิจารณา	๖๑.๑ กรณีผู้ร้องทุกข์ขอแถลงการณ์ ๖๑.๒ หากอนุทธรณ์หรือ ก.จังหวัดเห็นว่าไม่จำเป็นจะให้งดการแถลงการณ์ด้วยวาจาเสียก็ได้ ๖๑.๓ กรณีนี้ทำให้มาแถลงการณ์ด้วยวาจา ให้แจ้งนายก อบท.ว่าถ้าจะแถลงแก้หรือมอบหมายเป็นหนังสือให้พนักงานส่วนท้องถิ่นแถลงแก้แทนก็ได้ โดยแจ้งล่วงหน้าตามควรแก่กรณี	๖๑. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๓๑ วรรค ๒, ๓

		๖๑.๔ ให้นายก อบท.ผู้เป็นเหตุแห่งการร้อง ทุกข์หรือผู้แทนเข้าฟังคำแถลงการณ์ของ ผู้ร้องทุกข์ได้	
๖๒. ระยะเวลาการ พิจารณาเรื่อง ร้องทุกข์	๖๒.๑ อนุอุทธรณ์ ๖๒.๒ ก.จังหวัด	(๑) พิจารณาวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันได้รับเรื่องร้องทุกข์ (จาก ก. จังหวัด) และเอกสารจากนายก อบท. (๒) ถ้าจำเป็นให้ขยายได้ไม่เกิน ๓๐ วัน และ บันทึกเหตุผลไว้ด้วย (๓) หากจำเป็นให้ขยายได้อีกไม่เกิน ๓๐ วัน และกำหนดมาตรการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว โดยบันทึกเหตุผลไว้ในรายงานการประชุม ด้วย ให้ดำเนินการเช่นเดียวกับข้อ ๖๑.๑ ข้อสังเกต (๑) ระยะเวลาการพิจารณาอุทธรณ์ ๙๐ วัน รวมเวลาของอนุอุทธรณ์ และ ก.จังหวัด (ถัวเฉลี่ย) (๒) ระยะเวลาการพิจารณาเรื่องร้อง ทุกข์เป็นของอนุอุทธรณ์ ๓๐ วันและของ ก.จังหวัดอีก ๓๐ วัน แยกจากกัน	๖๒. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ สิทธิการอุทธรณ์ การ พิจารณาอุทธรณ์ และ การร้องทุกข์ ข้อ ๓๒ หมายเหตุ การพิจารณาเรื่อง ร้องทุกข์มิได้ระบุเวลาในการส่ง เรื่องระหว่างอนุอุทธรณ์ และ ก. จังหวัดไว้ เวลาที่ใช้จริงอาจเกิน ๙๐ วัน ระหว่างอนุอุทธรณ์และ ก.จังหวัด จึงต้องส่งเรื่องโดยเร็ว
๖๓. ลักษณะการพิจารณา มีมติของ ก.จังหวัด	ก.จังหวัดพิจารณา วินิจฉัยเรื่องร้อง ทุกข์แล้ว สามารถ มีมติได้ ดังนี้	ถ้าเห็นว่า ๖๓.๑ ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจถูกต้องหรือ ปฏิบัติตามกฎหมายแล้ว ให้มีมติยกคำ ร้องทุกข์ ๖๓.๒ ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจไม่ถูกต้องตาม กฎหมาย ให้มีมติให้แก้ไขโดยเพิกถอน หรือยกเลิกการปฏิบัตินั้น หรือให้ปฏิบัติ ให้ถูกต้อง ๖๓.๓ ผู้บังคับบัญชาใช้อำนาจไม่ถูกต้องตาม กฎหมายบางส่วน ให้มีมติให้แก้ไขหรือ ปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ๖๓.๔ สมควรดำเนินการประการอื่นใดเพื่อให้ ถูกต้องเป็นธรรม ให้มีมติให้ดำเนินการ ได้ตามควรแก่กรณี การพิจารณามีมติ ให้บันทึกเหตุผลไว้ในราย งานการประชุมด้วย	๖๓. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ สิทธิการอุทธรณ์ การ พิจารณาอุทธรณ์ และ การร้องทุกข์ ข้อ ๓๓
๖๔. การปฏิบัติตามมติของ ก.จังหวัดกรณี พิจารณาเรื่องร้อง ทุกข์	เมื่อ ก.จังหวัดมีมติ ตามข้อ ๖๓ แล้ว	๖๔.๑ ให้นายก อบท.สั่งหรือปฏิบัติให้เป็นไป ตามมตินั้นในโอกาสแรกที่ได้ ๖๔.๒ กรณีมีเหตุผลความจำเป็นให้มีการ รับรองรายงานการประชุมก่อนก็ได้ ๖๔.๓ เมื่อสั่งหรือปฏิบัติแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ร้อง ทุกข์ทราบเป็นหนังสือโดยเร็ว ข้อสังเกต (๑) หากนายก อบท.ไม่เห็นด้วย เมื่อสั่งหรือ	๖๔. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับ สิทธิการอุทธรณ์ การ พิจารณาอุทธรณ์ และ การร้องทุกข์ ข้อ ๓๔

		ปฏิบัติตามมติแล้ว จะขอให้ ก.จังหวัดพิจารณาทบทวน ส่วนจะพิจารณาทบทวนหรือไม่เป็นอำนาจดุลพินิจ (๒) กรณีนายก อบท.ไม่เห็นด้วย และขอให้ ก.จังหวัดพิจารณาทบทวนโดยยังมิได้สั่งหรือปฏิบัติตามติก่อนนั้น เป็นการไม่ชอบด้วยวิธีการขั้นตอนอันเป็นสาระสำคัญ (๓) กรณีดังกล่าวรวมถึงการพิจารณารายงานการดำเนินการทางวินัยของ ก.จังหวัดด้วย	
๖๕. การร้องไปยัง ก.กลาง	เพื่อใช้สิทธิตาม พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๒	๖๕.๑ กรณีผู้ร้องทุกข์เห็นว่ามติของ ก.จังหวัดขัดแย้งกับมาตรฐานทั่วไป (ให้ออก/ปลด/ไล่อ) มีสิทธิร้องไปยัง ก.กลาง ได้ ๖๕.๒ ก.กลาง จะแจ้งให้ ก.จังหวัดดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้อง ๖๕.๓ ถ้า ก.จังหวัดไม่แก้ไขในเวลาอันควร หรือจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ๖๕.๔ ก.กลาง มีอำนาจเพิกถอนมตินั้นได้	๖๕. มาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับสิทธิการอุทธรณ์ การพิจารณาอุทธรณ์ และการร้องทุกข์ ข้อ ๓ วรรค ๒ ประกอบข้อ ๒๑ วรรค ๒ และ พ.ร.บ.ระเบียบบริหารงานบุคคล พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๙ วรรค ๒
๖๖. ก.จังหวัดพิจารณาอุทธรณ์โทษปลดออกจากราชการแล้วให้ลดโทษเป็นลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น และมีมติให้สั่งกลับเข้ารับราชการ	นาย อบท.ต้องปฏิบัติตามมติ ก.จังหวัด	๖๖.๑ นายก อบท.ต้องออกคำสั่งลดโทษผู้นี้จากปลดออกเป็นลดขั้นเงินเดือน ๑ ขั้น ๖๖.๒ โดยให้มีผลตั้งแต่วันที่สั่งให้กลับเข้ารับราชการ ๖๖.๓ หากเป็นกรณีได้รับการล้างมลทิน นายก อบท.ไม่อาจลดขั้นเงินเดือนตามคำสั่งได้	เทียบเคียง ๖๖ หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๕๘๗ ลง ๑๓ ก.ย.๓๖ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๖๔
๖๗. การลาอุปสมบทเป็นสิทธิของข้าราชการ	แต่การพิจารณาอนุญาตเป็นอำนาจของผู้บังคับบัญชา	๖๗.๑ หากผู้บังคับบัญชาไม่อนุญาตให้ลาอุปสมบท ๖๗.๒ และผู้ใช้สิทธิลาเห็นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม ๖๗.๓ จะใช้สิทธิฟ้องร้องต่อศาล (หรือร้องทุกข์ต่อ ก.จังหวัด) ได้ ๖๗.๔ การกระทำดังกล่าวถือว่าเป็นการใช้สิทธิโดยชอบ ๖๗.๕ แม้ศาลจะยกฟ้อง (หรือ ก.จังหวัดจะยกคำร้องทุกข์) ก็ไม่เป็นเหตุว่ามีมูลความผิดทางวินัยฐานประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง ๖๗.๖ ผู้บังคับบัญชาจะแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นทำการสอบสวนด้วยอาศัยเหตุนี้ไม่ได้	๖๗. หนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๗๐๙.๒/๒๕๐๐ ลง ๑๙ พ.ย.๓๙ ในหนังสือตอบข้อหารือเกี่ยวกับวินัยข้าราชการพลเรือนฯ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๒๒๙

หมายเหตุ

๑. เอกสารฉบับนี้ไม่ควรใช้กล่าวอ้าง จนกว่าจะได้ตรวจสอบกับข้อกฎหมาย/มาตรฐานและหนังสือสั่งการฯ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้ระบุไว้แล้วในช่องขวามือ
๒. การพัฒนาและเพิ่มเติมสาระใกล้เคียงสมบูรณ์แล้ว

๓. พบข้อผิดพลาด โปรดแจ้ง ๐๘๑-๑๗๔-๓๗๘๔ หรือ ๐๘๒-๓๐๐-๒๕๕๕

๔. ข้อมูล ณ วันที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗